

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 17

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 732-549-0466; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIII Nr. 12 (5566)

2012. gada 17. marts – 23. marts

Profesors Guntis Šmidchens saņēmis Māras zemes krustu *Baltijas studiju programma Vašingtonas universitātē*

„Jel nejaūtā, kur aizplūst gadi –
Kā pavasara strautiņš balts.”

Tā dzied Ēriks Gruzniņš savā dziesmā „Jel nejaūtā”, un gluži tā aizritējuši septiņpadsmit sekmīgi gadi Vašingtonas universitātes Baltijas studiju programmai.

Baltijas studiju programma dibināta 1994. gadā, un sākumā tajā bija maz mācībspriekšmetu, tā, ka par panākumiem varēja tikai sapņot. Toties tagad izvēle ir liela – vairāk nekā 30 kursu, tostarp igauņu, latviešu un lietuviešu valodas, kā arī vēstures un folkloras. Baltijas studiju programmā zinības apguvuši 300 studentu un vēl daudzi citi skandinavu mācību klasēs, kurās iekļauta Baltijas vēsture vai folkloras.

Panākumi Baltijas programmai Vašingtonas universitātes Skandinavu studiju fakultātē sagādāja iespēju izvirzīties. Programma tiek augsti novērtēta arī Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Vašingtonas universitātē viesojušies Baltijas republiku valstsvīri – Igaunijas prezidents Lenarts Meri 1995. gadā; Latvijas prezidents Guntis Ulmanis un Lietuvas prezidents Vītauts Landsberģis 2000. gadā; Latvijas ministru prezidents Aigars Kalvītis 2005. gadā.

Kas bijis dzinējspēks, lai šī mācību programma sasniegtu pašreizējo līmeni? Galvenais – finansiālais atbalsts, baltiešu bibliotēka un programmas vadītāji.

Mācību programmu financē augļi no privātkapitāla fonda 2,5 miljonu dolaru apmērā, un mērķis ir sasniegt trīs miljonus dolaru. Programmas sākumā kapitālfonda ziedojumu krāšanas akcijas mērķis bija 750 000 dolaru, un toreiz bija šaubas, vai būs iespēja šādu summu iegūt. Kapitālfonds 750 000 dolaru apmērā garantē igauņu, latviešu un lietuviešu valodas mācības. Gadus vēlāk, kad šī summa bija iegūta, radās vēlšanās studiju programmu paplašināt un gādāt, lai kapitālfondā būtu trīs miljoni dolaru. Tas bija iespējams, jo Amerikas latviešu apvienība ziedoja \$250 000, lietuviešu Kazicka fonds – \$250 000, un lielākas naudas summas ziedoja vai savā testamentā novēlēja vairākas privātpersonas. Programmu atbalsta arī Latvijas

valdība, kas sedz pusi no izdevumiem vienai lektorei no Latvijas.

Visus šos gadus aktīvi darbojusies Baltijas studiju atbalstgrupā, rīkojot izsoles, Mārtiņa vakarus un citus sarīkojumu,

dājas jaunākos Igaunijas, Latvijas un Lietuvas izdevumus, kā arī Amerikā un Kanādā izdotās grāmatas, laikrakstus, žurnālus, koņa mūzikas notis un filmas. Vašingtonas universitātes Baltijas studiju programmas bib-

lirizētu, kad tika rīkotas konferences par NATO paplašināšanu 1997. un 2001. gadā. Viņš palīdzēja plānot Vašingtonas universitātes koņa koncertturnejas Baltijas valstīs 2000., 2005. un 2010. gadā.

Valodu zināšanas viņam palīdzēja sagatavot materiālus grāmatai par dziesmoto revolūciju – *The Power of Song*, kurā apcerēta dziesmu ietekme igauņu, latviešu un lietuviešu kultūrā kopš 18. gadsimta. Šī grāmata tiks laista klajā šogad.

Guntis Šmidchens Indianas universitātē 1996. gadā ieguva doktora gradu un Vašingtonas universitātes Baltijas programmā kļuva par pilna laika lektoru, 2006. gadā – par asistējošo profesoru.

Igaunijas Valsts prezidents 1. februārī parakstīja rīkojumu, ka 99 personām par nopelniem Igaunijas valsts labā piešķirts apbalvojums. Viens no tiem – Guntis Šmidchens! Tartu, Igaunijā, 23. februārī Igaunijas prezidents Tomass Hendriks Ilvess viņam pasniedza IV pakāpes Māras zemes krustu. Uz Igauniju saņemt ordeni Guntim līdzī aizbrauca dzīvesbiedre Zinta, kā arī dēli Alnis un Imants, abi Sietlas latviešu skolas audzēkņi.

Šoziem Vašingtonas universitātē Guntis tika paaugstināts par asociēto profesoru, kas ir pastāvīgs postenis. Līdz ar šo paaugstinājumu Baltijas studiju programmai nākotne ir nodrošināta – tagad ir finansiālais atbalsts, bibliotēka un pastāvīgs profesors, kas programmu vada. Apsveicam profesoru Gunti Šmidchenu par viņa panākumiem un pateicamies par lielo darbu baltiešu tautu labā!

A.R.

Tomass Ilvess un Guntis Šmidchens

tādējādi sagādājot programmas atbalstam vairāk nekā 150 000 dolaru. Sietlas latviešu grāmatu klubs desmit gadu laikā programmai ziedojis 18 500 dolaru, un jācer, ka pamazām mērķis – trīs miljoni dolaru – tiks sasniegts.

Svarīga ir bibliotēka, lai studenti var sekmīgi veikt pētījumus un sagatavot rakstu darbus. Vašingtonas universitātē var lepoties ar otru lielāko latviešu izdevumu krājumu ASV (lielāks ir tikai ASV Kongresa bibliotēkā), jo no Rietummičigenas universitātes Latviešu studiju centra pārveda 12 000 latviešu grāmatu, kā arī bijuši citi lielu grāmatu kolekciju ziedojumi. Patlaban baltiešu grāmatu krātuve, kurā ir igauņu, latviešu un lietuviešu grāmatas, laikraksti, mūzikas tvarti un mikrofilmas, pārsniedz 25 000 vienību. Uz šo bibliotēku savus archīva materiālus pārveda arī *Association for the Advancement of Baltic Studies* (AABS).

Bibliotēkas krājumi palielinās, jo ir 80 000 dolaru kapitālfonds, un Amerikas latviešu apvienības 4000 dolaru ziedojums gadā trīs gadu laikā. Galvenokārt bibliotēkai iegā-

liotēku visus šos 17 gadus sekmīgi vadījis Maikls Bigins (*Michael Biggins*).

Baltijas studiju programmu vadīt 1994. gadā uzņēmās Guntis Šmidchens pēc Indianas universitātes beigšanas. Skandinavu departamenta direktors Terje I. Leirens nekavējās ar atbalstu. Kopīgi strādājot, darbi sekmējās. Guntis ieguldīja lielu darbu, lai programmu popu-

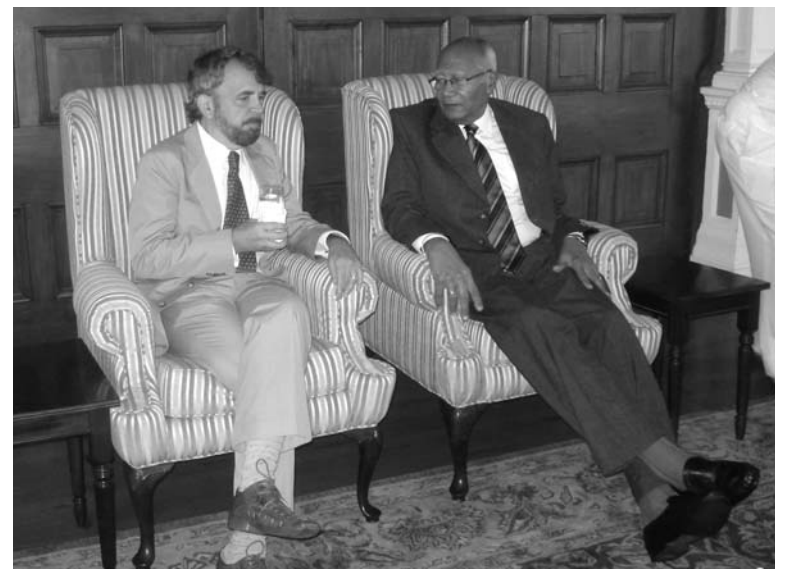
Guntis organizēja arī lietuviešu un Vašingtonas universitātes sieviešu uzņēmēju tikšanos.

Guntis Šmidchens prot igauņu, latviešu un lietuviešu valodu, viņš šīs valodas var mācīt, to prasme palīdz sadarboties ar mācībspēkiem Latvijas, Igaunijas un Lietuvas universitātē.

Guntis latviski runāja mājās ar vecākiem, mācījās Čikāgas latviešu skolā un Gaŗezera.

16. latviešu salidojums Trinidadā un Tobago

No 16. līdz 26. jūnijam Trinidadā un Tobago notiks 16. latviešu salidojums. Salidojuma programma ir plaša – paredzēta salas apskate, iepazīšanās ar kurzemnieku vēsturiskām vietām, kultūras sarīkojumi, Jāņu svinēšana pie Kurzemes līča.

Trinidadas un Tobago valsts prezidents Džordžs Maksvels sarunājas ar salidojuma vadītāju Guntaru Geduli

(Turpināts 8. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 136.00;
6 mēn. US \$ 78.00; 3 mēn. US \$ 45.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Redaktore ASV:** Astra MooraTālr./fakss: 818-980-4748, e-pasts: laiks@juno.com,
astere2000@aol.com (fotografijām)

6157 Carpenter Ave. North Hollywood CA 91606 USA

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 732-549-0466,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us**Sakarā ar Amerikas redaktore Astras Mooras atvaļinājumu,
līdz 1. aprīlim
manuskriptus lūdzam sūtīt Rīgas redakcijai.****Red.****LASĪTĀJU BALSIS****Lieli prieki
Kukaiņu
mājās!**2012. gada 29. janvārī Laurim
Ūšiņam piedzima brālis MIKUS
JUMIS KUKAINIS Jaunais Ku-
kainis svēra 10 mārciņas un 6
unces (4700g), un bija 21.25"
(54cm) garš. Mikus piedzima
Beaumont, Francijā.Ar priekiem dalās vecāki –
Roberts un Liene Kukaiņi (*Cler-
mont-Ferrand*, Francijā), vecve-
cāki Gunārs un Inga Lucāni
(Čikāgā), Jānis un Aija Kukaiņi
(Kalamazū), vecvecmāmiņas
Ilze Šmidchena (Čikāgā), Irēne
Kukaine (Sinsinati).Ģimene dzīvo Francijā jau
divus gadus; Roberts strādā
marketingā *Michelin*, Liene
audzina bērnus un dokumentē
Francijas piedzīvojumus [http://
FemmeauFoyer2011.blogspot.
com](http://FemmeauFoyer2011.blogspot.com).**Latvijas Aizsargu
organizācijas
paziņojums**Biedrība „Latvijas Aizsargu
organizācija” (LAO), reģ. Nr.
40008006482, kas reģistrēta
1994. gadā, ir 1940. gadā
likvidētās Aizsargu organizācijas
tiesību un saistību vienīgā patiesā
pārņēmēja. LAO vērs uzmanību
uz to, ka Latvijā vairākas LAO
nepiederošas personas pretties-
iski uzdodas par LAO biedriem
un savu darbību ir uzsākušas arī
ārpus Latvijas, ta skaitā
Ziemeļamerikā. Esiet modri!
LAO oficiālais pārstāvis
Ziemeļamerikā (ASV un Kanadā)
ir Edmunds Ozols, 18 Shaver
Ave. N., Etobicoke, ON, M9B
4N4; (416) 231-9618**Sirsniņi sveiceni
jubilejā Laika
redaktorei ASV
Astrai Moorai**Paldies par lielo, pacietīgo un
pasaizliedzīgo darbu it īpaši par
neatlaidīgajiem centieniem, lai
dažādu autoru raksti līdz la-
sītājam nonāktu pareizā, lab-
skanīgā, skaistā latviešu valodā
un, kā mēdz teikt, uz jauniem
panākumiem.Sveic Laika lasītāji
Ņudžersijas pavalstī,
ASV**ABONĒJIET LAIKRAKSTU LAIKS**"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem US \$45,-
6 mēnešiem US \$78,-
1 gadam US \$136,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV US \$225,-
6 mēnešiem US \$120,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-Latvijā 1 gadam US \$235,-
pusgadam US \$125,-Citur pasaulē 1 gadam US \$295,-
pusgadam US \$155,-Abonentu bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$25,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks – Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kura laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts Laiks 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,
pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3–4 nedēļu laikā.**LAIKU** varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā
Lietojiet www.laiks.us**Riga Ven Travel Inc.****Iepriecini Savu Sirsniņu
Ar Interesantu Ceļojumu**

Mēs Varam Palīdzēt

Zvaniet – INESEI ZAĶIS
32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815
Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311
Fax: 631-665-6164
E-pasts: RigaVen@aol.com

Rīgas jūgendstila pēcteču izstāde Losandželosā

Varēja domāt, ka izstādes *Riga Nouveau Babes* atklāšana 3. martā notiek Vecrīgā vai kādā no Alberta ielas namiem. Galerija *Norbertellen* atrodas tipiskā jūgendstila ēkā ar stilizētiem ornamentiem un cilņiem.

Izstādē ir sešu mākslinieku – Kristiānas Dimiteres, Roberta Koļcova, Rudītes Mazures Godfrejas, Aivara Vilipsōna, Erika Jerumaņa grafikas un Rutas Linītes gobelēni, kopā gandrīz 50 darbu. Skatītāji paši var spriest, vai mākslinieku darbos jūtama jūgendstila ietekme.

Iecere rīkot šādu izstādi radās māksliniecei Rudītei Mazurei Godfrejai un īstenojās apmēram gada laikā. Viņa pārstāvēja pārējos Latvijas mākslniekus. Ļoti gribējās, lai kāds no viņiem atbrauktu, bet cerības nepiepildījās. Iespējams, rīdzinieki, ja būtu ieradusies, justos pārsteigti par netirajām ielām, pieputējušiem vienveidīgajiem suvenīru un meksikāņu kāzu kleitu veikalēm un ka Losandželas centrā, galerijas tuvumā uz katra stūra (gluži kā Aleksandra Čaka dzejolī) naudu lūdz citplanētiešiem līdzīgi ubagi, kuŗu ilgas jau sen neglābjami samīnušas. Taču varbūt viņiem šīs džungļpilsētas

Latviešu mākslinieku izstādes atklāšana galerijā *Norbertellen* Losandželosā; uzrunu saka Džeimss Godfrejs (vidū)

īpatnējais kolorīts patiktu.

Izstādi atklājot, uzrunu angļu valodā teica Džeimss Godfrejs un pastāstīja par mākslniekiem, kuŗi visi ir līdzaudži un draugi, aizritējušā gadsimta 90. gados kopā mācījušies Rīgas mākslas skolās un studējuši. Visi četri Latvijas mākslnieki ir ļoti aktīvi, bieži piedalās izstādēs.

Rudīte Mazure Godfreja un Ruta Linīte ir novadniece, abas uzaugušas Suntažos, un viņām bijis leģendārs mākslas skolotājs – Andris Linde. Ruta Linīte ir profesionāla tekstilmāksliniece, izstādē var aplūkot viņas lielformāta filca griezumus. Tekstilmāksla viņai ir aizraušānās, eksperimentēšanas priekš, materiālu atklāsmē un sirdslieta. Ruta Linīte apmāca studentus Rīgas Dizaina mākslas vidusskolā.

Roberts Koļcovs ir virtuozs zīmētājs, šķiet, ka visi viņa darbi top ātri un viegli, viņa grafikas – filigrāni meistardarbi. Viņš ir daudzu sabiedrisku telpu un privātmāju interjeru gleznojumu autors gan Latvijā, gan ārzemēs, darinājis ilustrācijas vairākām grāmatām un preses izdevumiem. Viņa darbi atrodas privātkolekcijās Latvijā, Norvēģijā, Krievijā, ASV, Austrālijā u. c.

Aivars Vilipsōns absolvējis Rīgas Lietiskās mākslas vidusskolas un Mākslas akadēmijas tēlniecības nodaļu, darinājis piemiņas zīmes represētājiem Šķirotavā un Lubānā. Viņš ir virtuozs zīmētājs, katrā viņa darbā atklāts smalks stāsts un notikums. Viņš jau tapis par Rīgas leģendu ar personisku vietniņu kafejnīcā „Osīriņš” un uzrakstu pie bāra letes: „Vilipsōns”. Pats mākslinieks tur esot sastopams ik dienas, viņa darbi grezno kafejnīcas sienas. Nesen apgāds „Dienas grāmata” laida klajā A. Vilpsōna „Sumpurņa sunetus” ar paša mākslinieka ilustrācijām; to centrālais tēls ir seno teiku un mītu varonis sumpurnis, kas dzīvo mūsdienās un iemieso sevi grāmatas autoru.

Kristiāna Dimītere ir talantīga gleznotāja, tēlniece, scenogrāfe, animatore, grāmatu ilustrātratore. Uz Losandželosu viņa atsūtījusi četras grafikas.

Rudīte Mazure Godfreja savulaik Latvijā piedalījies izstādēs kopā ar Aivaru Vilipsōnu, viņa darina arī brīnišķīgas rotas. Rudīte atveda mākslinieku grafikas no Latvijas un pati visas ielogoja.

Rudīte Godfreja, kā arī Margareta un Eriks Jerumaņi bija sagādājuši pārsteigumu. Apmeklētāji tika cienāti ar Latvijā tagad tik populāro dzērienu – upeņu sulu ar melno balzamu. Netrūka pīrāgu, kūpināta laša, siera, augļu un citu smalku uzkožu.

Izstādes atklāšanas dienā galerijas durvis vēra neskaitāmi latvieši, mākslas mīļotāji. Trīs darbi tovakar jau atrada sev īpašniekus, jādōmā, ka līdz izstādes beigām skatītājiem iepatiksies arī citi.

Kopš 2004. gada katra mēneša otrā ceturtdienā Losandželas centrā no plkst. 12.00 dienā līdz desmitiem vakarā notiek t. s. *Art Walk*, ko Latvijā varbūt sauktu par galeriju „atvērto durvju dienu”. Pirmajā reizē galerijas caurmērā apmeklēja

tikai 75 cilvēki, bet tagad ierodas jau vismaz 3000. Galeriju šai rajonā ir daudz, un ikvienam apmeklētājam iespēja labi pavadīt laiku. Var paklausīties mūziku, nogaršot dažādu tautu ēdienus, kuŗus pārdod automašīnās, stendos vai mazos veikalīņos. Nākamā *Art Walk* diena būs 12. aprīlī.

Latviešu mākslinieku izstāde *Norbertellen Gallery* (215 W. 6th Str. #110 Los Angeles CA 90014) būs atvērta līdz 28. aprīlim ceturtdienās, piektdienās un sestdienās no plkst. 1.00 līdz 7.00; tālr. 818-662-5041 Mājaslapa: www.Norbertellengallery.com

Am

VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?

Pastāstiet mums par sevi un savu nodarbošanos!

LAIKA lappusēs varat apsveikt savus draugus un kollēgas!

Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu **2012. gada Lieldienu numurā.**

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē, un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO, pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu līdz **30. martam** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.

Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzīte: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA, tālr.: 732-549-0445, e-pasts: LaiksDSR@aol.com.

120x120 Filadelfijā. Vai vari izdziedāt augsto C?

Latviešu kaŗavīri tikko ir aizsoļojuši no Filadelfijas Brīvo latvju biedrības, kad viņu vietā jau stājas pavisam kas cits – Latvijas trīs spožās operas dīvas. Kārtējā “pēdējā piektdienā” (*happy hour*) 2012. gada 30. martā papildināsim BLB 120. jubilejas programmu ar miniizstādi par trim Latvijas slavenām operas dīvām – Elinu Garanču, Maiju Kovaļevsku un Kristīni Opolais. Apskatīsim tēpus no *Toskas* un *Figaro kāzām*, kuŗus izstādes vajadzībām laipnā kārtā ir aizdevusi Latvijas Nacionālā opera, un neformālā gaisotnē noskatīsimies un pārrunāsim šo trīs dīvu ārijas no dažādām izrādēm. Tad vēl BLB vēstures pētnieks

Kārlis Bērziņš turpinās iesākt stāstījumu par biedrības agrīnajiem gadiem, šoreiz veltot savus komentārus laika periodam no 1922. līdz 1952. gadiem. Pavadīsim kopā piektdienas vakaru sākot no plkst. 19:00, tiekāt gaidīti visi, vai esat opermīļi vai ne.

Ziņas un jaunumus par BLB jubilejas gada notikumiem var atrast tīmeklī: www.latviansociety.com. Īpašspaldies Vidvudam Mednim, kas raksta 120. jubilejas gada blogu: www.fblb120.blogspot.com. Viesi tālbraucēji ir aicināti sazināties ar Marku Liepu (liepama1@gmail.com) ar jautājumiem par viesnīcām un transportu.

Sandra Milevska

Mākslinieks Eriks Jerumanis

Rudīte Mazure Godfreja pie saviem darbiem

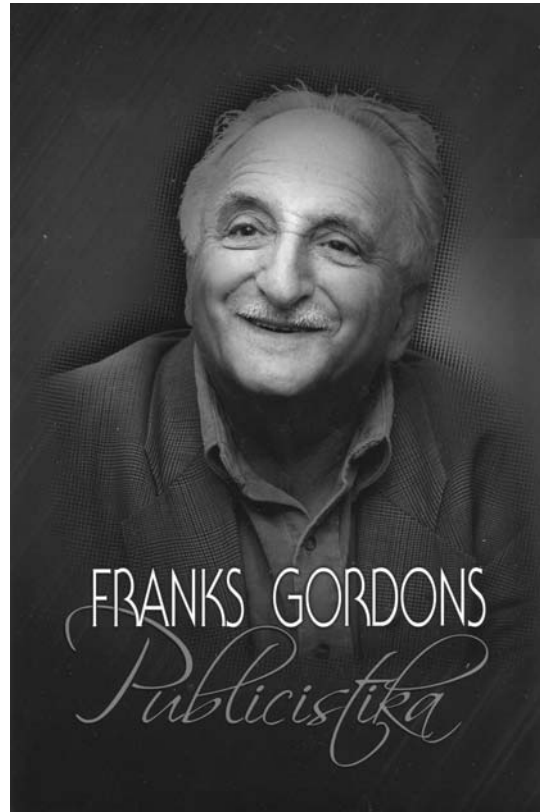
Franks Gordons – šā gada ERF balvas laureāts

Žurnālista un dzejnieka Ērika Raistera piemiņas fonda (ERF) valde atkal ar prieku var ziņot par šā gada balvas piešķirumu – saņēmējs ir kā dzimtenes, tā svešatnes latviešu laikrakstu lasītājiem tik nozīmīgais raženais publicists Franks Gordons.

ERF godalgošanas noteikumi paredz atzinības piešķirumu kādam „rakstu pasaules” darbinim, kas ar savu aktivitāti pierādījis patiesu nodrošināšanu „latviešu lietai”, līdzīgi kā to savā darbīgajā mūžā bija apliecinājis Ēriks Raisters. Latviešu tautas patlabanējā situācijā, kad asimilācijas draudi svešatnē, apvienojumā ar naidīgu svešautiešu ļaunprātīgi urdītiem spēkiem apdraud mūsu pastāvēšanu dzimtenē, objektīvai, nesaudzīgai informācijai presē ir nenovērtējami liela nozīme. Un tādu mums jau gadiem ir sagādājis Latvijā dzimušais un tur labu sava mūža daļu aizvadījušais, šajā „timeklā laikmetā” pamatīgi informētais, erudītais publicists Franks Gordons. Augstu novērtējot viņa nopelnus Latvijas un latviešu tautas labā, Eiropas Parlamentā ETP grupas deputāte prof. Inese Vaidere sarūpējusi un ar grupas

un daļēju valdības atbalstu 2011. gadā izdevusi rakstu krājumu „Franks Gordons. Publicistika”. Grāmatas atvēršana notika pērnā, 2. novembrī, Rīgas, Latviešu biedrības namā, un notikumā bija ieradies arī pats autors no Izraēlas. Zīmīgi, ka grāmatas vāku rotā paša autora izvēlēts citāts no viņa raksta, kas savulaik publicēts *Jaunā Gaitā*. Šo citātu autors vedina pieņemt par viņa kredo: „Latvija ir mana dzimtene, Izraēla tēvzeme. Es nevaru identificēt sevi ar latviešu tautu, jo neesmu latvietis, bet solidarizēties ar tās centieniem, atbalstīt tos es varu – un daru to... Latvija mums, židiem, ir klaida zeme. Esmu dzimis Rīgā 1928. gadā Latvijas pavalstnieka ģimenē, un 1935. gadā sāku mācīties Franču licejā, kas bija latviešu skola, kur guvu priekšstatu par šīs savas dzimtenes vēsturi, par Raini un Poruku, Aspaziju un Brigaderi. Kad man bija septiņi gadi, noskatījos – uz tēva pleciem – Brīvības pieminekļa atklāšanas ceremoniju, un tas man bija saviļņojošs notikums. Es apskaudu latviešus, kas lepojās ar savu valsti, un nodomāju: kad beidzot arī mums,

židiem, būs pašiem sava valsts.” Pieminētajā grāmatā ietvertie teksti – publikācijas kopš 2000. gada – no *Latvijas Avīzes*, kā arī no *Laika* un *Jaunās Gaitas*.

Jaunākās grāmatas vāks

Franka Gordona temati bezbailīgi un nesaudzīgi atmasko mūsu „lielā austrumu kaimiņa” inscenētos apvainojumus Latvijai un latviešu tautai, provokāciju autorus saucot īstajā vārdā. Savu informāciju viņš balsta kā presē, tā it sevišķi timekli rēgulāri un sistēmātiski vāktos materiālus, kas Frankam Gordonam – valodu pratējam – īsti pa spēkam. Vairākkārt viņš arī devis objektīvus izgaismojumus tendenciozi sagrozītajā, sasāpējušā, „latviešu – židu” lietā, bieži vien ļoti atklāti paudis rūgtu vilšanās, pat sašutumu par savu ciltsbrāļu rīcību. Viņš arī sniedzis objektīvus, kaut nesaudzīgus spriedumus par Latvijas valdības pieļautām aplamībām. Aprbrinojama ir viņa

modrība un taisnīguma dziņa! Franks Gordons ir arī vairāku grāmatu autors: „Latvieši un židi spilēs starp Vāciju un Krieviju” un ar segvārdu Alberts Šābris (*Grāmatu Drauga* apgādā 1974. g.) – „Lokanums un spīts – nekrievu likteņgaitas mūsdienā Maskavijā”. *Laiks* arī publicēja viņa prozas sacerējumu „Mijkrēslis mikrorajonā” (par dzīvi Padomju Rīgā).

ERF laureāta Franka Gordona nopelnu sumināšanas sarīkojums notiks „Priedainē”, latviešu kultūras centrā pie Friholdas Ņudžersijā. Programmā – Ērika Raistera piemiņas un fonda darbības ievadam sekos Franka Gordona sūtītais personīgais sveiciens, viņa kollēģes Dagmāras Vallenas atmiņas par Franka Gordona darbību „Radio Brīvā Eiropa” un laureāta paša izraudzītu rakstu fragmentu lasījumi Šandora Abena sniegumā. Koncertdaļā – latviešu komponistu mūzika baritona Andreja Martena un pianistes Guntas Plostnieces atskaņojumā. Cienasts, lotereja nākamās balvas sagādei. Ieejas ziedojums, sākot ar 20 dolariem. ERFvaldes vārdā laipni aicina **Eleonora Šturma**

Klīvlādes Latviešu kreditsabiedrības gadasapulce

Simtdivdesmit trīs balstiesīgi biedri ieradās Klīvlādes Latviešu kreditsabiedrības gadskārtējā pilnsapulcē pirmajā marta sestdienā. Priekšsēdis Ojārs Manteniņš apstiprināja, ka kvorums ir pārsniegts un sēdes norise ir likumīga. Viņš piebilda, ka sēde notiks divās valodās, tā kā ne visi biedri saprot latviski, jo piedalās arī Klīvlādes igauņu saime. Bijušie priekšsēdētāji Jānis Krūmiņš un Vilmārs Kukainis tika apsveikti. Ojārs Manteniņš iepazīstināja klātesošos ar valdes locekļiem un revīzijas komitejas pārstāvjiem.

Pēc pērnā gada protokola nolāšanās, ko veica sekretāre Rita Sabolika, Ojārs Manteniņš teica uzrunu. Kreditsabiedrības kapitāls ir sasniedzis gandrīz 31 miljonu dolaru, un biedru skaits

stabilis. Lai gan finansiālais stāvoklis ASV pašlaik ir izdevīgāks aizdevumiem nekā noguldījumiem, mūsu kreditsabiedrība tomēr piedāvā vislabvēlīgākās vērtspapīra likmes visā Amerikā. Kreditsabiedrība tagad piedāvās divus īpašus aizdevumus – 10 gadu hipotēku ar 500 dolaru atlaidi un automašīnu aizdevumus par pazeminātiem procentiem.

Skatoties nākotnē, ilggadīgais priekšsēdis paziņoja, ka kreditsabiedrības valdē kandidēs tikai uz vēl vienu gadu. Ohaijo pavalsts ir piešķīrusi atļauju kreditsabiedrībai paplašināt valdes locekļu skaitu no septiņiem uz deviņiem.

Kasiere Guna Foraker savā uzrunā uzsvēra, ka kreditsabiedrība izmaksā peļņu biedriem gan dividendēs, gan aizdevumu samak-

sāto procentu atlaidē, gan ziedojumos un stipendijās. Viņa raksturoja pamata un papildu apdrošināšanas summas, kas sedz visus ieguldījumus un pensijas kontus.

Sekoja uzruna no finanču direktora Zigurda Reineka, kas atkārtoja, ka kreditsabiedrības darbinieki vēl arvien „profesionāli un apzinīgi rīkojas ar jūsu (biedru) naudu.” Nav saskatāmas lielas maiņas likmēs tuvākā nākotnē, vadoties no ASV valdības nostājas un pasaules notikumiem.

Aizdevumu komitejas pārstāve Karmena Cickovska atskaitījās par pagājušā gadā izdotām summām. Kreditsabiedrības grāmatvedībā un dokumentos nav atrastu kļūdu, to apstiprināja revīzijas komitejas pārstāvis Aivars Baumanis, kā arī līgtie revidenti

1. rindā no kr.: Nora Renerta, Rita Sabolika, Guna Forakere, Inta Konsena, Audra Čēcere, Māra Renerta. 2. rindā no kr.: Zigurds Reineks, Aivars Baumanis. 3. rindā no kr.: Karmena Cickovska, Franz Bauer, Andris Celcherts, Gints Strautnieks, Alfreds Grava, priekšsēdis Ojārs Manteniņš, Diāna Verhas

Studenšu korporācija Imeria sveic pirmo stipendijas saņēmēju

Kopš pagājušā gada arī studenšu korporācija Imeria var lepoties ar savu stipendiju. Ideja par to tika lolota vairāku gadu garumā, jo šī stipendija dotu iespēju atbalstīt savu biedreņu

Par studenšu korporācijas Imeria pirmo stipendiāti kļuvusi jauntautiete Evita Arbidāne, kas studē medicīnu Rīgas Stradiņa Universitātes 4.kursā un ir studenšu korporācijas Imeria biedre kopš

2012.gada 13.februārī studenšu korporācijas Imeria jauntautietei Evitai Arbidānei tika pasniegta Stipendiāta apliecība Nr.1. No kreisās - studenšu korporācijas Imeria Stipendijas piešķiršanas komisijas priekšsēdētāja filistre Inese Urpena, stipendijas saņēmēja jauntautiete Evita Arbidāne un studenšu korporācijas Imeria seniore Inese Pelnēna

izglītošanos, apliecinot devīzes „Tautietei – zinātnei” nozīmīgumu. Tiesības pieteikties uz stipendiju ir studenšu korporācijas Imeria biedrēm, kas studē bakalaura, maģistra vai doktora programmā Latvijā akreditētās augstskolās.

2009. gada rudens sēmeštra. Evita saņems ikmēneša stipendiju 100 latu apmērā no 2012. gada janvāra līdz maijam.

Kristīne Meija,
Studenšu korporācijas Imeria filistre

„Smith & Barta” firma.

Andris Celcherts, nominācijas komitejas pārstāvis, vadīja vēlēšanas. Biedri vienbalsīgi ievēlēja esošo valdes locekļus Ojāru Manteniņu, Zigurdu Reineku un Guna Foraker uz jauniem termiņiem. Divi jauni valdes locekļi tika ievesti amatā – Diāna

Verhas un Gints Strautnieks. Vēlēšanas nobeidza ar revīzijas komitejas apstiprināšanu.

Saviesīgā daļa iesākās ar izlozi, un 38 laimīgi biedri saņēma balvas skaidrā naudā. Viesi vēl baudīja bagāto mielastu un patīkamo gaišotni draudzes nama lielajā zālē.

-NR

Latvijā
ražotasBellaccord
ElectroLatvijā
ražotas

SKAŅU PLATES

ar šodienu pārdošanā

Katrā plate maksā tikai Ls 2.75

Ik nedēļas jaunumi!

Sekojiet reklamai!

Visi provinces veikalnieki, kas vēl nebūtu plates pieprasījuši, tiek lūgti tās nekavejoši pieprasīt

„BELLACCORD“ MUZIKAS NAMŠ, Grēcinieku ielā Nr. 25
Tālr. 26410, 33212Stāsti par *Bellaccord Electro*

Atis Bērniņš

(Turpināts no Nr. 11)

Pauls Sakss

Vai zināt, kas bija latviešu lirisko tenoru ķēniņš 20. gadsimta pirmajā pusē, visliriskākais no visiem mūsu liriskajiem tenoriem? Nu, protams, profesors Pauls Sakss, ķēniņa godā no mūzikas kritiķiem iecelts. *Bellaccord Electro* skaņuplatēs skan vācu komponista Franča Funka „Dzirnavrāts” Arnolda Korneliusa orķestra pavadijumā...

Pauls Sakss dzimis 1879. gadā Vidzemes Jaunpils pagastā, kur viņa tēvs bija dzirnavnieks. Ar dzirnavu gaisotni arī saistās Paula Saksa pirmās bērnības atmiņas. „Dzirnavu ratu dunoņa un ūdens čala ievada manu bērna dvēseli dabas simfonijā,” – tā dziedonis vēlāk bija raksturojis šo dzīves posmu. Jau agrā bērnībā viņš ar lielu patiku klausījies meitu dziedāšanā un labprāt dziedājis līdz tautasdziesmas un ziņģes. Tēvam dzirnavās vienmēr pagadijušies tādi puiši, kas spēlēja vai nu vijoli, vai ermonikas. Mazais Pauls bijis viņu liels draugs, nereti mēģinājis pats piekļūt pie instrumentiem un meistarot uz savu roku. Izrādījies, ka mazajam ir lieliska ritma izjūta, un lielle devuši rokā pat lielo basi, lai tas, ansambli, uz soliņa pakāpies, spēlētu nepieciešamo „šrum, šrum!”

Skolas gaitas Pauls iesāk pagastskolā, bet deviņu gadu vecumā tēvs viņu aizved uz Debesbraukšanas pareizticīgo skolu Rīgā. Korī viņu jau atzīst par tik labu dziedātāju, ka liek dziedāt pašam bīskapam. Pēc tam mācības garīgajā seminārā, kur ceturtajā klasē Paulu uzņēma bīskapa kori par tenoru.

Pēc garīgā semināra Pauls Sakss mācās daļdziedāšanu pie Pāvila Jurjana, 1898. gadā pirmo reizi viņš uzstājas, dziedot solo atklātā koncertā, bet 1902. gadā sarīko savu pirmo patstāvīgo dziesmu vakaru Melngalvu zālē.

1903. gada decembrī Sakss iedzied virkni latviešu tautasdziesmu angļu firmas *Gramophone* skaņuplatēs, kuŗas ražo Krievijas pirmajā skaņuplašu fabrikā Rīgā. Saksa iedziedātās „Ko tu raudi, kas tev kaite?”, „Dzeltens manis kumeliņš”, „Jūriņ’ prasa smalku tiklu” ir vienas no pašām pirmajām latviešu skaņuplatēm mūsu skaņu ierak-

Pauls Sakss nonāk Pēterpilī, no kuŗienes kopā ar citiem latviešu māksliniekiem apceļo latviešu bēgļu nometnes, sniedzot tautiešiem uzmundrinošus koncertus. 1918. gadā Sakss ir atkal Rīgā, darbojas jaundibinātajā Nacionālajā operā, 1919. gadā kļūst par pārdabotāju Latvijas valsts konservatorijā. Viņa vadītā dziedzāšanas klasē mācās

Pauls Sakss

daudzi vēlāk slavenie dziedoņi – Mariss Vētra, Aleksandrs Jankovskis, Vera Fricoviča, Roberts Zommers, Irma Kalniņa, kuŗa vēlāk kļūst par profesora otro sievu.

Mariss Vētra savā atmiņā grāmātā „Rīga toreiz” rakstīja: „Pauls Sakss ir mīlas dziesmu speciālists, dzied tik saldi un maigi, ka viņa skolnieces kūst un jūsmo.” Domāju gan, ka profesora laulības šķiršanai ar pirmo sievu

Pirmā pasaules kara laikā

Meriju iemesli bija daudz nopietnāki par skolnieces Irmas Kalniņas jūsmošanu. 1936. gadā, mākslinieces Paulas Licītes izjautāts, Pauls Sakss ir atbildējis: „Varu teikt tikai to, ka pusi no mana mūža, pateicoties manai pārāk lielajai iecietībai, personiskā dzīve mani nav lutinājusi. Tikai tagad es zinu, ka dzīvei var būt arī laipna seja... Pieņakumu un materiālo grūtību

sakarā ar dzīves sarežģījumiem man varbūt ir vairāk nekā agrāk, (...) bet daru visu, kas vien manos spēkos stāv, sevišķi to varu teikt attiecībā uz maniem bērniem, kuŗus arvien esmu mīlējis un mīlu. Ja viss nav tā, kā es to būtu vēlējis, tad to labot nestāv manā varā, jo arī es esmu tikai cilvēks un nespēju pārveidot visu pasauli.”

Gribas jautāt, – vai tas viss, ko profesors Pauls Sakss savā mūžā spējis izdarīt, nav daudz vairāk vērts par pasaules lāpīšanu? Viņš taču ir varējis apburt klausītājus ar savām liriskajām dziesmām un iegājis mūsu kultūras vēsturē kā izcilākais latviešu mūzikas populārizētājs pasaulē, kā ievērojams sabiedriskais darbinieks un nacionāls, patriotiskās stājas paudējs.

Vēl pirms Otrā pasaules kara Pauls Sakss ir koncertējis Amerikas Savienotajās Valstīs, rīkojot latviešu dziesmu vakarus Ņujorkā, Bostonā, Filadelfijā, Vašingtonā. Ir dziedājis Berlinē, Londonā, Helsinkos. Neskaitāmos koncertos Sakss aplicina sevi par izcilāko latviešu kamer-mūzikas dziedoņi. Šai slavai viņš pievieno spožus panākumus vieglākās populārās mūzikas žanrā. „Dvēseles skala sastāv no visādām izjūtām, sākot ar cēlo un beidzot ar sentimentālo, ikdienišķo,” – saka mākslinieks. „Tāpēc nav iespējams publikai sniegt tikai smago mūziku vien, jādod arī kaut kas saprotamāks.” Pauls Sakss ir iekarojis vienkāršo klausītāju un jaunatnes simpātijas. Dziesma „Vecais ratiņš”, šķiet, komentārus neprasa. Billija Hilla melodija daudziem vēl būs atmiņā.

Dziesmiņa tango ritmos no nākamās Belakorda plates gan varētu būt intriģējoša, tās saknes meklējamas pirms 160 gadiem – 1852. gadā iznākušajā Aleksandra Dimā (dēla) romānā „Kamēliju dāma”. Dimā romāns, kā zināms, noderēja par sīzētu Džuzepes Verdi pasaulslavenajai operai „Traviata”, kuŗā romāna varone Margarete Gotjē pārtapa par Violetu Valerī. Nu

un tālāk? Tālāk, ne tik drīz, bet ap 1935. gadu divi ne visai ievērojami komponisti Otmars Kloze un Rudolfs Lukešs, izmantojot Džuzepes Verdi operas „Traviata” mūzikas motīvu, ko varam saklausīt arī Violetas ārijā, sacerēja italiešu tangoserenādi „Klausies manu dziesmu”, kas vēlāk kļuva par vienu no pasaulē populārākajām tango melodijām. 1938. gadā to skaņuplatē iedziedāja profesors Pauls Sakss.

Belakorda melnajos 78 apgriezīnu šellaka diskos atrodam pāri par pussimta Saksa ierakstu, no kuŗiem vismaz ceturtdaļa daļa ir valša ritmos. Trimdas mūziķis Imants Sakss, atceroties profesoru Paulu Saksu, savulaik rakstīja, ka „nebūs latvieša, kas tanī laikā nebūtu dziedājis, dejojis vai mazākais klausījis nezināmo autoru skaņas par rozēm, pļāvām, gaišo sauli,” un varam piebilst, – protams, arī par mīlestību.

Paula Saksa 25 darba gadu jubilejā komponists Jēkabs Graubiņš rakstīja „Illustrētajā Žurnālā”, ka Sakss ir meisters savām spējām atbilstīga repertuāra izvēlē. Viņa māksla ir intīma, sirsnīga un smalka – kā tīra avota veldze caurspīdīgā traukā... Paulam Saksam allaž tuvs un mīļš bija romantiskais austriešu 19. gs. komponists Francis Šūberts ar savām liriskajām dziesmām. Jēkabs Graubiņš rakstīja, ka Saksa rīkotie Šūberta un arī citu komponistu dziesmu vakari jāatzīst par augstāko sasniegumu mūsu daļdziedzāšanas mākslā. Ar lieliem panākumiem mākslinieki piedalījās dziesmu spēlē „Trejmeitiņas” Dailes teātrī. Sākumā viņš gan teicis, ka negrib dziedāt operetē, bet tā kā „Trejmeitiņas” nevar ierindot parasto operēšu skaitā, jo mūzika ņemta no paša Šūberta, tad nav vairs bijis nekas pretim, un ar lielu prieku tēlojis pašu nopietno komponistu. Latvju enciklopēdijā teikts, ka „Sakss „Trejmeitiņas” dziedājis 260 reizes.”

(Turpinājums sekos)

Latvieti, vai esi latviskās dzīves ziņas dzīvotājs?

Ernestam Brastiņam 120

Tā šodien jautātu pirms 120 gadiem dzimušais, karstais tēvzemes patriots Ernests Brastiņš, ja vēl šodien dzīvotu mūsu vidū. Brīnumaini dažādi veidojas Laimas liktie cilvēku dzīves ceļi. Brastiņam bija lemts apvienot un uzskatāmā formā izteikt latvju tautas garīgās pasaules pamatus. Ja no viņa daudzajiem rakstiem un grāmatām būtu palikušas vienīgi šīs trīs – „Dieva dziesmas”, „Gadskārtu dziesmas” un „Tikumu dziesmas”, arī tad viņa devums latviskās dzīves ziņas uzturēšanā būtu nenovērtējams.

Baigajā gadā sarkanie noziedznieki Brastiņu nogalināja, taču pēc turpat puses gadsimta okupācijas tauta atgūto brīvību sveicināja ar latviski gaumīgiem dainu plakātiem.

Kamēr tauta bija spiesta

pakļauties Maskavas virskundzībai, un katra tautas nacionālajai dzīvēi veltīta doma, tās teicēju varēja novest Sibīrijas nāves noietnēs, brīvajā pasaulē Brastiņa domas izteicās vienreizējā reālā formā – ASV vidienē, pašu rokām celta un veidota radās Dievsēta. Bijušais Ernesta Brastiņa skolnieks Grenconu Kārlis Brastiņa degsmi sevī pārņēmis, kopā ar saviem domu biedriem, mežu ielokā, pirmo reizi jaunlaiku vēsturē izveidoja vietu latviskās dzīves ziņas, latviska Dieva redzējuma kopšanai, apliecināšanai un tālāk veidošanai. Zīmīgi, ka šajā darbā Grencons prata piesaistīt ne vien savas organizācijas (dievtušu) saimes locekļus, bet arī jo daudzus apkārtnes saimniecību latviešus, tā radot sava veida tautas namu, kur aicināts ikviens latvietis.

Pēc aptuveni 40 pastāvēšanas gadiem vēl vienmēr Dievsēta tiek atzīmētas visas latviskās gadskārtas, kā arī svinēti ģimenes godi. Klusajā Rāmasvas stūrīti, vasarā koku paēnā, dalībnieki izjūt latviskā Dieva tuvumu. Par šo brīnumaino vietu un iespēju lai nu pateicība Brastiņu Ernestam un viņa skolniekam Grenconu Kārlim, kuŗš kādā karstākā pārrunu brīdī, par ticībām runājot, izsaucās: „Vai tu par savu ticību esi ar mieru dzīvību atdot? Es esmu!”

Lai Ernestam Brastiņam pateicība par šīm liesmiņām, kuŗas viņš prata savos rakstos ietvert un tālāk nodot. Dzīve liecina, ka tās tālāk dzīvo un latvisko gara pasauli grezno. Paldies, Ernest!

Latvju Dievtušu sadraudzes vadonis **Spuru Richards**

LATVIEŠI KANADĀ

Toronto pensionāru apvienības pilnsapulce

Toronto pensionāru apvienības pilnsapulci 23. februārī atklāja priekšniece Valija Brikse, ziņojot, ka ieradušies 148 biedri ar 34 pilnvarām, tātad visiem sapulces dalībniekiem kopā bija 182 pilntiesīgas balsis. Tālivaldis Kronbergs teica lūgšanu, tika dziedāta pensionāru himna „Daugav's abas malas...” Priekšniece ziņoja, ka pagājušā gadā miruši 32 apvienības biedri un aicināja viņus pieminēt ar klusuma brīdi. Pilnsapulci vadīt tika aicināts Atis Bredovskis. Viņš nolasiya pilnsapulces darba kārtu un aicināja izskatīt 2011. gada pilnsapulces protokolu, ko sapulces dalībnieki pieņēma bez labojumiem un papildinājumiem.

Valija Brikse ziņoja, ka iepriekšējā darbības gadā notikuši 42 regulārie saieti un trīs vasaras saieti, izbraukumi uz Sidrabeni un Saulaini. Kreditbiedrība apvienībai dāvinājusi defibrillatoru. V. Brikse parstāvējusi apvienību dažādās organizācijās un iestādēs. Valdes un revīzijas komisijas vārdā T. Kronbergs pateicās V. Briksei par darbu apvienības labā un pasniedza rozes. Viņa nenoliedzami ir pensionāru apvienības sirds un dvēsele!

Kasieris Visvaldis Brumelis ziņoja, ka visi ienākumi un izdevumi tiek iegrāmatoti un katra mēneša beigās nosūtīti revidentam E. Kukuram.

Biedrzine Edite Zariņa ziņoja, ka, 2011. gada sākumā apvienībā bija 503 biedri, gada beigās 466, no tiem Kristus Dārzā mitinās 42; septiņiem ir 100 un vairāk gadu; vairāk nekā 116 – 90 gadu.

Sarīkojumu daļas vadītāja Liene Martinsone pieminēja grūtības, izrādot filmas, jo pagaidām sarunas ar centra pārvaldes darbiniekiem par logu aptumšošanu bijušas bez rezultāta.

Rokdarbu grupas vadītāja Dzidra Avena pastāstīja, ka grupā ir astoņas dalībnieces. Viņas piedalījušās Ziemsvētku un Mārtiņa tirdziņā, rīkojušas trīs izlozes; kopā ar saietos pārdotajiem rokdarbiem apvienības kasei sagādāti 1959 dolari.

Koŗa „Rota” priekšniece Maija Ūze pieminēja mūžībā aizgājušos dziedātājus un ziņoja, ka korī patlaban ir 27 dziedātāji, kuŗi rosīgi piedalās dažādos sarīkojumos. Par vīru ansambļa „Pusstunda” darbību pastāstīja Ēriks Eislers. Ansamblis pērn svinēja 15 gadu jubileju. Tajā ir 11 dalībnieku, viņiem bijuši 12 koncerti.

Oļģerts Bernaus parstāvēja vingrotāju grupu. Tajā ir 20 dalībnieki, viņi maksā 100 dolaru gadā un divas reizes nedēļā piedalās nodarbībās Ilgas Negrašes vadībā.

Skaidrīte Tērauda paziņoja, ka pērn rīkoti četri izbraukumi.

Revīzijas komisijas parstāvis Imants Jente atzina, ka apvienības kases grāmatas ir priekšzīmīgā kārtībā, kasieris pelnījis pateicību.

Zvērinātais revidents E. Kukuris ziņojumu bija iesniedzis rakstveidā. Viņš būs revidents arī turpmāk. Pieņēma ieteikto darbības budžetu. Sapulces beigās dalībnieki nodziedāja „Lai dzīvo sveiks”, apsveicot Tālivaldi Kronbergu jubilejā.

da

Sandra Maija Ūze ar dziesmām iepriecina Toronto pensionārus

Toronto pensionāri uz saietu 1. martā ieradās ar prieku, zinādami, ka būs iespēja noklausīties augstvērtīgu Sandras Maijas Ūzes koncertu, klavierpavadījumam spēlējot pianistei Helēnai Ginterei. Dziedone bija tikko agriezusies no Floridas, kur piedalījās „Sirsniņdienas” koncertā turienes pensionāriem.

Koncertam bija četras daļas. Pirmās daļas motīvs bija dzimtenes mīlestība, Sandra Ūze dziedāja „Baltā saule”, „Latgalei”, „Dzimtenes madaras” un „Dzimtenes novakars”. Dziesmu „Pie jūras dzīve mana” visi dziedāja kopā. Otrā daļā klausītāji tika

iepriecināti ar četrām jaukrām, spridzīgām tautasdziesmām: „Novij man, māmuliņa”, „Es nezinu kālabad”, „Gaisu šķīru dziedādama” un „Vai tā mana vaina bija?” Kā pretstats – ilgu pilnā kopdziesma „Vecpiebalga”.

Trešajā daļā pensionāri pirmo reizi dzirdēja komponista V. Hohlova tieši Sandrai veltīto dziesmu „Norudenes”. „Sirsniņdienas” koncertā Floridā V. Hohlovs, Sandrai šo dziesmu dziedot, pats spēlēja klavierpavadījumu. Līdzīgā, mazliet skumji sērīgā noskaņā bija šīs daļas nākamā dziesma – Ulza Marchilēviča „Lūgums” ar Ārijas

Elksnes vārdiem. Pēc tās labi iederējās kopdziesma „Sen tas bij”.

Beigās Sandra dziedāja jaukas mīlestības dziesmas: „Tu sapnis esi”, „Mīla un valsis”, „Es dejoj vēlētos” un piedevās – „Ēdelveiss”.

Sandra pieminēja, ka videofilmā „Ar tevi vien”, ko noskatījāmies viņas iepriekšējā koncertā, slāgeru sacensībās Latvijas televīzijas ir devītā vietā un mudināja mūs aicināt radniekus Latvijā balsot par to.

Klausītāji neskopojās ar aplausiem, abām māksliniecēm tika pasniegtas puķes.

da

Rosīga, tomēr dilstoša

Toronto latviešu demografiskās pārmaiņas skārušas arī rosīgo Toronto latviešu pensionāru apvienību. Aizvadītajā darbības gadā no jauna iestājušies 6 biedri, bet mūžībā aizgājuši 30, samazinot biedru skaitu uz 446, no tiem 316 sievietes un 150 vīrieši. Latviešu aprūpes mājā „Kristus dārz” dzīvo 41 biedrs, un vairāki ir arī citās veco ļaužu mītnēs. Apvienībā pašreiz ir septiņi simtgadnieki, no tiem 110 gadus jau sasniegusi Albertine Klincāne, 103 gadus Kristaps Bērziņš, Milda Jakobsona un Marija Ozoliņa, 102 gadus Helēna Atvara un Grizelda Kristiņa un 101 gadu Aleksandra Sudmale. Simtgadnieku saimei šogad pievienosies arī Ludmila Gribusta, Irma Kajaka, Anna Kalniņa un Anna Mazura. Pieaudzis arī deviņdesmitgadnieku skaits no 116 uz 144.

Apvienības biedru gadskārtējā gada sapulcē šogad 23. februārī Latviešu centrā piedalījās 148

biedri, 34 ar biedru pilnvarām, kopā 182 balsstiesīgi biedri. Ievadot sapulci, valdes priekšsēde Valija Brikse pateicās visiem valdes un revīzijas komitejas locekļiem, darbiniekiem un biedriem par teicamu atsaucību un līdzdalību sarīkojumos. Apvienībā sevišķi rosīga ir rokdarbnieču grupa Dzidras Avenas vadībā, saimniecības grupa Mirzas Turķes vadībā un vingrotāju grupa Ilgas Negrašes vadībā. Sabiedriski ievērojama nozīme ir apvienības korim „Rota” un vīru ansamblim „Pusstunda”, kas kuplinājis no tikai apvienības sanāksmes, bet bieži aicināts kuplināt arī citu organizāciju sarīkojumos. Abi korī dzied dirigentes Īrisas Purenas vadībā. Pensionāru apvienība saņem arī Ontario provinces 25 000 dolaru un Toronto pilsētas 10 200 dolaru finansiālu pabalstu. Apvienības gada budžets paredz 71 300 dolaru ienākumus un izdevu-

mos. Aizvadītajā darbības gadā apvienība pulcējusies 42 reizes regulārās sanāksmēs, ceturtdienās, Latviešu centrā un arī izbraukumos uz latviešu draudzību lauku īpašumiem Saulaini un Sidrabeni. Gada sapulces dalībnieki visu amatpersonu ziņojumus pieņēma bez iebildumiem un visiem darba darītajiem izteica atzinību, sevišķi valdes priekšsēdei Valijai Briksei, kas saņēma arī ziedu veltes. Tā kā visi valdes locekļi uzņēmās darbu turpināt arī nākamajā darbības gadā, tad amatpersonu vēlēšanas nenotika. Pensionāru apvienības valde darbojas priekšsēde Valija Brikse, viņas vietnieks Tālivaldis Kronbergs un locekļi Visvaldis Brumelis, Orta Čaciņš, Lolita Gulbe, Ausma Hoepnere, Zenta Krastiņa, Ģedimins Krauja, Helēna Martinsone, Ārija Zomberga un Edite Zariņa.

R. Norītis

PILSONĪBAS LIKUMA GROZĪJUMU GENĒZE 21. GADSIMTĀ

Runa konferencē „Latvijas pilsonība 21. gadsimtā” 2012. gada 2. martā

(Turpināts no Nr. 11)

Ingmārs Čaklais, Mg.iur.,
Saeimas Juridiskās komisijas
Pilsonības likuma grozījumu
apakškomisijas priekšsēdis

Tāpat latviešu meitene, kas ikdienas darba gaitās nevar pierunāt savu otru pusi pierēģistrēt savu bērnu par Latvijas pilsoni, jo „darba laikā nav tam laika”. Un, protams, mums vienlīdz svarīgi ir visu mūsu diasporas dažādu organizāciju aicinājumi, gan no Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē, gan Maskavas Latviešu kultūras biedrības un Krievijas Latviešu kongresa, gan Pasaules brīvo latviešu apvienības un citiem.

Dubultpilsonībai ir daudz plusu un mīnusu, tai ir daudz šķautņu un tās nebūt nav ne izvērtētas, ne izprastas. Ne tikai sabiedrībā kopumā, bet arī tiesību ekspertu un politiķu vidēs.

Tā, piemēram, ļoti svarīgi ikreiz debatēs par dubultpilsonību izšķirt divus jautājumus – vai persona bija Latvija pilsonis un tad ieguva citas valsts pilsonību vai otrādi – persona ir citas valsts pilsonis un tad

ieguvis Latvijas pilsonību. Un katrā no šīm situācijām veido citu tiesību normu piemērošanas kārtības iespēju. Lai gan ir līdzība, bet atšķirības pastāv gan tīri sadzīviski, gan pēc būtības.

Tajā pašā laikā mums ir jārēķinās ar ārkārtīgi daudz jautājumiem, uz kuriem šī likuma ietvaros ir vai būs jāatbild. Tā, piemēram:

Vai ikvienam bijušajam Latvijas pilsonim vai viņa pēcnācējam ir tiesības uz Latvijas pilsonības iegūšanu?

Vai pilsonības iegūšanu var ietekmēt valsts valodas prasme, Latvijas vēstures zināšanas vai fakts, ka arī turpmāk nav paredzama viņa tieša saikne ar Latviju?

Vai dubultpilsonis, kas nedzīvos Latvijā, baudīs visas Satversmē un Latvijas likumos noteiktās tiesības?

Vai dubultpilsoni varēs piedalīties Saeimas vai pašvaldību vēlēšanās, ja viņi nedzīvo, neplāno dzīvot vai vispār Latvijā nav bijuši?

Vai dubultpilsoņiem paredzēti kādi atšķirīgi pienākumi attiecībā uz nodokļu maksājumiem, ņemot vērā pakalpojumus, ko valsts sniedz veselības aprūpes un citās jomās?

Vai dubultpilsonis var saņemt sociālo nodrošinājumu un citu aizsardzību, ko Latvijas likumdošana paredz Latvijas pilsonim?

Ja ir izveidojies pārrāvums vairākās paaudzēs, vai šīs tiesības saglabājas? Ja jā, tad cik paaudzēs saglabājas?

Vai dubultpilsonības iegūšanai ir nozīme pretendenta apliecinājumam atgriezties Latvijā vai kādai citai saiknei ar valsti?

Noteikti jārunā par situāciju, ka šobrīd Latvijas pilsonis iegūst citas valsts pilsonību. Cik dubultpilsonības pieļaujamas vienam Latvijas pilsonim?

Un daudzi citi nozīmīgi jautājumi.

Protams, galvenais, kāpēc runājam par dubultpilsonību – ikviens Latvijas pilsonis, viņa pēcnācējs, kas ir lojāls mūsu valstij un, protams, ikviens latvietis vai līvs jebkur pasaulē ir Latvijas valstij ļoti nozīmīgs un svarīgs.

Mums ir svarīgi arī visi tie Latvijas pilsoņi, kam tiesas ceļā atņemta pilsonība vai kas attiekušies „labprātīgi”. Pieņemot likumprojektu, mums ne tikai jānodrošina viņiem atgūt Latvijas pilsonību, paredzot tam īpašu procedūru, bet arī valsts vārdā jāatvainojas par izdarīto pārestību. Bez nosodījuma, bet ar patiesu vēlmi atgūt savējos!

Pilsonības likuma reforma patiesi ir ļoti apjomīga. Tāpēc pats svarīgākais debatēt ne tikai Saeimā, apakškomisijā vai partiju frakcijās, ne tikai ekspertiem, tiesību speciālistiem, bet svarīgi šo sarunu pārnest uz publisko telpu, arī aktualizēt šo

jautājumu katram sabiedrības loceklim, lai to pārspriestu interešu kopās, darba vietās vai ģimenē. Tad šis likums pēc būtības 21. gadsimtā vairs nebūtu grozāms. Ar šādu attieksmi strādā gan frakcijas, gan apakškomisijas deputāti, gan arī konstitucionālo tiesību eksperti, kam lūgts palīdzēt likuma grozījumu izstrādes gaitā.

Valstij ir jāpieņem šie būtiskie grozījumi, bet tie nevar palikt tikai oficiālā laikraksta lappusēs. Valstij aktīvi jāskaidro šie grozījumi, jānodrošina informācijas pieejamību visām interesentu grupām viņam pieejamā valodā, jāizglīto valsts pārvalde, diplomātiskās pārstāvniecības un tiesas, lai nebūtu aplamību likuma piemērošanā.

Valstij ir jāaicina zinātnieki vērtēt plašāku uzmanību pilsonības jautājumiem un dot savus skaidrojumus gan par likumu, gan tā piemērošanu. Jo sevišķi nodrošinot, lai likuma piemērošana atbilstu likumdevēja mērķiem un gribai.

Pats personiski esmu ticis ar latviešu diasporas pasaulē pārstāvjiem, uzrunājis sabiedrību ar mediju, preses un sociālo tīklu starpniecību, aicinot rakstīt vēstules ar ierosinājumiem, aprakstīt dzīves stāstus. Tā rezultātā atsaukušies daudzi, saņemts plašs klāsts ieteikumu, piemēru un skaidrojumu. It sevišķi gribu uzteikt Austrālijas

tautiešus par nesavtīgu dalīšanos ar idejām un ierosinājumiem.

Pilsonības likuma grozījumu normas nevar būt jautājums, par ko notiek strīdi, tas var būt jautājums, par kuru notiek tikai sarunas.

Šobrīd daudzās Eiropas Savienības valstīs kļūst aktuālas debātes par katras valsts Pilsonības likumiem. Latvija ar savu redzējumu var palīdzēt citām valstīm šai jautājumā un dalīties pieredzē.

Apakškomisija jau ir tikusi galā aptuveni ar pusi no iesniegtajiem priekšlikumiem un ir apņēmības pilna strādāt tālāk. Ceru, ka ar visu mūsu kopīgajiem spēkiem likums tiks pieņemts jau vasarā.

Vienlaicīgi paslavējot par racionālu darbu katru, kas strādā apakškomisijā, gribu pateikties gan Valsts prezidentam Andrim Bērziņam kungam par interesi Pilsonības likuma izmaiņu procesā, paldies arī Saeimas Juridiskajam birojam un tā vadītājam Gunāram Kusiņam kungam, pieaicinātajiem ekspertiem, Saeimas darbiniekiem, kas palīdz mums sagatavoties ikdienas darbā. Ne velti kāds ļoti augstas raudzes tiesību eksperts, šis apakškomisijas darbu vērtējot, teicis: „Šis ir pareizais ceļš, kā Latvijas Republikas Saeimā būtu jāpieņem ikviens nozīmīgs likums.”

Uz to arī tiecamies!

Latviešu mākslinieka darbs – Bekingemas pils pakājē

Lieldienu noskaņas Londonā šogad sākušās agrāk kā ierasts, jo pilsētā valda Lieldienu olu meklēšanas sezona jeb *The Big Egg Hunt*. Divi simti olas, ko apgleznojuši un izdekorējuši valsts ievērojamākie mākslinieki, dizaineri, arhitekti un juvelierizstrādāji, ir izvietotas ielās un sānielinās pa visu Londonu. Laikā līdz Lieldienām ikviens ir aicināts iesaistīties šo olu meklēšanā, savukārt pēc svētkiem tās tiks pārdotas labdarības izsolē. Vienu no olām ir apgleznojis latvietis Andrejs Ritiņš, un viņa mākslas darbs atrodas visai izcilā vietā – pie Bekingemas pils vārtiem.

The Big Egg Hunt ir divu labdarības organizāciju kopprojekts: *Elephant Family* un *Action for Children*. Pirms diviem gadiem *Elephant Family* Londonā rīkoja ziloņu parādi, kad 250 māksliniecišķi izdekorētie zilonēni bija izlikti londoniešu apskatei, bet pēc tam pārdoti izsolē, kuŗā iegūtie līdzekļi, savukārt, tika izmantoti cēlam mērķim – ziloņu rezervātu uzturēšanai Āzijā. A. Ritiņš arī toreiz bija viens no projektam piesaistītajiem māksliniekiem, un viņa *Cubelephant* saņēma £ 24 750, kas bija divdesmitā lielākā summa. Turklāt gadu vēlāk viņu ielūdza piedalīties līdzīgā akcijā *Kopenhāgenā*.

Labdarības projektu veterāna A. Ritiņa apgleznotā ola lieliski iederas Anglijas karalienes rezidences pakājē, jo ir veidota gotikas stilā. „Bieži vien nāk prātā Faberžē olas, kas veidotas galvenokārt Viktorijas, baroka un *Art Nouveau* laikmeta stilos. Taču ņemot vērā faktu, ka ola būs izstādīta Londonā, es nodomāju, ka gotikas laikmets ir vairāk piemērots, pat „angliskāks”. Man ļoti patīk šis arhitektūras stils, kam ir tik daudz piemēru Londonā, jo tas nav tik rafinēts vai „piņķerīgs” ka Faberžē un 18. – 19. gs. stili. Ierasti šādus arhitektūras rotājumus/ornamentālas listes liek uz tainām virsmām (sienām, griestiem), taču es gribēju redzēt, kā būtu tās uzlikt uz apaļas virsmas. Greznā *Sienna* marmoretā ola ar šādiem rotājumiem ir ļoti dekoratīva, un, tā kā mērķis šim projektam ir veicināt ziedojumus labdarības organizācijām, man likās, ka šādam māksliniecišķajam risinājumam varētu būt lielāka populāritāte, salīdzinot ar, teiksim, manu ļoti personisko mākslas stilu,” savu izvēlēto apstrādes stilu raksturo pats mākslinieks.

A. Ritiņš (1946) ir gleznotājs, autodidakts (slavenā šefpavāra Mārtiņa Ritiņa brālis!). Pēc *Bornmutas (Bournemouth)* dekoratīvās glezniecības un lietišķās mākslas skolas absolvē-

šanas, skolas direktora iedrošināts, 1986. gadā Andrejs atvēra savu dekoratīvās glezniecības skolu Kanadā, kur četrpadsmit gados tika apmācīti vairāk kā 7000 studentu. Aizvadīto gadu laikā viņš ir pasniedzis seminārus Kanadā, ASV, Japānā, Anglijā, Francijā, Itālijā un Latvijā, kā arī ieguvis atpazīstamību ar saviem sienas gleznojumiem un sienu un mēbeļu apdarinājumiem, lietojot ekoloģiski labvēlīgus materiālus. Tagad Andrejs nodarbojas ar personiskām mākslas interesēm.

Terēze Bogdanova,
www.latviesiem.co.uk

Andrejs Ritiņš pie sava darba, kas novietots pie Bekingemas pils vārtiem

16. latviešu salidojums Trinidadā un Tobago

(Turpināts no 1. lpp.)

Salidojumā piedalīsies koristi no Austrālijas koŗa „Atbalsis”, Latvijas un Īrijas koristi. Dziedātājus virtuāli apmāca diriģente Marija Perejma no Austrālijas, tādējādi viņiem dziesmas iespējams iemācīties jau mājās. Iespējams, latviešu dziedātājiem pievienosies vietējie koristi, jo vairāki prot dažas latviešu tautsdziesmas un Latvijas himnu. Viņi to dziedāja, kad bij. Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga 2001. gada decembrī ieradās Tobago. Cerams, ka Tobago asamblejas Kultūras padomes locekļi rīkos *Courlander Landing Day* ceremoniju, kas ir daļa no gadskārtējā Tobago tautas mantojuma svētkiem, un, ja tie notiks, koris tajos dziedās. Būs arī oikūmenisks dievkalpojums, tikšanās ar žurnālistiem, salidojuma dalībniekus vienmēr uzaicina uz interviju televīzijā. Iepriekšējos gados koristus pieņēma Trinidadas un Tobago valsts prezidents Džordžs Maksvels.

Tobago salā „kūrlanderi” (tā vietējie dēvē latviešus) apskatīs vietas, kur kādreiz bija Kurzemes hercogistes cietokšņi, apkaimi, ko apdzīvojuši kurzemnieki, Kūrlandes pilsētiņā apmeklēs pirms pāris gadiem atklāto Kurzemes liča mūzeju. Būs iespēja iepazīties ar Tobago dabu, pel-

bago salas bagātībām un vēsturiskām vietām. Šai pirmajā salidojumā piedalījās arī Kurzemes hercoga Ernesta Birona pēctecis princis Bīrons.

Pirmo reizi kurzemnieki salā

ne tikai kurzemnieku apmešanās vietas, bet arī holandiešu un franču kolonizētos rajonus, kā arī karību un aravaku indiāņu apmetnes. Indiāņi bija salas pirmie iedzīvotāji: karibi – kareivīga

salu atgūt, un vēl 1693. gadā gaŗāmbraucēja dāņu kuŗa jūrnieki pieminējuši rosīgu kurzemnieku koloniju, kas tai laikā jau bija kļuvusi patstāvīga. Hercoga Jēkaba pēcteči par To-

loniālo varas pārstāvju atvesti no Afrikas un citām Karību jūras kolonijām. Arī hercogs Jēkabs tirgojās ar vergiem, bet viņam bija līgumi ar afrikāņu vadoņiem (tai laikā neparasta rīcība, jo citi eiropeši iebruka Afrikas zemēs un iedzīmtos sagūstīja ar varu). Jaunajiem salas iedzīvotājiem, gan melnajiem vergiem, gan Kurzemes dzimtļaudīm bija tiesības iegūt savu zemi un kļūt brīviem.

Ar Tobago asamblejas (parlaments) rīkojumu pie mākslinieka Jāņa Mintika projektētā un 1978. gadā atklātajā kurzemnieka pieminekļa Plimatā (bij. Jēkabpili jeb Jākobusstatē) novietota izkārtne, kuŗā ir vēstījums par hercogu Jēkabu.

Ventspils pilsētas mūzeja un domes pārstāvji ir nodibinājuši sakarus ar Tobago asambleju un Tobago mūzeju (tajā atrodas latviešu eksponāti), lai ap pieminēti atraktu manāmās kurzemnieku cietokšņa kontūras. Šai vēsturiskajā vietā atradās pirmā luterāņu baznīca jaunajā kontinentā. Latvieši salidojumos pulcējas Svētā Dāvida baznīcā, kas atrodas turpat līdzās. Tobago valdība ir piešķirusi zemi pie baznīcas, lai celtu latviešu centru un restorānu. Tiek gaidīti uzņēmīgi cilvēki!

Salas vēsturnieki domā, ka salā palikušie kurzemnieki pamazām asimilējās. Par interesantu tikšanos stāstīja Brazīlijas latviešu sabiedriskā darbiniece Dzidra Adamsonē. Sanpaulu ostā viņa reiz runājusi ar kapteini no Tobago, kas sevi uzskatījis par kurzemnieku. Kapteinis bijis ar tumšu ādas krāsu, un dabiski radās jautājums, kā viņš zina, ka ir kurzemnieks. Viņš skaidrojās, ka viņa ģimenē joprojām ēdot kurzemnieku ēdienus, un aprakstījis cūkas cepeti un citus latviešiem raksturīgus ēdienus. Viņa ģimenē protot gatavot pas-

Lielais Kurzemes līcis (*Great Courland Bay*) pie Kurzemes upes ietekas jūrā; netālu no šejienes atradās hercoga Jēkaba pirmais cietokšnis

Kurzemes liča mūzejā Kūrlandē, Tobago

dēties Lielajā Kurzemes līcī, arī kopā ar krāsainām zivīm slavenajā Bukūrifā pie skaistās Pīdženpointa jūrmalas.

Pirmais latviešu salidojums Trinidadā un Tobago notika 1974. gadā, kad profesors Edgars Andersons sapulcināja latviešus no dažādiem kontinentiem ar mērķi viņus iepazīstināt ar To-

ieradās 1639. gadā, bet, iespējams, ka jau 1634. gadā, jo dokumentā, kas to apliecina, gada skaitlis nav skaidri salasāms, un liecības ir dažādas. Aizritējušā gadsimta 50. gados profesors E. Andersons kopā ar Trinidadas un Tobago (toreiz vēl angļu kolonijas) vēsturniekiem veica arhαιoloģiskus pētījumus, atklājot

cilvēkēdāju un sirotāju cilts, kas bieži mainīja dzīvesvietas, pārceļoties no vienas salas uz citu, aravaku apmetnes bija pastāvīgas. (Šo abu indiāņu cilšu pēcteči vēl dzīvo Venecuēlā.) Jau 1628. gadā salā ieradās nelielas holandiešu grupas, ko gan spāņi iznīcināja. Kurzemnieku kolonija pamazām nostiprinājās, un kopš 1654. gada tai bija pakļauti visi salas iedzīvotāji, arī atlikušie cit-

bago un salinieku likteņiem maz vairs interesējās. (Hercogs miris 1681. gadā.)

Kurzemnieki no Tobago salas ar laiku izceļoja uz citām Karību jūras salām, ASV kolonijām un droši vien arī uz netālo Venecuēlu, kā arī sajaucās ar citiem iedzīvotājiem. (Daļa kurzemnieku kolonistu, bēgot no indiāņiem, nokļuva Gvajānā.) Ar laiku, angļiem pārņemot salu, vecie vietvārdu no-

taukiem angļiskojās. Salā tagad ir nosaukumi *Great Courland River*, *Great Courland Bay*, *Coerse Bay* (holandieši *Coerse* izrunā Kurse, resp., Kuršu līcis) u. c. Nav zināms vai, piemēram, uzvārds *Wilkes* ir angļu izcelsmes vai no latviešu „Vilks”. Profesors E. Andersons rakstīja, ka sastapies ar vietējiem, kuŗiem uzvārds Sils, Bise, Dībēns. Uzvārds „Kurlander” ir izplatīts arī ārpus Tobago. Tagad Tobago salas iedzīvotāji gandrīz visi ir vergu pēcteču atvases ar tumšu ādas krāsu, ko-

TT Trinidadas un Tobago valsts prezidents Džordžs Maksvels iepazīstas ar koristiem

talas, un viņš glabājot ģimenes cilts priekšteces blondu matu bizi. Tie, kuŗi vēlas piedalīties 16. latviešu salidojumā Trinidadā un Tobago, aicināti pieprasīt reģistrācijas materiālus salidojuma vadītājam Guntaram Gedulim; e-pasts: guntars.gedulis@gmail.com

16. latviešu salidojuma vadītājs Trinidadā un Tobago PBLA kultūras fonda un izglītības padomes pārstāvis Dienvidamerikā

Guntars Gedulis

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Ministru prezidents vizītē Arabu Emiratos

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis kopā ar Latvijas uzņēmēju delegāciju devies vizītē uz Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Kataru. AAE pilsētā Abu Dabi Dombrovskis tikās ar AAE premjermministru, viceprezidentu un Dubaijas monarchu šeihu Mohamedu bin Rašidu al Maktumu un AAE ārējās tirdzniecības ministri šeichi Lubnu Halidu al Hasimi, un pārrunāja vīzu atvieglojumu un abu valstu attiecību jautājumus.

Bija tikšanās ar aviokompanijas *Etihaad Airways*, Abu Dabi valdībasipašumā esošā investīciju fonda *Abu Dhabi Investment Authority* un investīciju kompanijas *Mubadala Development Company* pārstāvjiem, kā arī citiem Abu Dabi uzņēmējiem.

12. martā Dombrovskis atklāja Dubaijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera organizēto Latvijas-AAE biznesa forumu. Tajā AAE uzņēmējiem bija iespēja iepazīties ar Latvijas piedāvātajām uzņēmējdarbības partnerības iespējām.

Krievijas prezidenta vizīte Latvijā šogad nenotiks

Krievijas vēstnieks Latvijā Aleksandrs Vešņakovs apstiprināja, ka Krievijas prezidentam nodotais Latvijas ielūgums ierasties vizītē paliek spēkā. Intervijā LNT raidījumam *900 sekundes* ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (ZRP) sacīja, ka pēc nesen notikušajām Krievijas prezidenta vēlēšanām nevar skaidri pateikt, kad tā varētu notikt. Skaidrs ir vienīgi tas, ka šogad vizīte nenotiks. Rinkēvičs nevēlējās izteikt prognozes, kad tā varētu notikt, lai gan piebilda, ka tas būs atkarīgs kā attīstīsies abu valstu divpusējās attiecības. Diplomāts norādīja, ka attiecībās jaunas vēsmas var ienest vien mainīgā starptautiskā vide, bet uzņemtais kurss uz labām, abpusēji izdevīgām un uz cieņu balstītām kaimiņattiecībām saglabāsies. Tādu pašu skatījumu Krievija vēlas arī sagaidīt no Latvijas.

Tiesas lēmumi par 16. martu

Lai izvairītos no iespējamām provokācijām un sabiedriskās drošības apdraudējuma, Rīgas dome 6. martā nolēma aizliegt visus 16. martā plānotos pasākumus gan tiem, kuri šajā datumā publiski vēlas godināt latviešu leģionārus, gan arī viņu pretiniekiem. Dome aizliedza arī Ulža Freimaņa pieteikto piketu, taču Freimani šis lēmums neapmierināja, tāpēc viņš to pārsūdzēja tiesā.

Administratīvā rajona tiesa nolēma atcelt Rīgas domes aizliegumu Uldim Freimanim rīkot piketu 16. martā. Tādējādi Freimaņa pieteiktais pikets netiek aizliegts un viņš to var rīkot.

Izskatot Freimaņa lietu, tiesa konstatēja, ka ne Rīgas pilsētas izpilddirektora lēmums, ne tiesībsargājošo iestāžu atzinumi nesatur izvērtējumu par to, vai policija spēs novērst apdraudējumus, kas var rasties pasā-

kuma norises laikā, kā arī nav atsevišķi vērtēta Freimaņa pieteiktā piketa ietekme uz sabiedriskās kārtības nodrošināšanu. Tiesa arī konstatēja, ka nav analizēts, kādus konkrētus apdraudējumus sabiedrības drošībai rada tieši Freimaņa organizētais pikets, vai šos apdraudējumus ir iespējams novērst, un kādi resursi varētu būt nepieciešami apdraudējuma novēršanai. Līdz ar to iestāde, nemaz neveicot iespējamo apdraudējumu novēršanas iespēju izvērtējumu, nepamatoti lēma par pašu radikālāko pulcēšanās brīvības ierobežojumu - aizliegumu rīkot piketu. Tādējādi tiesa nosprieda, ka pašvaldības lēmums ir prettiesisks un atceļams.

Administratīvā rajona tiesa 13. martā nolēma atcelt Rīgas domes aizliegumu "Apvienībai pret nacismu" rīkot divus pasākumus 16. martā.

"Apvienības pret nacismu" pārstāvis Jānis Kuzins tiesas sēdē uzsvēra, ka organizācijas nolūks ir "klusējošs pikets" bez konfrontācijām, tāpat kā tas noticis iepriekšējos gadus. Lai apliecinātu miermīlīgos nolūkus, "Apvienība pret nacismu" pasākuma gaitā atteikusies no skaņas pastiprinošu ierīču izmantošanas.

Latvija visus cīnītājus par neatkarību godā 11. novembrī

Valsts prezidenta Andra Bērziņa izteikumi par leģionāriem, kas jau izpelnījušies Krievijas Ārlietu ministrijas nosodījumu, nenozīmē Latvijas pozīcijas maiņu, norāda ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Viņš atgādina, ka Latvijas valsts pozīcija attiecībā uz 16. marta jautājumiem ir bijusi skaidra un nemainīga. Tos cilvēkus, kuri cīnījušies par valsts neatkarību, neatkarīgi no politikas piemēriem 11. novembrī.

Visu Latvijas amatpersonu nostāja ir skaidra un vienota, nosodot gan nacistiskās, gan padomju okupācijas laikā pāstrādātos noziegumus, bet vienlaikus respektējot Latvijas iedzīvotāju konstitucionālās tiesības uz pulcēšanās brīvību, paskaidroja Rinkēvičs.

Francijas vēstniecība Latvijā aicina pieteikties Francijas valdības stipendijām

Francijas vēstniecība Latvijā aicina pieteikties Francijas valdības stipendijām 2012./2013. mācību gadam. Stipendijas var saņemt bakalaura un maģistrantūras studiju absolventi, pēdējo kursu studenti un valsts pārvaldes darbinieki.

Lai pretendētu uz stipendijām, nepieciešamas pieteikamas franču valodas zināšanas. Stipendijas varēs saņemt pretendenti, kas studē fiziku, matemātiku, tieslietas, politikas zinātnes, ekonomiku, vadību un inženierzinātnes, vēsturi, ģeogrāfiju, dzīvības zinātnes, materiālzinātnes un franču literatūru. Stipendija tiek piešķirta 9-12 mēnešu studijām no šī gada septembra/oktobra līdz 2013. gada jūnijam/septembrim kādā no Francijas augstskolām. Francijas valdības sti-

pendija sedz uzturēšanās izdevumus Francijā, pieteikšanās maksu augstskolā, apdrošināšanu. Ceļa izdevumus no Latvijas līdz Francijai sedz stipendiāts vai viņa darba vieta.

Piesakoties Francijas valdības stipendijai, jāiesniedz CV un motivācijas vēstule franču un latviešu valodā, valsts pārvaldes darbiniekiem - rekomendācijas vēstule no darba vietas.

Kandidatūras pieteikums jāiesniedz Francijas institūtā līdz šī gada 31. martam. Pieteikumi, kuri tiks saņemti pēc norādītā datuma, netiks ņemti vērā.

Oficiāli pārcēlušies 72 292 iedzīvotāji

Oficiāli Iedzīvotāju reģistrā patlaban iekļautas ziņas par 72 292 Latvijas valsts piederīgajiem, kuri kā savu pastāvīgo dzīvesvietu norādījuši adresi ārzemēs.

Pagājušajā gadā uz pastāvīgu dzīvi ārzemēs oficiāli pārcēlušies 14 450 Latvijas valstspiederīgie. Lielākā daļa no tiem, kuri pērn reģistrējuši jaunu dzīvesvietu ārzemēs, izvēlējušies pārcelties uz Lielbritāniju un Īriju, bet dažkārt arī uz tādām eksotiskākām valstīm kā Maķedonija, Gana, Jordānija, Iraka.

Godīgas krievietes atbilde Ždanokai

Latvijas krieviete Jeļena Jekateriņičeva Strasbūrā bija piedalījies Eiroparlamenta (EP) deputātes Ineses Vaideres rīkotajā konferencē par latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu. Viņa no augstās tribīnes apsūdzēja Eiroparlamenta deputāti Tatjanu Ždanoku morālā noziegumā. Pēc tam Jekateriņičeva-Avotiņa saņēma daudz vēstuļu arī no nepazīstamiem cilvēkiem, kuri viņai teica paldies par drosmīgo viedokli un precīzo formulējumu.

Strasbūrā, vērsoties pie Ždanokas, Jekateriņičeva sacīja: "Mēs, etniskie krievi, esam godīgi un kārtīgi ļaudis. Mēs dzīvojam visā pasaulē, bet nekur, izņemot Latviju, krievu diaspora neizsaka apvainojumus savas valsts etniskajam vairākumam, kā jūs un jūsu idejiskie līdzbiedri to sistēmātiski provocējat Latvijā. Tāpat es jūs apsūdzu, Ždanokas kundze, morālā noziegumā Latvijas krievu veselās paaudzes priekšā, kuriem jūsu neproduktīvā darbība uz laikiem ir sabojājusi dzīvi."

Referenduma rosinātāji pret Latvijas draugu, drosmīgo krievieti, izgāz dusmas augstprātīgos vērtējumos. A. Gaponenko intervijā *Neatkarīgajā Rīta Avīzē* spriedelēja, ka valdošā elite mēģinot piemēklēt sev "krievus uz uzsaukumu" jeb "galma krievus". Arī Lindermans aģentūrai *Regnum* izteicās par "labajiem krieviem", pieminot J. Jekateriņičevu un D. Trofimovu.

Jeļena Jekateriņičeva ir dzimusi Krievijā, Ivanovas pilsētā, kas ir vecvecāku dzimtā puse. Uz Latviju viņu 1996. gadā atveda dzīvesbiedrs Artūrs Avotiņš, antikvāriāta, *Volmar* īpašnieks. Viņa reklāmas aģentūra toreiz sadarbojās ar J. Jekateriņičevas firmu.

Par Visaginas projektu

Lietuva plāno uzbūvēt jauno

AES valsts ziemeļaustrumu pilsētā Visaginā, kur atrodas arī apturētā Ignalinas AES. Paredzēts, ka projektā iesaistīsies arī Latvija un Igaunija. Bija plānota arī Polijas līdzdalība, taču pērnā gada beigās Polija pavēstīja, ka nolēmusi apturēt dalību Visaginas AES projektā, atsaucoties uz nelabvēlīgiem nosacījumiem un citiem svarīgiem projektiem, kas tai ir jāisteno.

Latvijas, Lietuvas un Igaunijas premjēri parakstīja vienošanos, kurā pausts atbalsts Visaginas atomelektrostacijas (AES) būvniecības projekta turpmākai attīstībai. Dokumentā aicināts uzņēmējumus raiti vienoties par koncesijas līguma galvenajiem principiem, lai to varētu parakstīt šī gada jūnijā.

Latvija nepieļaus iejaukšanos

Latvija vēlas sadarbību ar Krieviju, taču nepieļaus iejaukšanos valsts iekšējās lietās, tā sacījis ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, tiekoties ar Krievijas vēstnieku Aleksandru Vešņakovu.

Tikšanās laikā abas puses apmainījās viedokļiem par vairākiem aktuāliem divpusējo attiecību darba kārtības jautājumiem. „Latvija vēlas labas attiecības ar kaimiņvalsti Krieviju, kas balstītas uz savstarpējas cieņas un abpusēja izdevīguma principiem,” sarunā uzsvēra Rinkēvičs. „Esam gatavi sadarboties gan divpusēji, gan Eiropas Savienības un NATO ietvaros. Abu valstu sadarbībai ir izveidojies labs pamats, un ir jāturpina attīstīt mūsu ekonomiskās saites, pilnveidot līgumtiesisko bazi. Taču Latvijai ir un būs nepieņemama iejaukšanās tās iekšējās lietās,” norādīja ārlietu ministrs.

Gaismas pils ieinteresējusi amerikāņus

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) topošajā Gaismas pili saimniekos arī ASV vēstniecība. Pievilcīgais ēkas projekts ieinteresējis amerikāņus, kuri 18. novembrī, kad Gaismas pili svinīgi nodos ekspluatācijā, vēlas tur uzsākt savas valsts informācijas un kultūras centra izveidi (*American corner*). Bibliotēkas maketā iznomājama vai brīvu telpu gan nav, un ASV vēstniecībai tikai neoficiālās sarunās izdevies panākt plānu pārskatīšanu.

Pēc LNB rīcībā esošās informācijas, interesi izrādījusi vēl vismaz viena vēstniecība. Taču kritēriju trūkuma dēļ izveidojusies situācija, kad konkurējošus vēstniecību piedāvājumus subjektīvi jāizvērtē valsts augstākajām amatpersonām, kā arī Kultūras ministrijai.

Grūtupa ieteikums latviešiem

Latviešiem būtu jāatsakās no maldiem, ka iespējams krievus padarīt par latviešiem, uzskata advokāts Andris Grūtups. Intervijā laikrakstam *Diena* viņš atzīst, ka referendums par krievu valodu kā otro valsts valodu bija nepieciešams, jo „krievi līdz referendumam domāja, ka latvieši varbūt ir tādi mieramīks, kas

visu pieļaus un piecietīs, bet tagad viņi ir sapratuši, ka tā tas nebūs.”

„Mums savukārt ir jāatsakās no maldiem, ka ir iespējams krievus padarīt par latviešiem. Krievi ir varena un liela nācija. Tā ir tauta, kas izveidoja imperiju. Tā ir tauta, kas ir nodarbojusies ar kolonizāciju. Tā ir tauta, kas uzskata, ka tai ir daudz bagātāka vēsture nekā latviešiem, daudz vairāk tradīciju, intelektuāļu,” klāsta Grūtups.

Viņš uzskata, ka „padarīt krievus par latviešiem” ir tikpat neiespējami, kā 1938. gadā būtu bijis izvīzīt lozungu integrēt Baltijas vācu aristokrātiju, kas uzskatīja, ka viņi ir intelektuāli bagātāki nekā latvieši.

Jaunais vilnis šogad notiks Jūrmalā

Preseskonferencē Starptautiskā populārās mūzikas konkursa *Jaunais vilnis* organizātors un komponists Igors Krutojs sacīja, ka konkurss šogad tomēr notiks Jūrmalā. Jūrmalas dome nolēmusi pilnvarot Jūrmalas pilsētas galvu Gati Truksni parakstīt sadarbības līgumu starp Jūrmalas domi, Dzintaru koncertzāli un koncerta organizātoriem SIA *Dzintara disks*. Sadarbības līguma termiņš ir viens gads.

Jūrmalas domes atbalstītajā līguma projektā mainīta prasība saskaņot VIP viesu sarakstu - šādu prasību iepriekš izvirzījis ēdināšanas uzņēmums SIA *Priority*, kas *Jaunā vilņa* laikā apkalpos VIP viesus. Bīlešu un vietu skaitu festivāla rīkotājiem būs jāsaņemas tikai ar Dzintara koncertzāli un Jūrmalas domi.

Krutojs februāra sākumā bija izplatījis paziņojumu, ka jauno izpildītāju konkurss *Jaunais vilnis* Jūrmalā vairs nenotiks, jo konkursa organizātoru sadarbība ar Jūrmalas domi sasniegusi kritisko robežu, kas tagad ļauj par pasākuma norises vietu izraudzīties kādu citu pasaules pilsētu, starp kurām varētu būt arī Rīga.

Konkurss Jūrmalā šovasar iecerēts no 24. līdz 29. jūlijam.

Ušakova un Amerika plāni

Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs laikrakstam *Diena* stāstījis par nākotnes iecerēm. Ir liela iespējamība, ka *Saskaņas centrs* (SC) un Rīgas domes priekšsēža vietnieks Andris Ameriks nākamajās pašvaldību vēlēšanās startēs ar vienu sarakstu. Ameriks prognozēs ir piesardzīgāks, jo vispirms esot jānodibina partija.

Amerika topošo partiju *Gods kalpot Rīgai!*, kuŗas dibināšanas kongress paredzēts tuvākajā laikā, veido no LPP/LC ievēlētā Rīgas domes deputāti, kuri kopā ar SC domniekiem parakstījuši bloka vienošanos. Tā noslēgta nevis starp partijām, bet deputātiem un pieļauj iespēju veidot kopīgu kandidātu sarakstu 2013. gada 1. jūnijā paredzētajās Rīgas domes vēlēšanās.

Ameriks laikrakstam sacīja, ka kopš idejas prezentācijas gada sākumā par atbalstu topošajam politiskajam spēkam jau ir paziņojuši vairāk nekā 670 cilvēku. No viņiem aptuveni puse piedalīsies partijas dibināšanā.

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Derētu veltīt atceres dienu Latvijas Centrālajai padomei

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Brīdī, kad rakstu šīs rindīņas, visi septiņi 16. martā Rīgā paredzētie gājieni un piketi ir aizliegti – drošības apsvērumu dēļ, gādājot par sabied-

risko kārtību. Kamēr šis raksts tiek gatavots drukāšanai, tiesa, izskatot apellācijas, var arī šo aizliegumu atcelt. Jebkurā gadījumā gribas dalīties dažos subjektīvos apsvērumos.

Ja tikai *Daugavas Vanagi* – “tie, kas vēl dzīvi esam palikušies” – un šo vīru bērnu un mazbērnu paaudzes pārstāvji noliktu ziedus pie Brīvības pieminekļa un citiem demonstrantiem turp doties būtu aizliegts, būtu pamats “mierīgi darīt zināmu” visai pasaulei: sirmie frontinieki kopā ar jauno paaudzi šai dienā godināja savu kritušo biedru piemiņu – bez kādiem kāskrustiem un pat bez Dzelzs krustiem, bez “putniņiem” (*Hoheitszeichen*), bez SS rūnām, nesot 1918. gadā proklamētās un 1991. gadā atjaunotās Latvijas Republikas karogu un apliecinot uzticību šai tautai un

šai valstij. Un nevienam nav ļauts te piesieties un vaukšķēt!

Taču pārējie gājieni pieteicēji – “no abi gali” – var vienīgi kompromitēt šo datumu un uzjundīt histēriju, modināt tumšus instinktus un metaforiski aptašķīt Latvijas tēlu.

No labējā stūra, piemēram, Uldis Freimanis sevi tagad dēvē par “antifašistu”, viņš vēloties “tikai” pieminēt Baigā gada upurus – tos, kurus noslepkavoja čekisti. Bet bēdīgi pazīstams šis vīrs kļuva pērn, 1. jūlijā priecīgi atceroties 70. gadskārtu kopš Lielvācijas armijas (lasi arī – nacistisko okupantu) iesoļošanas Rīgā. Nebūt nav labāks superleitiņš ar krievisku vārdu un uzvārdu Igors Šiškins, kurš pulcina pārkoņkrustiēšu saujiņu t. s. Gustava Celmiņa centra vārdā. Bija gadījumi, kad Šiškins lepni soļoja, vicinādams lielu karogu ar kāskrustu. Patiešām nevēlams elements... Un kur tad nu vēl labējie ekstrēmisti (lasi – neonacisti) no ārvalstīm, kas arī vēlējas ar savu klātbūtni “atzīmēt” 16. martu. Lai sagādātu prieku Krievijas televīzijas operātoriem?

No kreisā stūra sevi vēlas pieņemt *Pasaule bez nacisma*. Tie ir bļauri un provokatori, Josifs Korens un citi, kurus no Maskavas netiešā Kremļa vadībā dancina Špīgels, Djukovs un pārējie viņu līdzgaitnieki, lai Latvijai uz mūžiem uzspiestu “fašisma” zīmogu. Baisa ir grupa ar nosaukumu *Autonomā rīcība*. Viņu iedvesmas avots nāk no Vācijas, kur t. s. *autonomie* sistematiski un mērķtiecīgi riko grautiņus, dedzina automašīnas un demolē veikalus gan 1. maijā, gan tajās dienās, kad notiek starptautiski uzņēmēju un finansistu saieti. Kreisajā galā netrūkst arī individuālo “antifaturistu”, kas brauc uz Rīgu jautk gaisu.

Un tomēr nebūtu gudri vispār “atcelt” 16. marta atzīmēšanu vai no šīs piemiņas dienas atteikties, jo tūdaļ atskanētu pamatots protests: tad būtu jāaizliedz arī 9. maija jandāliņš pie *Pārdaugavas monstra*, kur galu galā netiek godināta kritušo “atbrīvotāju” piemiņa (kam vieta kaņavīru kapos, tāpat kā “otrai pusei” – Lestēnē), bet tiek glorificēts totālitārais padomju režīms, sludināts

lielkrievu šovinisms un tiek izvērstā kūdišana pret LR “etnokratiju”.

9. maija svinēšanas aizliegums nav panākams kaut vai tādēļ, ka izceltos pavisam nopietna krīze Latvijas un Krievijas attiecībās un Kremļa saceltu trauksmi ANO Drošības padomē.

Manuprāt, vajadzētu visnotaļ akcentēt 8. maiju, jo tā ir diena, kad visa Eiropa godina Otrā pasaules kara upurus. Attiecīgai ceremonijai Brāļu kapos jāklūst par pasākumu, kas vieno visu tautību Latvijas iedzīvotājus.

Šajā kontekstā jāapbrīno Gruzijas prezidenta Saakašvili drosme un godaprāts: Batumi pilsētā tehnisku iemeslu dēļ nācās nojaukt obelisku “par godu Padomju armijai – atbrīvotājiem”, taču šis piemineklis tiks uzslēts citur un būs veltīts **Otrā pasaules kara upuriem**. Šo formulējumu var attiecināt uz gruziniekiem, kas karoja gan PSRS bruņoto spēku sastāvā, gan Gruzīnu leģionā, ko bija organizējis Lielvācija.

Vērā ņemams būtu Arno Jundzes priekšlikums (NRA, 27. februārī): “Kas būtu, ja 16. martā kopīgi mūsu Valsts prezidents, Krievijas un Vācijas vēstniecību pārstāvji noliktu vainagu leģionāriem Lestenes brāļu kapos, bet 8. maijā izdarītu to pašu Vietalvā

vai turpat pie Džūkstes, kur ir padomju kaņavīru kapi, tā pasakot, ka šis karš ir beidzies un mēs vienkārši godinām kritušo kaņavīru piemiņu, neatkarīgi no tā, kurā pusē viņi karoja”.

Un te nu man jāsaka tikai labi vārdi par Nacionālās apvienības darbinieku Imanta Parādnieka un Einara Cilinska ierosinājumu Otrā pasaules kara cīnītājus pieminēt 17. martā, jo 1944. gadā tieši šajā dienā Latvijas Centrālā padome sagatavoja memorandu, kurā 190 Latvijas politiskie un kultūras darbinieki nosodīja gan padomju, gan vācu okupācijas režīmus un aicināja atjaunot Latvijas neatkarību.

Bet varbūt 17. marta vietā šo piemiņas un LCP godināšanas dienu pat vēl labāk būtu atzīmēt 13. augustā, jo šajā dienā 1943. gadā Latvijas Centrālā padome tika dibināta. Tad piemiņas diena būtu vasarā, bez slapjdraņķa, kad visapkārt viss vēl zied...

Kopš ierašanās brīvajā pasaulē 1972. gada rudenī es aicināju darīt pasaulei zināmu, ka Otrā pasaules kara gados Latvijā bija tāda LCP, **trešais spēks**, kas vērsās pret abiem asiņainajiem režīmiem – tiklab pret sarkano, kā pret brūno.

Franks Gordons

Gadu vēlāk

Tas bija tieši pirms gada, kad Japānā sākās zemestrīce, veidojās masīvs cunami vilnis, un, kad vētra bija pārgājusi, izrādījās, ka krietni

pabojāta kodolspēkstacija nu jau bēdīgi slavenā vietā, kuņas vārds ir **Fukušima**. Plašākā apkārtnē notika civiliedzīvotāju evakuācija. Patlaban, gadu vēlāk, televīzijā vērojami sirdi plosošā kadri ar cilvēkiem, kuŗi pēc tik daudziem mēnešiem cer beidzot atgriezties mājās. Un visā pasaulē pārdomā, kāda mācība būtu gūstama no notikumiem Japānā.

Lasītāji atcerēsies, ka laikā pēc traģēdijas daudzviet pasaulē sāka spriest par to, vai no kodolspēkstacijām nebūtu jāatsakās vispār un pavisam. Spilgtākais piemērs – Vācija, kur kanclere Angela Merkele (pēc izglītības fiziķe un, pirms kļuva par kancleri, bija Vācijas vides ministre) nekavējoties lika slēgt astoņus no viņas valstī esošajiem 17 kodolreaktoriem, kā arī paziņoja par plāniem ne vēlāk kā 2022. gadā slēgt visus pārējos. Kad paziņojums nonāca Vācijas parlamentā, lēmums nebija gluži vienbalsīgs – 513 deputātu balsoja par, 79 – pret, astoņi atturējās. Vācu energogigants *Siemens* paziņoja, ka vairs nepiedalīsies kodolspēkstaciju celtniecībā nekur pasaulē, tostarp Krievijā, kur bija paredzēts celt vairākas. Itālijā bija referendums, vairākums balsotāju bija pret valdības plāniem atsākt kodolspēkstaciju celtniecību.

Šveicē un Spānijā valdība pavisam aizliedza kodolreaktoru būvēšanu. Meksika atteicās no plāniem celt 10 reaktorus, nolemjot celt spēkstaciju, kuŗu pamatā ir dabas gāze.

Kodolspēkstaciju projekti iesaldēti arī Ķīnā un Indijā. Pat Francijā, kur kodolspēkstācijas energoresursu bilancē ir ļoti nozīmīgas, jautājums par valsts tālāko atkarību no tām ir kļuvis par priekšvēlēšanu „bumbu” – pašreizējais prezidents Sarkozy ir kodolspēkstaciju atbalstītājs, viņa pretinieks Fransuā Holands vēlas Francijas atkarību no kodolreaktoriem samazināt par vienu trešo daļu.

Savukārt Amerikas Savienotajās valstīs vēl tikai pirms pieciem gadiem energoresursu uzņēmumi par kodolspēkstacijām bija visaugstākajās domās. Togad valsts Kodolenerģijas regulātoru komisija saņēma pieteikumus celt vismaz 28 kodolspēkstacijas laikā līdz 2020. gadam. Tas nenotiks, bet notikumi Fukušimā šai sakarā nav noteicošie, lielāka problēma bijusi ASV finanču un kredīta krīze, kuŗas rezultātā, šķiet, labākajā gadījumā līdz šīs dekadas beigām Amerikā ekspluatācijā varētu nodot ne vairāk kā divas vai trīs kodolspēkstacijas.

Kāpēc par to visu rakstu latviešu laikrakstā? Tāpēc, ka mūsu valstī par Fukušimu šausminājās, tika vākti ziedoņi cietušo atbalstam, mūsu nosacītie „zaļie” (viņi būtu daudz pārliecinošāki „zaļie,” ja nebūtu vienā partijā ar pesticīdu un citu indīgu vielu lietojošiem zemniekiem) satraucās... bet lielajā politikā joprojām neviens īpaši negrasījās atteikties no domas, ka tuvākajā nākotnē Lietuvā būvēs jaunu kodolspēkstaciju, jebšu iepriekšējā, kas atradās Ignalinā, bija, maigi sakot, morāli novecojusi, turklāt bija tāda paša tipa kodolspēkstacija kā Černobiļā, kuŗā 1986. gada aprīlī notika sprādziens. Atminēsimies – pirmkārt, mirstošā Padomju Savienība par

notikušo neziņoja vairāku dienu garumā, pēc tam nāca „skaidrojums,” ka Černobiļas avarija notika brīvdienā, sestdienā, un PSRS uzskatīja, ka var pagaidīt līdz pirmdienai. Protams, avarijas sekas ļoti ātri pamanīja tie dienesīti, kuŗi, piemēram, Zviedrijā darbojās arī brīvdienās, bet tāda nu tā *Padumjā* Savienība bija. Otrkārt, vēl tagad, pēc 25 gadiem 40 kilometru rādiusā ap Černobiļu ieteicams nerādīties, jo tur radiācijas līmenis cilvēka dzīvei bīstams būs vēl pēc daudziem tūkstošiem gadu.

Jautājums – kā tas var būt, ka Latvijā un Lietuvā politiķi joprojām raugās kodolspēkstaciju virzienā?! Iemesls nav īpaši tālu jāmeklē. Pirmkārt, nav jau tā, ka jaunā spēkstacija būs tāda pati kā Černobiļā. Laikā kopš 1986. gada kodolreaktoru attīstībā ir sperti ļoti plaši soļi uz priekšu, tostarp, protams, arī drošības kontekstā. Otrkārt, – un tas ir būtiskāk – energoresursu situācija Baltijas valstīs nav īpaši labvēlīga. Mūsu valstīs ar energoresursiem ir tieši tā, kā ir. Protams, Latvija uz pasaules fona šajā ziņā ir pat ļoti „zaļa”, jo mums ir Daugavas hidroelektrostacijas un plašie meži, no kuŗiem var iegūt dažādas energovielas. Ir pat arī kūdra, lai gan tai energobilancē patlaban īpaši lielas lomas nav. Taču tehnoloģijas, kas ļauj izmantot šāda veida „zaļo” enerģiju, ir ļoti dārgas, turklāt neviens vēl nav izdomājis veidu, kā saules, ūdens, vēja vai biomasas radītu enerģiju izmantot tajā vienā mūsdienu pasaules elementā, kuŗš ir pat ļoti universāls, proti, – spēkratos. Joprojām noteicošais elements ir nafta, un tā, Dievam žēl, nav viela, kas būtu atrodama mūsu platuma grādos. Jā, varbūt kāds nieks naftas ir zem Baltijas jūras pie Latvijas un Lietuvas krastiem, varbūt kaut ko arī pie mums var

iesākt ar tā dēvēto „slānekļa gāzi”, bet fakts ir un paliek fakts, ka lielākoties naftu un dabasgāzi mūsu valsts importē galvenokārt no citiem (lasi – no pietiekami patvaļīgās un neuzticamās Krievijas). Tāpēc jau tik daudz runā par to, kā diversificēt energoresursu piegādes ceļus, būvējot savienojumu ar Skandināviju, meklējot alternatīvas Krievijas valdības vasaļa *Gazprom* diktātam, darot kaut ko, lai mazinātu absolūto atkarību no kaimiņvalsts. Mūsu valdība joprojām aktīvi „bīda” projektu par sašķidrinātās gāzes termināļa celtniecību Latvijā (uz to cer arī Lietuva un Igaunija, bet Eiropas Savienība ir gatava financēt tikai vienu šādu termināli, piebilstot, ka Baltijas valstīm pašām jātiek galā ar jautājumu, kur tā tiks būvēta). Arī sašķidrinātā dabasgāze nav kaut kas tāds, kas lielos daudzumos būtu iegūstams pie mums pašiem.

Kod kuŗā pirkstā gribi, bet fakts ir tāds, ka agrāk vai vēlāk fosīlie energoresursi no mūsu pasaules izzudīs. Manā paaudzē jau nu noteikti ne, mūsu bērnu un varbūt arī mazbērnu dzīves laikā arī droši vien ne, bet kaut kad tas notiks. Jātic, ka zinātnieki naski strādā, meklējot alternatīvas energoresursu komercializēšanai, resp., meklējot veidu, kā to enerģiju, ko dod saule, vējš un ūdens, padarīt arvien efektīvāku, lai it īpaši saules un vēja gadījumā tas vairs nebūtu „nišas produkts”, kas domāts tikai dažiem. Ticu, ka daudz kas tiks atklāts, jo tāda jau tā cilvēce ir – tā vienmēr tiecas uz kaut ko jaunu un labāku.

Bet tas ir daudzu gadu un gadu desmitu jautājums, un pa to laiku kaut kas jādara, lai vakarā ieslēgtu gaismas un no rīta pagatavotu brokastis. Kodolspēkstacijas izmanto vielu, kuŗu var ražot, tā nav atkarīga no dabas untumiem. Fukušimas

gadījumā problēma nebija spēkstacijas kvalitāte, problēma bija tā, ka spēkstacija atradās vietā, kur zemestrīces un to sekas nav nekas neparedzams. Černobiļas gadījumā problēma bija cilvēka kļūda.

Kodolenerģija tomēr ir un paliek veids, kā mazināt cilvēces alkātīgo atkarību no fosilajiem energoresursiem un ne tikai tāpēc, ka kādreiz tie izbeigsies, bet arī tāpēc, ka tie tomēr piesārņo vidi. Manā dzimtenē Amerikā patlaban Republikāņu partijā kandidāti sacenšas par to, kuŗš izrādīsies visstulbākais jautājumā par klimata pārmaiņām, kas nepārprotami ir radušās tāpēc, ka laikā kopš Industriālā laikmeta sākuma cilvēki pasaules ūdeņos, zemē un atmosfērā ir ievadijuši nesalīdzināmi vairāk piesārņojuma nekā visos tajos daudzos gadu miljonus pirms tam (trākie Republikāņu kandidāti arī uzskata, ka Zeme patiesībā ir tikai 7000 gadu veca, jo tā esot teikts Bībelē, bet Dievs ar šiem muļķīšiem – mēs taču zinām, ka zemeslode ir miljoniem gadu veca un kādreiz tā bija tīra, nu vismaz daudz, daudz tīrāka). Pareizi izmantoti un pēc tam saglabāti, kodolspēkstaciju resursi zemi nepiesārņo. Jautājums ir par to, cik ļoti varam paļauties uz to, ka šie resursi nūdien tiek un tiks izmantoti pareizi. Īstenībā piedesmit un vairāk gadu garumā ir bijušas vien trīs kodolavārijas – Amerikas tā dēvētajā Trīsjudžu salas spēkstacijā 1979., Černobiļā 1986. un Japānā 2011. gadā.

Jautājumā par Visaginas spēkstaciju Baltijas valstu politiķi, kā jau tas ir ierasts, ir ļoti ilgi „čamājušies”, bet ilgtermiņā tomēr jautājums ir un paliek: Kremļa dzimtcilvēks *Gazprom* vai kaut kas cits?

Kārlis Streips

Anita Liepa

Krāsainais vārds

Miniatūra

No durvīm plūstot, murgaino miegu aizgaina vēsums. Būs atnācis ārsts. Ne meitene, kuŗa pārnākusi šurp no lielās barakas, ne māte tik plaši nevirina durvis. Jo mazās krāsniņas izdvestais siltums nav spēcīgāks par zirga elpas pūtienu. Ārsts atkal liks man pie krūtīm klausāmo stobru, šūpos galvu, rakstīs zaļu recepti. Noderīgāks gan būtu malkas vai briķešu klēpis. Ja istabiņas stūrī neizkusis ledus, slimas būsim visas trīs.

Māte pieliek manai pierēi plaukstu un nošausminās -- es degot kā uguni. Abas ar jauno iemītnieci nav darbā, tāvad šodien svētdiena. Ja ārsts pie kāda izsaukts svētdienā, jādomā, ka slimnieks pirmsdienas rītu bez viņa palīdzības diez vai sagaidīs... Pūlos atvērt acis, bet plaksti kā svina pielieti, kā aizlīmēti. Tūlīt atskanēs ārsta uzspēlēti likšmaisi: „Kā mums nu klājas, mazo jaunkundzīt?”

Vāciskajam sveicienam šoreiz smags igauņu akcents, un sveiciens nav man domāts. Tāvad ienācis kaimiņš, kuŗš kopā ar sievu dzīvo mūsu barakas vidējā istabā. Šiem esot atbraukuši viesi, jāpaciēnā kaut vai ar tēju, bet pie galdā tikai viens krēsls. Mūsu istabiņā, kopš esam trijātā, arī krēsli ir trīs. Vai varētu uz kādu stundu aizņemties? Māte saka: kālab ne.

Atkal vēsuma pūsmā, blikšķis, krēsla atzveltnē atsoties pret durvju aplodu, pusbalsis noremmināts vārds, kas izklausās pēc „kurrat!”, soļi švīkst priekšnamā. Pēc brītiņa atkal soļi un vēsuma šalts. Šķiet, kaimiņš nenāk viens. „Kapteinis...” viņš saka, bet nākamie vārdi nav saprotami ērnotās izrunas dēļ.

Tad dzirdu mātes klusināto: „Mūsu Lizheņa piekto dienu nenāk pie samaņas.”

Kaimiņa viesis, par manu slimību brīdināts, paliek pie durvīm.

„Tik slimā un tik skaistā!” viņš saka.

Vai nepārklāusies? Svina plaksti no brīnumiem paveŗas spraugā. Skaistā?! Ko tādu neviens par mani nav teicis. Gribas to cilvēku redzēt, bet gaisma no vienīgā loga nesniedzās līdz durvīm, pie kuŗām stāv kaimiņa viesis. Kā pa miglu redzu stalta, plecīga auguma aprises tumšā ietērpā un gaišu sejas apli. Tad plakstiem atkal uzkrīt svins, un skaņas attālinās. Ir grūti elpot, kaist vaigi, noraso piere, šķiet, mani kāds uzcēlis karstā pirtī uz augšējās lāvas. Cenšos nogrūst segu, bet māte to atkal un atkal man uzvelk līdz zodam. Cikstoties nogurusi, ieslīgstu miegā.

Kad nāku pie sajēgas, klabzobi, istabā ledains aukstums. Esmu palikusi viena. Klusums arī igauņu pusē, tāvad visi ir prom. Acis nu spēju atvērt bez pūlēm, pamazām skaidrojas arī domas. Skatiens taustās apkārt, meklējot krēslus. Jā, tie ir atpakaļ. Viens piebīdīts pie manas gulvietas galvgaļa, uz tā šķīvi ar kausētu sieru apziestas baltmaizes šķēles. Kad skatiens pievēršas durvīm, uzplaiksnī miglainā aina: plati pleci, gaišs sejas aplis. Ausis ieskanas pieci vienzilbes vārdi, teikti vācu valodā ar tikko saklausāmu igauņu akcentu. Sapnis vai slimības karsoņa murgs?

Laikam tikai murgs. Prātā pirms dažiem gadiem bērības draudzenes teiktā. Mājās, mūsu dārzā pie ziedoša ceriņu krūma. Bijām sagudrojušas jaunu rotaļu – atklāt gan jauko, gan nepievilcīgo kā savā, tā otras raksturā un izskatā. Sākām ar mani un vienprātīgi nospriedām, ka manā cekulā košākā spalva ir

Anita Liepa

mākslas mīlestība. (Nav brīnums, jo mūsu māja pilna gleznām.) Nenogaidījusi manu pašvērtējumu, draudzene aizsteidzās priekšā: „Man nepatīk tavs deguns un garās, tievās kājas. Re, kādas man - „pudelītes!”” Stāvus pielēkusi, uzrāvusi augstāk kleitas malu, viņa sāka cilāt un grozīt savas „pudeles”. Rotaļa pārtrūka. Atrastos mēs cituviet, es neslēptu, ko domāju par viņas „pudelēm”, taču esmu mācīta, ka ciemiņu aizvainot nedrīkst.

Pēc nedēļas draudzene nepabeigto rotaļu bija jau aizmirsusi, bet manā atmiņā viņas teiktā joprojām kā akmeni iekalts. Nu sapnī vai slimības murgā dzirdēts citāds vārds. Ja tas nebija sapnis, tad kaimiņa viesi maldinājis manā sejā karsoņa iekrāsots purpurs. Tomēr pārliecība par bērības draudzenes nemaldīgumu ir sašķobījies un, skatīenam nevilus atgriezoties pie siera maizēm, pēkšņi uznāk tāda ēstgriba, it kā es melnu mūžību būtu turēta badā.

*

Jaunais pavasaris atnācis ar miera vēsti valstīm un tautām. Mums ne, mēs esam svešumā. Kā uz straujai upei pārņemtas līgas laipas. Var tikai zilēt, no kuŗa krasta kāds pasniegs pretim aicinošu roku. Ir atkal svētdienas rīts. Marienhelcunga mežs, kas sākas aiz lielajām barakām,

smaržo pēc plaukstošām lapām. Kopā ar māti pa brūnu taku izejam cauri skābaržiem, ozoliem, zilganām Vācemes eglēm noaugušam meža stūrim un nonākam pie kapsētas, kam vienā pusē plata lapu koku gatve. Kāds pa to gājis, droši vien uz kapiem nesdams ziedu klēpi un nav pamanījis vienu atraisāmies no pušķa. Gatves vidū palikusi saules apzeltīta tulpe. No kapiem neko nedrīkst nest projām, bet gatve pie tiem isti nepieder. Māte klusē, kad paceļu dzelteno ziedu.

Atgriezoties nometnē, pie mūsu barakas ieraugām spožu spēkratu; tam priekšā plivinās Sarkanā Krusta karodziņš. Kaimiņš izceļ no autiņa kādu saini un nes uz baraku, spēkrata priekšējās durtiņas atstājot atvērtas.

„No Lībekas atbraucis kapteinis. Tagad liels priekšnieks, darbojas Sarkanajā Krustā,” viņš saka.

Vai atkal vajadzīgi krēsli? Nē, tūlīt jau braukšot prom. Lai māte ienāk parunāties. Mani neaicina. Kur nu mani! Es tieku saukta līdzī tikai tad, kad viņš iet mežā nakti malku zagāt. Arā esmu palikusi viena. No spēkrata paceļas gaisā un kā zeltains taurenis riņķo ap mani viņreiz dzirdētais vārds - skaista... Pieeju pie atvērtajām durvīm, nolieku uz sēdekļa atrasto tulpi. Gaŗais, bāli zaļais kāts ar smailo, košāk zaļo lapu un dzelteno ziedu pelēkā salona vies svētdienīgu noskaņu. Pavasaris aizkavējies, dārzos tulpes vēl nezied, šis ir siltumnīcas zieds. Maza pateicība par svešā cilvēka dāvāto burvja vārdu. Un tas nekas, ka viņš neuzzinās, kas

ziedu uz sēdekļa nolīcis.

Iegājusi savā istabā, nostājos tā, lai no pagalma, ja vien kāds nepienāk pie loga, neesmu saskatāma. Pēc brīža ārā atskan balsis. Kaimiņu viesis, pie barakas durvīm no visiem atsveicinājies, grasās sēsties autiņā, bet, ieraudzījis ziedu, saminstinās. Paceļ, pagroza, aplūko, noliek uz panelīša. Tad, apsēdies pie atvērtajām durvīm, cieši raugās mūsu logā. Bez smaids, acis nenovēršot. Kaimiņš viņam kaut ko igauņiski uzsauc, varbūt jautā, kāpēc nebrauc, vai vāgim kāda ķibeļe? V i ņ š neatbild, tikai turpina lūkoties logā. Vai tas ir aicinājums? Tāvad uzminējis. Paklausot mēmajam aicinājumam, pietuvojos logam. Mūsu skatieni sastopas, v i ņ š paceļ roku un man pamāc. Tad aizver durtiņas, satver stūres ratu, un melnā vabole aizslīd.

Man nu jādomā, kādēļ kaimiņš savu viesi dēvē par kapteini. Kas viņš ir - jūrnīks vai igauņu vecās armijas virsnīks? Ja būtu piedalījies šajā kaŗā, tad nestaigātu privātā un atrastos gūstekņu nometnē... Kad nākamreiz atbrauks, būs jāpīeiet klāt un jāpavaičā. Bet nākamā reize nepienāk. Latviešus no Marienhelcunga drīz vien pārceļ uz lielāku nometni, kurp igauņus, nav zināms. Vēlāk, kad Flensburgā viesojas kāds no igauņu vīru koriem, es apmeklēju visus koncertus, pētu koristu un viņu pavadoņu sejas, cerot starp tām sazīmēt to - pazīstamo. Līdz šim tas gan nav izdevies, bet kādreiz varbūt tomēr...

Redakcija gatavo izdošanai rakstnieces ANITAS LIEPAS grāmatu

„DĀVANA. FLENSBURGAS NOSKAŅAS”.

Turpinājumos tā bija publicēta mūsu laikraksta 2010. gada februāŗa un marta numuros.

Jūsu finānciālais atbalsts būtu ļoti noderīgs. Ja nolemjat piedalīties grāmatas izdošanā, lūdzu sazinīeties ar redakciju;

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv, tālr. +371 67326761; fakss - +371 67326784.

Kurzemes un Zemgales hercogistei 450

Šī gada 8. marts Jelgavas vēstures un kultūras dzīvē iezīmējās ar diviem ļoti svarīgiem notikumiem. Vispirms šajā dienā Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas mūzejā atklāja izstādi „No hercoga Gotharda līdz hercogam Jēkabam”, bet varbūt vēl nozīmīgāks bija tas, ka pēc vairāk kā 65 gadiem Jelgavā atgriezās Tobiasa Heinca darinātā Svētās Trīsvienības baznīcas lasāmpulsts un mēs atkal varējām ieraudzīt vaigā tās varenumu.

Vēstures dokumenti vēsta, ka Livonijas konfederācijas sabrukums noveda pie tā, ka tika nodibināta Kurzemes un Zemgales hercogiste. Hercogistes izveidošanu noteica Padošanās līgums (*Pacta Subiectionis*), ko 1561. gada 28. novembrī Viļņā noslēdza pēdējais Livonijas ordeņa mestrs Gothards Ketlers un Polijas-Lietuvas karalis Sigismunds II Augusts. Pēc Livonijas ordeņa likvidācijas 1562. gada 5. martā Gothards Ketlers atteicās no garīgā amata un kļuva par pirmo Kurzemes hercogu. Drīz vien viņš nodibi-

nāja Ketleru dinastiju, kas valdīja hercogistē līdz 1737. gadam. Tāvad šogad aprit 450 gadi, kopš pasaulei sevi pieteica jauna valsts, turklāt Latvijas teritorijā.

Pieminot šo svarīgo notikumu, Latvijas Valsts vēstures arhīvs ir izveidojis dokumentu izstādi „No hercoga Gotharda līdz hercogam Jēkabam”, kas vēsta par pirmajiem 80 gadiem hercogistes dzīvē - no hercogistes dibināšanas 1561. - 1562. gadā līdz hercoga Jēkaba kāpšanai tronī 1642. gadā. Tādējādi pirmie izstādi varēs skatīt jelgavnieki. Tā kā Vēstures arhīvā glabājas gan Kurzemes hercogu un Kurzemes bruņniecības arhīvi, gan muižnieku dzimtu arhīvi, Kurzemes Literāturā un mākslas biedrības kolekcija un, kā arī pergamentu kolekcija, vēsturnieki varēja ar dokumentiem atainot tā laika hercogistes dzīvi no dažādiem skatu punktiem. Izstāde stāsta ne tikai par pirmajiem hercogiem un nozīmīgākajām hercogienēm, kuŗas palīdzēja veicināt šīs valsts kultūras un ekonomikas uzplaukumu, bet arī par baznīcām, par atsevišķām pilsētām un par zem-

niekiem, kuru stāvoklis, kā izrādās, nemaz tik bezcerīgs nebija.

Uz šo laiku attiecas arī Eiropā pirmās luterāņu baznīcas - Svētās Trīsvienības baznīcas - celtniecība Jelgavā (citviet parasti luterāņu baznīcām tika pielāgoti katoļu dievnamī). Būvniecība sākās 1573. gadā, bet jau pēc diviem gadiem - 1575. gadā tajā jau pulcējās pirmie dievlūdžēji. Šis dievnams bija gana krāšņs un slavens ar saviem gleznojumiem, skulpturālajiem veidojumiem un kokgriezumiem. Kā zināms, Otrā pasaules kaŗa gaitā baznīca nodega, bet pirms vācu un krievu armijas kaujām par Jelgavu daļa tās ievērojamāko mākslas darbu tika izvesti. Viens no tiem - lasāmpulsts līdz šim glabājas Poznaņā. Sekmīgu diplomātisko sarunu rezultātā Latvijas Valsts prezidenta Andŗa Bērziņa oficiālās vizītes laikā Polijā šī gada 17. februārī viņam tika pasniegta, pareizāk sakot, Latvijai atdota atpakaļ gan ozolkoka lasāmpulsts, gan Rīgas Svētā Pētera baznīcas bronzas septiņzaru svečturis.

Svētās Trīsvienības baznīcas lasāmpulsts autors ir kokgriezējs

Lasāmpulsts un hercogs Jēkabs

Tobias Heincs, kuŗš pēc vanderzeļļa gadiem un pēc galma galdnieka titula iegūšanas kā pateicību 1617. gadā, būdams 27 gadus vecs, pasniedza baznīcai šo krāšņo dāvanu. Lasāmpulsts ir masīva, bagātīga ar izgriezumiem un intarsijām. Tajā pat redzams autora pašportrets.

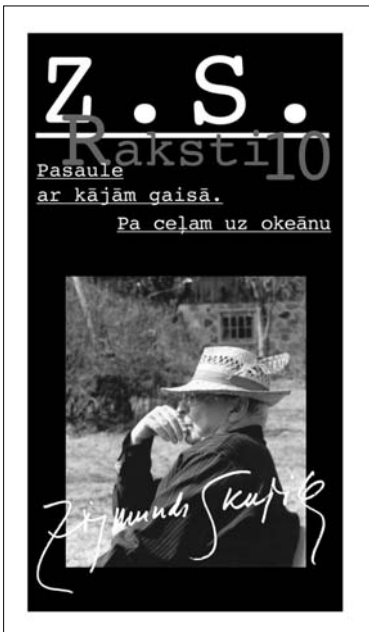
Gan izstādes atklāšanas reizē, gan pulsts saņemšanas brīdī Jelgavas pilsētas galva Andris

Rāviņš uzsvēra, cik liela nozīme ir izstādei, kas atklāj mūsu pilsētas slaveno pagātni, kā arī lasāmpulsts atgūšanai, kas ļauj mums lietiski saskarties ar tik tālu laiku un dara mūs lepņus gan par savu pilsētu, gan tās senatni un ļaudīm. Katram pilsētniekam vajadzētu dižoties ar savu dzimteni un mājvietu. Tas mums visiem ir pat ļoti nepieciešami.

Māris Brancis

Rakstnieka kredo. Vai gala vārds?

Zigmunds Skujiņš, *Raksti.10. sējums, apgāds „Mansards”, 2011. g., 608 lpp.*

Melburnā reiz dzīvoja tāds Jānis Liepa, latviešu sabiedrībā itin pazīstams fotogrāfs un svētdienās citīgs mesu apmeklētājs. Ģimene viņam 1944. gadā bija palikusi Latvijā, trimdā viņš bija nonācis viens un tāds arī nodzīvoja līdz mūža galam. Būdams kārtīgs un apzinīgs cilvēks, Jānis Liepa jau laikus Foknera kapsētas latviešu katoļu nodaļā bija ne vien nopircis kapa vietu, bet bija pat licis izgatavot kapakmeni un tajā iegravēt savu vārdu, dzimšanas gadu un miršanas gada pirmos divus ciparus: 19.

Tomēr Jānim Liepam nelaimējās divkārsi. Pirmkārt, Liktenlēmējs viņam bija lēmis tūkstošde viņsimtos gadus pārdzīvot un uz īsu laiku ieskatīties jau 21. gadsimtā, tāpēc cipari 19 vairs nederēja. Bet otrkārt, viņa nu jau cienījamus mūža gadus sasniegušie, Latvijā palikušie bērni pastāvēja, ka tētiņa mirstīgās atliekas kremējamas un ka tām katrā ziņā jāatdusas dzimtenes smiltājā. Mācība: cilvēkam paredzēt, kad un kāds būs viņa mūža gals, ir stipri problemātiski.

Jāņa Liepas liktenis nāca prātā, lasot pēdējā vēl dzīvā 20. gadsimta latviešu prozas klasiķa

Zigmunda Skujiņa **Rakstu** 10. sējumu, kas 596. lappusē nosaukts par „noslēdzošo”, bet 597. lappusē rakstnieks izsaka domu, ka viņa „gals ir noglaudāms ar roku”. **Rakstu** 1. sējumu apgāds „Mansards” laida klajā 2005. gadā, kad Skujiņam piepildījās 79 mūža gadi, bet tagad to skaits ir pietuvojies 86. Vai Zigmunds Skujiņš tiešām ir izšķīries vairs neko neuzrakstīt? Vai vēl papildus uzrakstītajam būs lemts palikt ārpus **Rakstiem**, vai varbūt tas tiks iemūžināts kādā, kaut nelielā, par 11. sauktā papildsējumā? Žēl būtu, ja tādām 11. sējumam būtu lemts izpalikt, bet tāpat būtu žēl, ja izjūktu skaitli 10 ietvertais „apaļums”.

Kā Jānis Liepa, vēl dzīvs būdams, vēlējās redzēt, cik nu vien iespējams pilnīgi nokomplektētu, savu mūža māju, tā Zigmunds Skujiņš vēlējies redzēt vienkopus savu mūža darbu. Tomēr lieki teikt, ka starp ierindas cilvēka iecerēto mūža māju un slavena rakstnieka veikto mūža darbu ir arī milzu atšķirības.

Pusi 10. sējuma aizņem romāns **Jauna cilvēka memuāri**, kas sākotnēji izdots 1981. gadā. Tas tulkots deviņās valodās. Šo trešo izdevumu mūsu pašu valodā papildina dažādi kritiski, bibliografiski un lingvistiski skaidrojumi, bet interesantākie ir nomināli rakstnieka meitas Ingas Skujiņas sagatavotie „skaidrojumi par dzīvi pirms trīsdesmit gadiem”. Šie skaidrojumi, reizē informatīvi un bieži vien ironiski, iezīmē garīgu izrēķināšanos ar padomju laikiem un uz galvošanu to tapšanā ievērojama loma būs bijusi arī pašam rakstniekam.

Otru pusi grāmatas var uzskatīt par Zigmunda Skujiņa kredo, par viņa mūža vēli no gadu attiecsmi pret Visumu ar tā redzamām un neredzamām lietām, pret dzīvi, pret Latviju, pret latviešu valodu un literatūru. Daļa rakstu šajā sējumā ir pirmpublicējumi, bet citi – pārspiedumi. Attieksmes paudumu ir gana

daudz, lai ikviens lasītājs atrastu kādus, kam pievienoties, un citus, kam oponent.

Skujiņš sevi uzskata par reliģiozu, bet ar Jāņa Liepas ik svētdienu baznīcā teikto trīsdaļīgo kredo viņam nebūtu pa ceļam nu nepavisam. Skujiņa skatījumos simtprocentīgi atbilst deisma definīcijai svešvārdu vārdnīcā, kur skaidrots, ka deisms ir „Dieva atzišana ar prātu, bet ne no Svētiem Rakstiem vai vēstures”. Skujiņš sevi atestē par deistu, izsakot to pašu citiem vārdiem: „Pasaule funkcionē pietiekami brīnumaini, lai nešaubītos par Radošā saprāta esamību, neatklājot ne tā būtību, ne radīšanas noslēpumu.” (35. lpp.) Tūkstoši ar teoloģijas fakultātēm saistītu zinātnieku gan drikstētu sašust par apgalvojumu: „Ko domājis un mācījis Jēzus, nezina neviens” (21. lpp.).

Par Zigmunda Skujiņa politisko testamentu labi liecina šādi kādā intervijā 1996. gadā sacīti teikumi: „Es nāku no aprindām, kas liek būt modram par sociālo taisnību, var sacīt, esmu it kā iedzimis kreisajā virzienā. Bet esmu nacionāli domājošs, labējs. Mani baida kosmopolitiskais internacionālisms. ... Mēs taču esam radīti... dzīvošanai tautā” (516. – 517. lpp.). Šiem teikumiem līdzās varam likt 2004. gadā sakarā ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā rakstītus vārdus: „Dzīvē aizvien ir un būs cīņi par kaut ko labāku. Šajā cīņā es labāk izvēlos sev blakus dāņus, zviedrus, holandiešus nekā Krievijas neizārstos imperiālistus” (492. lpp.).

Rakstu virkne par latviešu valodu sevišķi aktuāla atkal ir 2012. gadā, kad mūsu valodas kā vienīgās valsts valodas aizstāvjiem nācās iet „uz barikādēm” neviena godīga latvieša negribētā tautas nobalsošanā. Lasot vēl padomju laikā, 1982. gadā, sacerētu rakstu par arī mūsdienās aktuālo aizraušanos ar svešvārdiem (426. lpp.) un par pārgudru, samākslotu izteikšanos vienkāršās vietā (428. lpp.), ar vienu aci gribas smieties, ar otru – raudāt.

Z. Skujiņa uzskatos par rakstniecību vai vismaz tās kvantitatīvo pusi atrodama šarmanta pretruna vienas un tās pašas atveres pretējās lappusēs (354. – 355. lpp.). 1985. gada rakstā uzslavējis „vecmeistaru” Mārtiņu Kalndruvu, viņš saka: „Īpaši ražīgs viņš nekad nav bijis, rakstniekam ir tiesības pašam regulēt savus sējas un pļaujas laikus.” Taču vien četras rindkopas tālāk tiek strostēti jaunie rakstnieki par to, ka viņi raksta tik maz un ka „jauno darbam mākslā ir izteikts vaļasprieka piegājiens – uzraksta pāris gabaliņus pa gadu, un diezgan.” Par pretrunu nemaz negribas Skujiņam pārmest, jo kopš jaunības atceros, kādā Latviešu preses biedrības Austrālijas kopas sanāksmē rakstniekam Oļģertam Rozītim izteiktu pārmetumu par nonākšanu pretrunā ar paša iepriekš teikto. Rozītis toreiz pretrunu nenoliedza, tomēr attaisnoja, sakot, ka visa dzīve jau esot pretrunu pilna. Arī Zigmunds Skujiņš atzīst, ka „cilvēks spēj runāt gan tā, gan šitā” (357. lpp.).

Šur un tur gribētos ar Zigmundu Skujiņu pastrīdēties. Savās 1985. gada pārdomās par stāstu viņš pauž viedokli, ka „pazīmes, kas stāstu atšķirto no noveles, ir nenoteiktas”. Tiesa, angļiski runājošā pasaule šajai daļprozei piemēro vienu vienīgu apzīmējumu *short story*. Tomēr latviešu skolā mācījos, ka novele ir grods, springts, mērķtiecīgs sacerējums bez liekvārdības, bet stāsts var būt vaļīgākas formas darbs ar iestrādātiem ekskursiem un blakus tematiem. Atcerēsimies, ka Latvijas grāmatu tirgū 2009. gadā parādījās **Igaņu zelta noveles**. Bet 2011. gadā – **Lietuviešu zelta stāsti**. Nu nevarētu, nevarētu, nevarētu igauņu izlasi pārdēvēt par stāstiem, bet lietuviešu – par novelēm!

Cilvēki, kam no mākslām tuvākā ir mūzika, gluži pamatoti varētu iebilst pret Skujiņa, latviskā vārda meistara, 2000. gadā izteiktu prasību Nacionālajā operā dziedāt latviešu valodā. Tāpat pēc

visa, kas pēdējā laikā publicēts par Latvijas laukiem un par to, kā cilvēki laukus pamet, lai pārceltos uz Rīgu vai emigrētu, svaiģi, kaut pārlietu optimistiski, izskan Skujiņa 2009. gadā **Latvijas Avīzē** publicētais vērtējums: „Ja tagad Latvija mainījies uz labo pusi, tad tieši laukos. Tie atstāj gluži labu iespaidu.”

Ja no Skujiņa uzskatiem par pašu svarīgāko pasaulē un cilvēku dzīvē (ko ar pilnām tiesībām varam saukt par viņa kredo) esam pārgājuši pie rakstnieka varbūt apstrīdamām domām par šaurākiem un specifiskākiem apstākļiem, nevaram beigās atstāt nepieminētu viņa skatu pašam uz sevi kā rakstnieku. Šis skats ir precīzs, tiešs, lakonisks, izteiksmīgs. Par savām sākuma gaitām rakstniecībā Skujiņš saka: „Mani pievilka paradoksa situācijas un paradokss frazē, neparasts domas pasniegums, spilgtā tēlainība, krāsaina valoda” (499. lpp.). Cituviet viņš saka: „Prozā man patīk stingri noenkuroti darbi, sabalansētas tēlu attiecības, asinātas sprieduma spējas, formas savdabība” (508. lpp.).

Paradoksu un neparastu domas pasniegumu pilni ir jau minētie 10. sējuma ievietotie **Jauna cilvēka memuāri**. Tikai dažas īsi un aši citējamas vietas.

Nekad neesmu zinājis: vai pazīstams cilvēks jāsviecinā, ja viņš uz tevi neskatās? (193. lpp.)

Tā kā sevi par gudru var turēt vienīgi muļķis, tad lielākā muļķība, loģiski, jāmeklē tur, kur runā par vislielāko gudrību. (232. lpp.)

Kaš sen būtu nozudis no pasaules, ja kaŗotu tikai tie, kas alkst nogalināt, mocīt, sakropļot. Kaŗš pastāv tāpēc, ka vislabākais, viskrietnākais, vismaigākais cilvēks spēj pārvērsties par slepkavu. (287. – 288. lpp.)

Bravo, meistar! Kaut ko tādu trimdas ziedu laikos varēja dzirdēt vienīgi no skatuves Mārtiņa Ziverta kamerluģās.

Eduards Silkalns

Astrida Stahnke

Vai ejam pretī zelta laikmetam?

Moto: Uz kuriem kādas tautas kustība dažādos pārejas laikmetos virzās, uz turieni viņai it kā austrumu spīdekļi, pestīšanas ceļu rādīdama, iet pa priekšu viņas dzeja. (Aspazija: Kopoti Raksti I, Rīga: Liesma, 1985, 465-72).

Aspazija runā par latviešu dzeju, latviešu liriku, kas iesākās ar tautas dziesmām, turpinājās ar Atmosdas rakstniekiem Ausekli, Pumpuru, Alunānu, Brīvzemnieku un citiem. Viņa atzīmē, ka šie dzejnieki bija modinātāji, līdzīgi citu tautu dzejniekiem, kuri arī tajā pašā laikā visā Eiropā modināja savu tautu ļaudis atbrīvoties no virskundzības un cīnīties par brīvību un savām tiesībām:

Par latvieti saukties bija tas pats, kas iestāties par kultūras cilvēku līdzī citām tautām... Par mākslas dzeju šinī laikmetā, protams, nevarēja runāt. Pat toreizējā dzejnieka Ausekļa Mūzas bērni mums

lūkojas pretī ar savu tautas dziesmu seju, bet šis tautas bērns, uzraudzīs tautas sūros sviedros un gaužās asarās, uzstājās it kā bruņotā Orleānas jaunava savas tautas priekšgalā, un ar to pietika, jo galvenais nebija māksla, bet vadītāja gars.

Aspazija turpina runāt par „tautas dzeju kā neizmanto tu dārgumu.” Viņa runā arī par „moderno” dzeju, kas „izsīta ar dūrēm aizkvēpušās logu rūtīs un ielaida svaigo Eiropas gaisu. Tas tiešām bija īsts vētras un dziņu laikmets, kur vārdi kā spārnoti gāja no mutes uz muti.” Aspazija runā par ideju un par jaunu laikmetu: *Mēs atrodamies taisni vistraujākā kultūras cīņā. Notiek tirdzniecības un zemkopības krīzes... labības cenas krīt, pamats grūst zem kājām... un tur lai mēs tikai ligotu?... Nopietni laiki taisni aicināt aicina visu mūsu mazo*

tautiņu uz biedrošanos un vienošanos.

Kā vienu no moderniem rakstniekiem viņa min Valdi, bet līdzās viņam iet runa par apstākļu dzejniekiem, par tiem kuri parasti rīmē par mūlestību un dabu, par mūžību un kapsētu, bet ne [viņu] liriskajā, ne dramatiskajā dzejā nav nekā liela un satricinoša.

Bet tad „pacēlās viens no mūsu vidus un sacīja: progresa gars nav miris, viņš ir augšāmcēlies...” RAINIS. Aspazija iepazīstina tautu ar savu vīru Raini, kas tad vēl mita Slobodskā, un raksturo viņu nevis kā visiem pazīstamo jaunstrāvnīku un *Dienas lapas* redaktoru, bet kā Dzejnieku — jā, ar lielo burtu, jo viņa atklāja savā kautrīgajā draugā „ģeniju, kas dots tautai reizi par 100 gadiem.”

(Turpinājums 14. lpp.)

Vērtīga mācībstunda Latvijas izglītības darbiniekiem

Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Ķīlis

No kr.: ELJA 50 priekšsēde Ilze Tērmāne, Dr. Pasi Sahlbergs, Somijas vēstniece Latvijā Marija Sereniuse, Valsts prezidents Andris Bērziņš, Iespējamās misijas pārstāve Zane Oliņa, ELJA 50 valdes locekle, semināra rīkotāju pārstāve Margita Gailītis

3. martā Rīgas Ekonomikas augstskolā notika organizāciju ELJA 50 (Eiropas Latviešu jauniešu apvienība) un Iespējamā misija un Somijas vēstniecības Latvijā rīkotais seminārs "Ceļš uz izcilu izglītību Latvijā". Uzreiz atļaus apgalvot, ka nozīmīgākais notikums šai seminārā bija Dr. Pasi Sahlberga (Pasi Sahlberg), Somijas izglītības eksperta, viena no pasaulē visaugstāk novērtētā izglītības reformu īstenotāju priekšlasījums. Lieliska rīkotāju izvēle! Dr. P. Sahlbergs ir arī vairāku grāmatu autors, viņa jaunākais Ņujorkā izdots darbs *Finnish lessons: What can the world learn from educational change in Finland?* Amerikā tika izpirkta vienas nedēļas laikā.

Kas tad Somijas izglītības sistēmā tik izcilis? Pirmām kārtām – progress. Četrdesmit gadu laikā šī valsts, kurā aizvadītā gadsimta 60. gados universitātes diploms bija diezgan liels retums un kas izglītības līmeņa ziņā bija uz tās pašas pakāpes, kur Peru un Malaizija, kļuvusi par labāko starp 43 pasaules valstīm izglītības kvalitātes ziņā, par valsti, kurā 99% jauniešu līdz 16 gadiem ir obligāta izglītība.

Un kā somi to panākuši? Dr. P. Sahlbergs: „Somija ir spējusi izveidot izglītības sistēmu, kurā skolēniem ir labas sekmes, pateicoties taisnīgas izglītības pieejamībai. To visu ir izdevies sasniegt ar samērīgu finansējumu un mazāku piepūli, nekā īstenojot citas reformas.” Lūk, kā!

Un vēl: „Somijas pieredze ir saistīta ar izdzīvošanu. Tā kā somi ir salīdzinoši neliela tauta, kuŗas kaimiņu tautas austrumos un rietumos ir daudz lielākas, tā ir iemācījusies sadzīvot ar esošo situāciju un izmantot esošās iespējas. Mūsdienu somu kultūru raksturo diplomātija, sadarbība, problēmu risināšana un centieni panākt vienprātību. (...) Vissvarīgākais aspekts ir tas, ka Somija ir cīnījusies par savu brīvību un izdzīvojuši šai cīņā.”

Dr. P. Sahlbergs arī skaidri pateica, ka atšķirībā no citām mūsdienu izglītības sistēmām Somijā to nav ietekmējusi uz tirgu vērsta konkurence un eksāmenu politika. Par izglītību atbildīgās iestā-

des un it īpaši skolotāji nav pārliecināti, ka uz ārējiem statistikas rādītājiem balstītie eksāmeni pozitīvi ietekmētu skolēnus un viņu zināšanas.

Cik Latvijas izglītības funkcionāru domā tāpat?

Pirms Dr. P. Sahlberga klātesošos uzrunāja Latvijas izglītības ministrs Roberts Ķīlis, kuŗš jau no pirmās dienas savā amatā ir ieguvis dažādi vērtēta, bet reformatora slavu. Jaunākais viņa paziņojums – par 25% samazināt Izglītības ministrijas ierēdņu skaitu, kas ciparu izteiksmē būtu ap 50. Šīs reformas mērķis – optimizēt darbu un samazināt birokratiju. Apsveicami, lai veicas! Šai ministrijai tiešām Latvijā ir gausākās un miegainākās neslava.

Pēc pirmajiem četriem mēnešiem ministra amatā R. Ķīlis ar prieku atzīst, ka to cilvēku skaits, kas vēlas reformas izglītībā, ir ganāliels. Bet kādas pārmaiņas? Te viedokļi šķījas – sākot no tā, vai vienā mācību priekšmetā vajag tikai vienu mācību grāmatu un no cik gadiem bērnam sākt izglītības gaitas līdz radikālām

pārmaiņām finansēšanas sistēmā. To, ka Ķīlis ir mantojumā saņēmis pagalam nesakoptu lauku, liecina jau nepārliecinošie statistikas dati, kas tika apstrīdēti tūlīt pēc ministra uzstāšanās. Jūs piekritīsiet, ka mūsu mazajā valstī šausminošs ir fakts, ka 12 809 skolas vecuma bērni nav reģistrēti skolās, bet par 3000 vispār nav ziņu. Jūkas, saprotams, skaidrojamas ar iedzīvotāju masveida aizbraukšanu no valsts, bet – vai tikai? Prognoze bēdīga – skolēnu skaits samazinās un tuvākajos desmit gados turpinās samazināties. Un kas notiks ar skolotāju motivāciju un atalgojumu? Jautājumu pagaidām vairāk nekā atbilžu.

R. Ķīlis „zīmēja” interesantas un pārdomas rosinošas vizijas par to, kādai būt nākotnes skolai Latvijā.

Ir skaidrs, ka skola nevar būt ne armija, ne fabrika, kuŗā valda nelokāma kārtība vai, Dievs, pasarg, bezierunu pakļaušanās. Nevar būt arī kā radošā darbnīca, kādā top māksla un kuŗā katrs ierodas, kad pamostas un kad viņu piemeklējusi iedvesma. Vai

skolotājam būt kā trenerim sportā? Un kur paliks paša radošais gars? Visskaistākā vizija ir skola kā dārzs un skolotājs kā dārznieks, kas ikvienam bērnam atrod īsto vietu, pieeju, kopšanu, ievērojot, ka ikviens zieds taču uzplaukst dažādi. Emocionāla un bezgala pievilcīga metafora, taču – ļoti, nu ļoti dārga.

Varbūt kārtējo reizi jāatzīst, ka ritenis nemaz nav jāzdomā. Kā teica šī semināra prasmīgais vadītājs Dr. Atis Zakatistovs: „Somijas padoms ir draudzīgs, ne pamācošs.” Šādu draudzīgu padomu noteikti ir daudz, tikai jāmeklē.

Tāpēc – liels paldies semināra rīkotājiem par šo vērtīgo un gluži praktisko atbalstu Latvijas ceļā uz tās bērnu izcilu izglītību.

Semināra otrā daļā notika diskusijas, kuŗās piedalījās „cilvēki, kas jau iesaistījušies pārmaiņu procesā”: A. Zakatistovs, Dr. Aija Abena, jaunā skolotāja Rasma Lielmane, vecāku pārstāve Diāna Blūma, psiholoģe Iveta Grāvīte u. c.

Ligita Kovtuna

SPILGTS CITĀTS

Sirds vibrēja latviešu noskaņās

Mūziķe **Andra Muižniece** (Eiroparlamenta cilvēktiesību komisāra Nila Muižnieka dzīvesbiedre):

Tās bija ļoti dziļas un skaistas attiecības, bet viņš momentā saprata, ka viņu ne vien nevaru ņemt līdzī uz Latviju, bet arī negribu. Mana sirds toreiz vibrēja latviešu noskaņās, pirmo reizi redzot Daugavu un Brīvības pieminekli. Man vēl tagad ir tā, ka braucu pa Rīgu un atceros, kādas tolaik bija sajūtas, to visu redzot pirmo reizi. Cilvēks var kļūt sentimentāls. Tāpēc es saku, ka Latvija

kļuva par brīvu valsti, lai mēs te varētu dzīvot.

Vai pēc laika, dzīvojot šeit, nebija vilšanās?

Nekad! Man likās un joprojām liekas, ka šī ir visskaistākā vieta pasaulē. Toreiz bija cilvēki, tostarp arī mana mamma, kas teica: „Jūs esat iemācījusies kļūt tik pieticīgi!” Taču mēs nenācām uz pilniem veikaliem. Tie mums bija Vācijā un Amerikā... Mēs nebijām pārsteigti, ka te nav Stockmann. Atceros, kā pirmo reizi taisīju pūdercukuru, -- ar āmuriņu situ par cukuru. Nu un!?

Liela muiža! No tevis prasa būt vienkārši izdomas bagātam un atrast veidu, kā sevi orientēt vidē, kas ir pilnīgi citāda. Jā, varbūt bijām naivi, varbūt neapzinājāmies, cik sākumā te bija arī bīstami dzīvot, bet sadzīviski... Nekad! Es varēju ar putām uz lūpām runāt par politiku un nekad neesmu palaidusi gaŗām nevienu balsošanu. Tas ir svēts pienākums katram cilvēkam – balsot un negausties par iznākumu. Tā ir mūsu demokrātiskā iespēja.

(No žurnāla *Una* marta nr.)

Andra Muižniece

(Turpināts no 12. lpp.)

Vai ejam pretī zelta laikmetam?

Viņa reklamē Raini ne tikai kā Gētes „Fausta” tulkotāju (kaut gan Kārlis Zālīte šo tulkojumu bija uzticējis viņai, bet tas ir cits stāsts) vai citu klasiku lielo darbu tulkotāju, bet kā oriģinālu latviešu dzejnieku:

Nekad dzeja nav tik individuāla, teiksim, tik personīga kļuvusi kā taisni šinīs laikos, kur dvēsele... izpeldējusi uz cilvēces ārpusi... Bet mums jāzin, ka mēs nevienam vairs nedzīvojam paši savu dzīvi bet sabiedrisko... viena cilvēka domās, jūtās un darbos parādās tikai maza daļiņa no lielās absolūtās apziņas...

Aspazija šajā laikā (no 1987-1993) strādā laikraksta *Mājas Viesis* izdevniecībā, kur viņai ir iespēja gādāt, lai Raiņa dzejoļi tiktu publicēti. No 1991. gada Aspazija, dzīvojot ar Raini Slobodskā, palīdz sakārtot viņa dzejoļu grāmatu „Tālas noskaņas zilā vakarā” (Rīga: J. Brigadera izd., 1993). Atgriežoties Latvijā 1991. gada pavasarī, viņa runā par topošo grāmatu un deklamē dzejoļus ar vislielāko, gandrīz vai dievinošu sajūsmu. Viņa ieceļ Raiņa dzeju pravietiskā, pārcilvēciskā, simboliskā gaisotnē. Dzeja vadīs tautu. Dzeja „rādīs pestīšanas ceļu.”

1901. gadā Slobodskā Aspazija ar Raini daudz domāja un debatēja tieši par latvisku dzeju. Kā tai būtu jābūt, lai spētu vadīt tautu? Aspazija: „Kā izteikt patiesību?... Epika...” („Tikai neizplūsti epos!... Kas tos lasa?”). Rainis vēlējas rakstīt kopīgu romānu „Nākotnes Cilvēks”, bet arī šī ideja nebija saistoša. Kā ir ar mūzikas likumiem? „Varbūt mums jāmacās no grāmatām...”, varbūt no Vāgnera? Patiesība šķita kā dieviete... Beidzot radās kaut kas pa vidu: **episka dzeju drāma ar jauniem cilvēkiem kā varoņiem. SIMBOLISMS.**

Rainis gan bija par gausu un nedrošu, bet Aspazija sajūsmā raksta „Sidraba šķidrautu”, kur varone Guna ir Dzejas (latviešu dzejas) simbols. Viņa iedvesmo arī Raini radīt lugu „Uguns un Nakts”. (Aspazijas skaidrojumu par to, kā radās „Uguns un Nakts”, skat. *Laiks*, 2011, 19.-25. marts.)

Ar šiem lielajiem darbiem latviešu literatūrā ienāk jauna veida dzeja, kurā tiek skaidri paustas individuālas, sabiedriskas, nacionālas un politiskas idejas. Ienāk izsmalcināts, īpatns simbolisms, ko gadus vēlāk Amerikas rakstnieks Alerdaiss Nikols (*Alardyce Nicoll*, *World Drama*, *New York*,

Harcourt, Brace & Wood, 1950, p. 737) apraksta kā „vispārēju kustību, kas bagātināja gandrīz katras Eiropas tautas dzeju, kur jūtu kāpinājuma simboliski paustas patriotiskas idejas.” Kā izcils neoromantisma un simbolisma paraugs šajā sakarībā tiek minēts Rainis un viņa luga „Uguns un Nakts” (1911). Bet kāpēc Nikols nezināja par Aspaziju un „Sidraba šķidrautu” (1905), arī par „Raganu” (1894)? Liesma, Guna, Spīdola... Aspazija skaidro, ka šīs raganas ir māsas, izaugušas no viņas izteiles un idejām; katra nes savu spēka simbolu, katrai ir pravietes skats un Patiesības dievietes dāvanas. Katrā personīgais savienojas ar sabiedrisko un vada tautu pretī jaunai cerībai, jaunai dienai.

Ar šīm lielajām dzejas drāmām un Raini Aspazija gadsimtu mijā iezvana jaunu laikmetu: latviskā dzeja ir izaugusi un kļuvusi patstāvīga. Tā ir izcila, oriģināla, moderna, sabiedrību iespaidojosa, tā māca (informē), bet vienlaikus arī sajūsmina un iepriecē (angliski: *teach and delight*). 1905. gadā „Sidraba šķidrautu” izrādīja Rīgas Jaunajā teātrī 25 reizes, vienmēr pārpilnā zālē, līdz beidzot, sākoties cara valdības represijām, teātri slēdza, un Aspazijai

ar Raini nācās doties trimdā, kur tie pavadīja 15 gadus. Šī dzejas drāma (un kas tā par dzeju!) spēja raisīt revolūciju. Dzeja bija tik bistama, ka to apturēja ar ieročiem. Bet nekas nespēja aplūstināt latviešu Dzeju, kaut visur tā bija apdraudēta. Tā dzīvoja un rādīja ceļu. Cauri gadu gadiem tā kalpoja kā iedvesmotāja, mierinātāja un dziedinātāja. Skolotāji lika mums to mācīties no galvas un nekad neizmirst. Vadītāji un politiķi to izmantoja tā, kā šķita izdevīgāk. Latviešu dzejai tiešām ir līdzība ar „Sidraba šķidrautu” Guna - tā ir gan dievināta, gan pārprasta, tā ir izmantota un ar to ir manipulēts, tā ir bijusi arī apdraudēta, bet tomēr ļoti milēta un no tautas gara tā nav atdalāma. Drāma „Uguns un Nakts” ienāca teātra repertuarā no trimdas un tika izrādīta vairāk nekā simts reizes; to rādīja abās Dzelzs priekšvara pusēs, bet aplausi neatšķīrās, tie saplūda vienotā skanējumā, līdz dzelzs sarūsēja un sabira pišļos. Bet Dzeja iet uz priekšu; tā ir dzīva un vienota. Tā ienes pasaulē Latvijas vārdu. Dzeju dzied un to saprot visi, kas vien ieklausās.

Bet toreiz, kad abi lielie dzejnieki vēl iepazīna ciešanas un

cinijās par Vārda brīvību, nākotne, kurā mēs šobrīd dzīvojam, gulēja „aiz tāliem miglas vāliem.” Vai viņi varēja iedomāties, ka Dzeja, kas tik svarīga Latvijas vispārējai kultūrai, tiks pastumta malā un ka tai būs pazemīgi jālūdzas pēc savas valsts atbalsta un cieņas?

1901. gadā Aspazija nobeidz savu runu šādi:

Mūsu laikmetu gan dēvē par pesimisma laikmetu, bet mūsu pesimisms nav vairs salkans, raudulīgs un neizskan vairs elēģiskās sērās par pagātņi. Mūsu pesimisms ir drīzāk aizdambēts, sastrēdzies spēks, kurš laužas uz āru un meklē darbību. Melnie, draudošie mākoņi ir pilni ar elektrību. Mēs jūtam un neskaidri nojaušam, ka jānāk kaut kam jaunam. Tas matemātiski nav pierādāms, ne geometriski ar cirkuli aprēķināms, bet tā miglainais veids mīt mūsu sirdī. Tikai pa acumirkļiem zibens izšaujas iz šiem tumšajiem pesimisma padebešiem, un mēs ieraugām brīnišķā spožumā burvīgu nākotnes ainu. Cerēsim, ka acumirkļīgie zibeņi pārvērtīsies mierīgi noskaidrotā baltliesmu gaismā un ka latviešu tauta dzīvē un mākslā iet pretī savam jaunklasiskajam - zelta laikmetam.

VIEDOKLIS

Sabiedrības saliedēšana ārpus Latvijas

Svētdien, 4. martā, Štutgartes Vecās pils kapelā, kur notiek latviešu luterāņu dievkalpojumi, viesojās politiķis Ilmārs Latkovskis, kurš uzņēmies Saimei atbildību par Sabiedrības saliedētības komisijas vadību. Visu garo ceļu no Frankfurtes līdz Štutgartei un atpakaļ deputātu Ilmāru Latkovski savā automašīnā veda ārste Ilze Siliņa, kas brauca kopā ar savu ģimeni. Viņa tikai pasmaidīja, sakot, ka interesantās sarunās un labā sabiedrībā, pat neraugoties uz lielajiem ceļu sastrēgumiem laiks pagājis nemanot.

Pēc dievkalpojuma, kurū vadīja Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas ārpus Latvijas archibiskaps Elmārs Ernsts Rozītis, Ilmārs Latkovskis uzrunāja klātesošos, turpat 70 latviešus, kurī bija pulcējušies ne tikai no Štutgartes, bet arī no 100-200 km attālakām vietām, kā piemēram, Frankfurtes, Ulmes un Vircburgas.

Klātesošie ar interesi noklausījās deputāta uzrunā un dzīvās sarunās skāra jautājumus, kuri šobrīd vienlīdz aktuāli gan Latvijā, gan ārpus Latvijas dzīvojošiem Latvijas pilsoņiem.

Šīs sarunas rosināja mani uz tālākām pārdomām, kuŗas esam šaurākā lokā pārrunājuši ar domubiedriem, kas pašreiz dzīvo Vācijā vai citās valstīs ārpus Latvijas.

Pēc tautas skaitīšanas rezultātiem 2011. gada 1. martā Latvijā bija 2 067 887 iedzīvotāji, tas ir par 13% jeb 309 000 iedzīvotājiem mazāk nekā 2000. gadā.

Lielais iedzīvotāju skaits, kas pa šiem gadiem izceļojuši no Latvijas, līdz šim nebija tik uzskatāmi samanāms kā tieši šogad, kad notika tautas balsošana par lat-

viešu valodu.

Tas liecina, ka pienācis laiks uzsākt pavisam nopietnu darbu ar tiem Latvijas pavalstniekiem, kas dzīvo ārpus Latvijas, lai viņi spētu saglabāt piederības sajūtu savai Dzimtenei.

Latvijai svarīgi apzināties, cik svarīgs, cik nozīmīgs ir katrs Latvijas pilsonis.

Ievērojami lielais laulību skaits, kā arī jaunās latviešu ģimenes, kuŗās dzimuši un turpina dzimt ļoti daudz bērnu, rosina mērķtiecīgāk domāt par latviešu skolīnām, to mācību saturu un mūsdienīgiem mācību līdzekļiem.

Tā kā Latvijas vēstniecībās, atbilstoši samazinātajam Valsts finansējumam, samazinājies arī darbinieku skaits, jādomā par jaunām sadarbības iespējām ar ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem, radot pat jaunas organizācijas vai pārstāvniecības, kuru mērķis būtu vēl aktīvāk un dzīvāk sadarboties, veidojot, piemēram, domubiedru grupas.

Manuprāt, nav tādas sabiedrības integrācijas politikas, kas vienlīdz attiektos uz visiem.

Galvenais akcents būtu jāliek uz mūsu kopējām mājām - Latvijā. Mums visiem kopā un arī katram atsevišķi būtu jādomā par to, kā padarīt mūsu mājas pēc iespējas labākas mums visiem - gan Latvijā, gan ārpus Latvijas dzīvojošiem Latvijas pilsoņiem. Mums jātiecas panākt aktīvu un saliedētu pilsonisko sabiedrību un visiem kopā jāsadarbjas ceļu mērķu labā. Ņemot vērā lielo jaukto ģimeņu skaitu, jādomā arī par to, lai labi mūsu kopīgajās mājās - Latvijā vai latviešu sabiedrībā - justos arī cittautieši, kuru ceļš savedis kopā ar Latvijā. Lai nebūtu atstumto un ignorēto.

Ar prieku vienmēr klausos, kā, piemēram, vācietis vai angļi iemācīties labi runāt latviešu valodā vai arī latviešu saietā no laipiņas kopā ar savu ģimeni un citiem latviešiem dzied latviešu dziesmas.

Jādomā par tiem Latvijas pilsoņiem, kuŗi pēc tautības nav latvieši, bet kuri skaidri runā latviešu valodā un ir daudz lielāki Latvijas patrioti nekā dažkārt paši latvieši. Tepat, Štutgartē, piemēram, dzīvo šāds jauniešs, kuŗš iesaistījies latviešu jauniešu deju kopā. Līdzīgi jāuzrunā un jāpieņem arī citi. Jo atvērtāki un saprotošāki mēs būsim, jo bagātākās straumēs uz Latviju plūdis ārvalstīs uzkrātās garīgās un līdz ar to arī laicīgās bagātības.

Mums šodien nav jāizvirza mērķis, lai visi noteikti atgrieztos Latvijā. To rādīs nākotne. Tas, ko mēs šodien varam darīt, ir darīt visu, kas mūsu pašreizējos spēkos, lai KATRS Latvijas pilsonis, kuŗš dzīvo ārpus Latvijas, sajūtu, ka ir nodēris un nepieciešams savai Tēvzemei. Tas ir aicinājums uz savstarpēju sapratni un arī iecietību. Ir jāieklaujas jau esošajās latviešu organizācijās, bet reizēm arī jāveido tās no jauna. Tikai praktiski darbojoties, un nevis kā skatītājs vai kritiķis vērojot, cilvēks spēj apzināties piederības sajūtu savai tautai, lepnumu par katru mazo vai kopīgi paveikto lielo sasniegumu. Tā no daudziem maziem, varbūt pat šķietami pavisam maziem un nepamanāmiem pasākumiem, ja tie no visas sirds tieksies Latvijas virzienā, gadu gaitā būs izbruģēti drošs ceļš, kas mudinās atgriezties savā Tēvzemē.

Vera Rozīte

Foto: Valda Liepiņa

Foto: Valda Liepiņa

Tautieši pie balsošanas urnas Luksemburgā

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu. SIA „L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Latviešu leģionāru piemiņas dienai 16. martā aprit 50 gadi

Šogad 16. martā aprit 50 gadi kopš Daugavas Vanagi 1952. gadā nodibināja Latviešu leģionāru piemiņas dienu.

Latvijā šo dienu sāka svinēt līdz ar Atmodas sākšanos. No 1998. līdz 1999. gadam 16. marts bija pat oficiāla piemiņas diena Latvijā. Tā lēma 6. Saeima 1998. gada 17. jūnijā sēdē, likuma „Par svētku un atceres dienām” 2. pantā ieliekot „16. martu – Latviešu kaŗavīru atceres dienu”. Šo likumu tā paša gada 8. jūlijā izsludināja Latvijas prezidents Guntis Ulmanis. Tomēr 7. Saeimas tautas vēlēto deputātu vairākums par šo piemiņas dienu bija citās domās, un 2000. gada 17. februārī veica grozījumus likumā „Par svētku un atceres dienām”, nolemjot izslēgt 2. pantā vārdus par 16. martu kā Latviešu kaŗavīru atceres dienu. 1999. gada 17. jūnijā ievēlētā prezidente Vaira Vīķe-Freiberga šos grozījumus likumā mainīt nevēlējās. Šāda nostāja samulsināja ne vienu vien bijušo leģionāru, jo, pateicoties tieši latviešu kaŗavīru varonīgajai cīņai Kurzemes cietoksnī, daudziem tika nodrošināta veiksmīga izbēgšanas iespēja no Latvijas, un starp tiem bija arī Vairas Vīķes (1945. gadā) un Imanta Freiberga (1944. gadā) ģimenes.

Starp Kurzemes cietokšņa aizstāvjiem bija arī 19. latviešu divīzijas majora Ernesta Laumaņa izlūkbataljona dižkareivis **Alberts Gromalts-Balodis**, kuram šogad 1. septembrī apritēs 90.

gadskārta. Šogad viņš kopā ar dzīvesbiedri Aiju nosvinēja 55. kāzu jubileju. Bijušais leģionārs ir rūpīgi pierakstījis atmiņas par latviešu kaŗavīru varonīgo cīņu. Ernesta Laumaņa izlūkbataljons bija pazīstams ar vairākām pārdošām akcijām padomju armijas aizmugurē un ar kaŗavīra personisko drosmi, vadot visas Kurzemes cietokšņa sīvākās kaujas. Laumanieši Kurzemes cietokšņa kauju posmā ieguva ugunsdzēsēju reputāciju, jo šis bataljons tika izmantots kā pēdējā rezerve un iesaistīts kaujās vissmagākajos frontes iecirkņos, kur draudēja vai jau bija noticis frontes pārrāvums. 1945. gada 8. maijā Kurzemes kaŗaspēka grupējums pārtrauca kaujas darbību. Vācu kaujas līnijā tika pacelti baltie karogi, izņemot Latviešu leģiona līniju, kurā divīzijas komandieris paziņoja, ka latviešu leģionārus no militārā pienākuma atbrīvo. Atkāpšanās no frontes notika Kabiles un Rendas virzienā. Daudzi aizgāja Kurzemes mežos, daļa nokļuva gūstā – aptuveni 14 000 latviešu leģionāru. Padomju kaŗaspēks tikmēr ieņēma Kurzemi: 8. maijā Tukumu un Kandavu, 9. maijā – Aizputi, Liepāju, Saldu, Talsus, Sabili, Ventspili, Alsungu, Stendi, Skrundu un Kabili, 10. maijā – Dundagu, Grobiņu, Kuldīgu, Pilteni un Valdemārpili, 12. maijā – Durbi.

Alberts Gromalts-Balodis, cīnoties Latviešu leģiona rindās, trīs reizes ievainots. Udo Inta Sietiņa grāmatā „Par zemi, ko

Leģionārs Alberts Balodis (no kreisās 5.) kopā ar likteņbiedriem 16. martā

Foto: Alberta Baloža privātais arhīvs

milam ...” (Latviešu dzelzkrustnieki) ielikts arī dižkareivja Alberta Gromalta foto, jo par drosmi kaujas laukā viņš apbalvots ar 2. pakāpes Dzelzs krustu. A. Gromalts stāsta, ka pēc kapitulācijas leģionāri, kuŗu vidū bija arī viņš, kā „aitu bars” tika dzīti uz Žagares miesta tirgus laukumu, jo tur bija izveidota gūstekņu nometne. Vēlāk padomju kaŗavīru konvoja pavadībā kājām visus dzina uz Jelgavu, un drīz vien tika padots ešelons gūstekņu transportēšanai uz Austrumiem. Alberts Gromalts-Balodis ir viens no retajiem, kas atgriezās dzīvs no Saratovas – Maskavas gāzesvada būves. Viņa vārdiem sakot, šis gāzesvads ir uzbūvēts uz cilvēku tūkstošu kauliem. Vispirms bada nomocītie gūstekņi noēda zāli un tad ar laužņiem un lāpstām raka tranšejas, līdz nespēkā saļima ... Viņam palaimējās, jo vēlāk kopā ar vēl pāris vīriem norikoja darbā gāzesvada noliktavā Maskavā.

1947. gadā viņš tika demobilizēts kā ... sarkanarmietis, kas izgājis NKVD pārbaudi. Par to liecināja uz rokas izsniegtā izziņa. Atgriežoties mājās Latvijā, viņu uzreiz izsauca uz čeku. Norikoja darbā ceļu daļā. Vēlāk bijušais kareivis devās uz Rīgu, kur alus ražošanas rūpniecā strādāja par ekspeditoru, kas piegādāja preci ārpus Rīgas. Tomēr mierīgajai dzīvei drīz pienāca gals. 1949. gada 26. decembrī, svinot draugu kāzas, viņam atnāca pakaļ divi bargi vīri. Izrādās, viņam bija izvirzīta lieta „par dzimtenes nodevību”. Pēc ilgām pratīnāšanām A. Gromaltam piesprieda augstāko soda mēru – nošaušanu, kuŗu vēlāk apmainīja pret 25 gadiem lēģerī. Atkal ceļš veda uz Austrumiem – šoreiz uz Sibīriju, Soļikamsku. Tikai ticība, ka atgriezīsies Latvijā, deva spēkus izturēt badu, necilvēcīgos apstākļus un pagurumu smagā darbā. Tam „palīdzēja” 1955. gada 17. septembrī, PSRS Aug-

stākās padomes Prezidija izdotais dekrēts „Par to padomju pilsoņu amnestiju, kuŗi Lielā tēvijas kaŗa laikā 1941. – 1945. gadā sadarbojušies ar okupantiem”. 1957. gada 9. februārī viņš apprecējās ar skaisto latviešu meiteni Aiju Bērziņu, pieņemot arī viņas uzvārdu. Paši viņi uzcēla sev māju Jēkabpilī un ir izaudzinājuši meitu Rasmu, kas ir Ugāles mūzikas un mākslas skolas direktore, kā arī dēlu Aivaru, kas ir vīrs ar zelta rokām. Šodien jau abi var priecāties par trim mazbērniem un vienu mazmazbērnu.

16. marts viņiem ir īpašs datums. Ir būs pie cīņu biedriem Lestenē – Latviešu leģionāru brāļu kapos, kā arī pie Brīvības pieminekļa, kas uzcelts par pašu un visas tautas ziedojumiem 1935. gadā un tāpēc ir svēta vieta, kur piemiņas dienā nolikt ziedus.

Valija Berkina

Oskara Kalpaka piemiņai veltīts Latvijas skolu jaunatnes konkurss

Kalpaka piemiņas dienā, 6. martā, noslēdzās jau ceturtais Latvijas skolu jaunatnes literārās jaunrades konkurss, kas veltīts Oskara Kalpaka piemiņai. Šogad tas notiek Kalpaka 130. jubilejas gadā. Konkurss rīko Daugavas Vanagu biedre, filoloģe un uzņēmēja Sarma Dreimane. Viņas vadība darbojas arī pirmsskolas bērnu dārzos un apmācības centros, kas atrodas Daugavas Vanagu īpašumā, Slokas ielā 122.

Konkurss noslēgums tradicionāli noritēja Oskara Kalpaka Tautas daiļamatu pamatskolā. Konkurss patronese, Eiroparlamenta deputāte Inese Vaidere, jau ceturto gadu piešķir laureātiem galveno balvu – apmaksātu braucienu uz Eiropas Parlamentu Briselē. Inese Vaidere puda patiesu prieku par jauniešu paveikto: „Man ir prieks skatīties uz skolēniem, kuriem ir šī milzīgā laime uzaugt neatkarīgā valstī, mūsu Latvijā un veidoties par brīvām personībām. Oskars Kalpaks neatlaidīgi cīnījās par šo sapni. Viņa drosmi un patriotismu mēs katrs varam mācīties vēl šodien, lai grūtos brīžos smeltos spēku un gaišumu,” konkurss nobeiguma šarīkojumā teica Inese Vaidere. Šogad savu finānciālo atbalstu konkursam sniedza arī Daugavas Vanagu centrālā valde. Savukārt biedrība „In Patria Credere” un

Rekrutēšanas un Jaunsardzes centrs bija sarūpējuši dāvanas.

Ieskatisimies dažos konkursam iesniegtajos darbos.

Latvijas izjūta un dziļš patriotisms ir visu konkursa darbu pamatā, skolēnu radošā darba rezultāti paliek kā skaists veltījums lielajā jubilejā pirmās Latvijas armijas pulkvedim Oskaram Kalpakam.

Savu sāpi par notiekošo Latvijā un tās laukos pauž Rāvas ciema pamatskolas 9. klases skolniece Edīte Štrāla. Viņa raksta: „Dzīve Rāvā ir mierīga, jo cilvēku ir palicis ļoti maz. Tas ir galvenokārt darba trūkuma dēļ. Šeit palikuši vairs tikai veci cilvēki un tās ģimenes, kurās ir bērni, kas mācās Rāvas pamatskolā. Man ir bail pat iedomāties, kā šeit būs, kad skolu likvidēs. Droši vien Rāvu pametīs arī atlikušās ģimenes. Un tad būs palicis tikai tukšums. Ja tāpat notiks visā Latvijā – mazās skolas tiks slēgtas un cilvēki ar visiem bērniem aizbrauks.(...)” Un viņa jautā “Kāda tad nozīme bija tam, ka Jūs, Kalpaka kungs, cīnījāties par labāku nākotni Latvijai? Tam, ka Jūs kritāt, lai tikai Latvija būtu brīva? Ja latviešu valodas vairs nebūs, nebūs arī latviešu, un visbeidzot – nebūs arī pašas Latvijas”.

Cesvaines vidusskolas 11. klases skolniece Agnija Kārklīņa konstatē: „... katrā nākamajā

paaudzē būs kādam dzimtene jāizpērk. Šī zeme tāda vienīgā, ar senču sviedriem un asinīm apslacīta. Katra pilsoņa mantojums svēts.”

Savu ticību Latvijai pauž O. Kalpaka Tautas daiļamatu pamatskolas 7. klases skolniece Ance Vilnīte: „Es iztēlojos, kā pulks jaunu, staltu puīšu, kam vēl visa dzīve priekšā, stāv manas skolas pagalmā un klausās sava pulkveža, vēlāk jau varoņa, runās un pavēlēs. Tāpat kā putni, kāsi lidojot, klausu savu vadoni, tā arī viņi to dara. Šos jauniešus vadīja Oskars Kalpaks, bet kas vadīja viņu pašu? Kas pulkvedim deva spēku? Ticība. Valstī, kurai mēs ticam. Valstī, kurai viņš ticēja, manā un Oskara Kalpaka brīvības un mīlestības zemē – Latvijā.”

Stāsta konkursa idejas autore, filoloģe un uzņēmēja Sarma Dreimane: „Konkursam tika iesūtīti 80 darbi no visas Latvijas. Kā labākie tika atzīmēti 25 skolēnu darbi, no kuriem pieci ir kļuvuši par galvenās balvas

Kalpaka rakstu konkursa vērtētāji, atbalstītāji un apbalvotie studenti. Pirmajā rindā no kr.: Mārtiņš Stirāns, Alla Štolcēre, Pārsla Mežciema, Kaiva Krastiņa, Inese Vaidere, Andrejs Mežmalis, Silvija Kaugere, Sarmas Dreimane

ieguvējiem. Galvenās balvas šogad saņēma:

Edīte Štrāla, Rāvas pamatskolas 9. klases skolniece, Agnija Kārklīņa, Cesvaines vidusskolas 11. klases skolniece, Dace Metēja, Skrundas vidusskolas 12. klases skolniece, Ance Vilnīte, O. Kalpaka TD pamatskolas 7. klases skolniece un Katrīna Blūma, Gulbišu vidusskolas 7. klases skolniece.

Konkurss labāko darbu autori saņēma veicināšanas balvas par veiksmīgu startu literārās jaunrades konkursā. Latvijas izjūta un dziļš patriotisms ir visu konkursa darbu pamatā, skolēnu radošā darba rezultāti paliek kā skaists veltījums lielajā jubilejā pirmās Latvijas armijas pulk-

vedim Oskaram Kalpakam.

Konkurss darbus vērtēja un rezultātus apkopēja žūrijas komisija: filoloģe Sarma Dreimane, profesore Ina Druvieta, O. Kalpaka TD mākslas pamatskolas direktore Alla Štolcēre, O. Kalpaka piemiņas fonda valdes loceklis Mārtiņš Stirāns (atvaļināts admirālis), DVCV priekšsēdis Andrejs Mežmalis, *Latvijas Avīzes* projektu vadītāja Pārsla Mežciema, NVO „In Patria Credere” valdes priekšsēde Silvija Kaugere, izdevniecības „Jumava” valdes priekšsēdis Juris Visockis, O. Kalpaka piemiņas fonda valdes locekle Kaiva Krastiņa un uzņēmējs Linards Počs.”

Sarma Dreimane, DVL biedre

LATVIEŠI AMERIKĀ

Tas darbs, kas pastāvēs Bostonas Trimdas draudzes 60. gada sapulce

Pienācis laiks, kad daudzām latviešu draudzēm un organizācijām svešumā aprit 60 darba gadu. Un ir gadalaiks, kad notiek tā dēvētās pilnsapulces. Pilnsapulces nekad savu nosaukumu nav attaisnojušas, īpaši tagadējos laikos ne. Taču galvenais jau nav, kā šo sapulci sauc. Fakts ir, ka tajās notiek atskaite par iepriekšējo darbības gadu un tiek plānots darbs nākotnē, kā arī ievēl vai pārvēl vadītājus nākamajam darba gadam.

Bostonas Trimdas draudzes 60. gada sapulcē 26. februārī par sapulces vadītāju jau 43. gadu tika ievēlēts jurists Andrejs Grots. Pateikdamies par dalībnieku jūsmīgiem aplausiem, viņš paziņoja, ka šo amatu uzņemas pēdējo reizi. Gribētos cerēt, ka gada ritējumā viņš savas domas mainīs.

Pirms vadītāja vēlēšanām sapulci ar lūgšanu ievadīja draudzes mācītāja Jogita Mazura, un draudzes priekšniece Sarma Puriņa paziņoja, ka sapulcē ieradusies pietiekami daudz draudzes locekļu, lai pēc statūtiem tā būtu pilntiesīga.

Par sapulces sekretāri ievēlēja Sarmu Liepiņu. Tika ievēlēti arī balsu skaitītāji, bet viņiem pietrūka darba, jo sapulcē visi balsojumi bija atklāti un tika pieņemti ar „acīmredzamu vairākumu”. Arī padomes un revīzijas komisijas vēlēšanās nebija neviena, kas balsotu pret vai atturētos.

Iespējams, ka miermīlīgo sapulces noskaņu veicināja priekšniece Sarma Puriņa. Viņa atnesa lielu grozu ar puķu pušķiem, kuņģus saņēma turpat vai visi draudzes darbinieki. Īpašu uzslavu izpelnījās Gunta Voldiņa. Ivars Buks saņēma Baznīcas virsvaldes Atzinības rakstu. Draudzes mācītāja ziņoja par draudzes garīgajām norisēm. Viņa arī pieminēja, ka Jelgavas Svētās Annas baznīcā 2011. gada 2. jūlijā notikušas viņas un Januša Mazura laulības.

Dāmu komitejas priekšnieces Dagnijas Kubuliņas ziņojums bija skops vārds, bet liecināja par lielo darbu, kādu veic draudzes dāmas. Priekšnieces izdoma un darbīgums visiem

ir izcils piemērs. Viens tāds pasākums bija 30 dāvanu sainīši svētkos tiem draudzes locekļiem, kuŗi vecāki par 90 gadiem.

Par draudzes saimniecību ziņojumi bija kasierim Marcim Voldiņam un finanču komitejas priekšniekam Egonam Kubuliņam. Kasieris ziņoja, ka draudzē patlaban ir 329 draudzes locekļi; 182 vai 55% vecāki par 65 gadiem. Viņš paskaidroja, ka budžetā nav iekļauti draudzes locekļu ziedojumi Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Latvijas 50 gadu okupācijas muzejam, Latvijas Nacionālās operas gildei, zemestrīcē cietušajiem Japānā, Gaŗezera vasaras vidusskolai, Katskiļu nometnei un Bostonas latviešu skolai. Draudzes budžetā plānoja 20 000 ņemt no rezerves fonda, bet bija jāaizņemas tikai \$10 000.

Būvju komisijas priekšnieks Mārtiņš Grots ziņoja, ka draudzes nama atjaunošanas izdevumi bija \$55 830 – atjaunots mansarda jumts, augsttāvā logiem ievietoti jauni dubultstikli, laboti trešā stāva logi.

Finanču komitejas priekšnieks Egons Kubuliņš bija sagatavojis pamatīgu pārskatu par draudzes pašreizējo stāvokli un nākotnes iespējām.

Bostonas Trimdas draudzes īpašums ir kļuvis par latviešu sabiedrisko norišu centru. Telpu uzturēšanai tiek saņemti ziedojumi, bet nama administrācija, uzturēšana un remonts galvenokārt gulstas uz draudzes locekļu pleciem. Egons Kubuliņš uzsvēra, ka nākotnē būs nepieciešama lielāka latviešu sabiedrības finansiāla atbildība, jo draudze viena vairs šo uzdevumu nevar veikt. Viņa pārskatā bija ietvertas ziņas arī par draudzes lauku īpašumu Piesauli.

Revīzijas komisijas priekšnieks Ivars Bunde nolasīja ziņojumu pilnsapulcei. Kopš 1980. gada draudzes revīzijas komisiju vadījis profesionāls grāmatvedis un revidents. Tas bijis viņu pakalpojums draudzei 32 gadu garumā. Pilnsapulcē pieņēma statūtu grozījumu par draudzes padomes locekļu skaitu samazināšanu. Turpmāk padomē būs tikai 15 locekļu,

nevis 18, kā līdz šim.

Padomes vēlēšanās viena kandidāta pietūka. Uz trim gadiem padomē ievēlēja Dzintru Lāci, Baibu Ozolu, Valdi Spalviņu, Ivaru Buku un Aiju Kusiņu.

Revīzijas komisijā tika ievēlēti līdzšinējie locekļi – Ivars Bunde, Inga Dankere un Jānis Liepiņš.

Draudzes darbs ir tik daudzšķautņains, ka visu nemaz nav iespējams atspoguļot. Pat to, kas paveikts iepriekšējā darbības gadā.

Paliek nepieminētas daudzas komisijas un to darbinieki, kuŗi pelnījuši uzslavu. To vislabāk zina paši darītāji, un viņi nez vai maz uzslavu gaida. Draudzes darbs nekad nav paveicams, nākotnē ir daudz darāmā.

Bostonas Trimdas draudzes 60. gadu svētki tiks svinēti Ģimenes dienā 13. maijā.

Draudzes locekļi no gada sapulces mājās devās pacilāti, apņēmības pilni darbu turpināt.

„Tas darbs, Kungs Jēzu, viss ir Tavš, Tas darbs, ko darām mēs.

Un tādēļ, ka šis darbs ir Tavš, Tas zels un pastāvēs.”

Ivars Galiņš

Čikāgas Daugavas Vanagu apvienības gada sapulce

Čikāgas Daugavas Vanagu apvienības gada sapulci 5. februārī DV mītnē atklāja apvienības priekšnieks Oļģerts Cakars, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt 2011. gadā mirušos biedrus: Jāni Veitmani, Edmundu Sprūdi, Albertu Raidoni un Veru Ķieģeli.

Par sapulces vadītāju ievēlēja Ivaru Kēleru, sekretāri Rutu Veitmani.

Apvienības priekšnieks ziņoja, ka valdes locekļi pulcējušies sešās sēdēs. Divas reizes vākti ziedojumi. Piešķirtas stipendijas mācībām Gaŗezērā, atbalstīta Kr. Barona skola, Čikāgas latviešu radioraidījumi, Stipendiju fonds.

DV apvienības 60. gadu jubilejas svinības notika 2011. gada 2. aprīlī, svētki vadīja mācītāja Ida Rautenšilde, dziedāja Čikāgas vīru koris, dirigentes Māras Vārpas vadībā, runu teica DV ASV priekšnieks Zigurds Rīders; Čikāgas Pieciši bija sagatavojuši īpašu programmu – dāvanu Čikāgas DV apvienībai.

Tāpat kā citgad pērn notika Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums, kuŗā piedalījās Čikāgas vīru koris, svinēta Lāčplēšu diena. Vanadzēs rīkoja izbraukumu Ciānas baznīcas dārzā, piparkūku talku un Ziemsvētku tirdziņu, lai iegūtu līdzekļus dažādiem palīdzības mērķiem Latvijā.

DV ASV delegātu sapulcē Gaŗezērā Čikāgas apvienību pārstāvēja Juris Valainis, vanadzēs – Māra Bodefelde.

Kasiere Ināra Grigolate ziņoja, ka 2010. gadā ieņēma \$12 601;

kārtējam darbam izdeva \$12 266; palīdzībai Latvijā – \$9000.

Biedrzine I. Grigolate ziņoja, ka 2011. gadā apvienībā uzņemti septiņi, miruši četri biedri. 2012. gada 1. janvārī Čikāgas DV apvienībā bija 73 biedri – 41 vanags un 32 vanadzēs.

Ināra Grigolate pastāstīja par vanadžu darbību.

Revīzijas komisijas sekretārs Ilmārs Riekstiņš ziņoja, ka revīdēta apvienības un vanadžu kopas kase, visas kases grāmatas un dokumenti ir priekšzīmīgā kārtībā, un viņš pateicās kasierei I. Grigolatei.

Sapulcē balsojot pieņēma iesniegto 2012. gada ieteikto budžetu – \$10 580. Nolēma nosūtīt palīdzībai Latvijā bērniem \$1000 un \$6000 leģionāriem, līdzekļus ņemot no iepriekšējā gada atlikuma.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja Oļģertu Cakaru. Apvienības valdē ievēlēja: Armandu Birkeni, Ināru Grigolati, Ivaru Kēleru, Pēteri Lapiņu, Agri Šleseri, Rutu Valdmani, Rutu Veitmani, Juri Valaini un Vili Vitoli; revīzijas komisijā Māru Bodefeldi, Ilmāru Riekstiņu un Ainu Salenieci.

Ievēlēja divus pārstāvjus DV delegātu sapulcei Gaŗezērā – Ivaru Kēleru un Māru Bodefeldi.

Vanadžu gada sapulce

Stundu pirms DV gada sapulces apvienības notika vanadžu sapulce, ko vadīja kasiere Ināra Grigolate, protokolēja Ruta

Veitmane. Čikāgas DV apvienības valdē darbojas trīs vanadzēs: Rita Valdmane ir sekretāre, Ināra Grigolate – kasiere un biedrzine, Ruta Veitmane – atbildīgā par aprūpi un palīdzību Latvijai.

Dārza svētki 16. augustā notika telpās, jo lija lietus. Pusdienas gatavoja Andra un Edis Norvindi.

Ināra Grigolate ar palīdzēm gādāja, lai Lāčplēšu dienā būtu kafijas galds.

Kēlers, Ruta Veitmane un Valdis Bērziņš. Ināra Grigolate talcīniekus pacienāja ar pusdienām.

Ziemsvētku tirdziņu vadīja Ināra Grigolate. Maltīti gatavoja Andra un Edis Norvindi, tirdziņa atlikums – \$1061.

Vanadžu sapulcē; no kreisās Māra Bodefelde, Ināra Grigolate, Ruta Veitmane

Vanadzēs DV apvienības 60. gadu jubilejā sagādāja nepieciešamo aukstam galdam, ko klāja Andra un Edis Norvindi ar palīgiem; Kurzemes atceres un vīru koŗa koncerta sarīkojumā vakariņas gatavoja Ināra Grigolate un Aina Saleniece.

Piparkūku cepšanas talkā no Ināras Grigolates un Ainas Salenieces sagatavotās miklas dažādas jaukas figūriņas veidoja Elvīra Alberiņa, Oļģerts Cakars, Ņina Rautenšilda, Agris un Regīna Šleseri, Rita Valdmane, Aida un Vilis Vitoli, Ivars

Vanadzēs atbalstījušas Kr. Barona skolu, Čikāgas latviešu radioraidījumus. Palīdzībai leģionāriem, medikamentiem un daudz bērnu ģimenēm Latvijā izdots 2000 dolāru.

O.C.

LATVIEŠI AMERIKĀ

Veltījums labdarībai

St. Pēterburgas latviešu draudzes sarīkojums 3. martā notika, lai iegūtos līdzekļus dāvinātu trūkcietējiem bērniem Latvijā. Apmeklētāji ieradās gan no tuvienes, gan tālienes. Šogad Floridas ziema līdzinās vairāk vasarai kā valsts ziemeļu apvidos un tautieši, kuŗi šeit pavada isāku laika sprīdi, labprāt apmeklē

mā iesākās ar Raimonda Paula (J. Petera) dziesmu par Rīgu. Patīkami ieklausīties Pēteru un Karmenes dziedājumā, kur solo un duetos savijas viņu samtainā tembra balsis. Dzirdējam dziesmas ar latviskiem atdzejojumiem (*Henry Mancini*, Astrīda Robežgruntņiece) u.c. Klausītājus īpaši iepriecināja Raimonda Paula

nāja dziesmu pavadījumus un dziedāja solo. Arī klausītāji bija noskaņojis uz dziedāšanu, un noderēja mākslinieku uzaicinājums kopīgi skandināt tautsdziesmu virkni. Ar vētraiņiem aplausiem un ziedu veltēm suminājām Pēteri Ozolu, Karmeni Lūsi un *Jimmy Payne* ar cerību viņus atkal kādreiz šeit dzirdēt.

Drīzi vien visi devās pie azaida – frikadeļu viras, ko bļodiņās veikli iepildīja mūsu mācītājs, lieliski iejuties šefpavāra lomā ar palīdzi Irmiņu. Labi pamielējušies, ar nepacietību gaidījām izlozi. Šeit nepārspējams ir Andris Rītums, kuŗš ar katru izsaukto laimesta numuru un asprātību uzjautrina publiku.

Mūsu labais darbs vainagojās panākumiem, tāpēc ir labi paturēt prātā svēto rakstu vārdus: “Neliedzies labu darīt ikvienam, kam tas nepieciešams, jo tavai rokai Dievs piešķīris visu, lai tā to darītu”. (Sal. 3:27)

Skaidrīte Prince

St. Pēterburgas latviešu draudzes sarīkojumā, 2012.g. 3. martā priekšnesumus sniedza Pēteris Ozols un Karmene Lūsis. No kreisās: Pēteris Ozols, Karmene Lūsis, viesis *Jimmy Payne*

mūsu sarīkojumus. Ap 60 atnācēju novietojās pie skaisti rotātiem galdiem. Mācītāja Aivara Pelda apsveikuma vārdi un svētbrīdis ievadīja mūzikālā ieskaņā, ko atskaņoja Pēteris Ozols un Karmene Lūsis – abi talantīgi mūsu saimes loceļi un pārsteiguma viesis – *Jimmy Payne*. Dziesmu virkne viņu ģitāru pavadīju-

(Alfrēds Krūklis) dziesma, kurai piedziedājumu aizrautīgi dziedāja visi klātesošie:
*Kāpēc man dziedāt svešu dziesmu,
Kur svešas skaņas skan un sveša doma šķiet,
Kāpēc man dziedāt svešu dziesmu,
Man tuva tā, ko dzimtā zeme dzied.*
Pārsteiguma viesis *Jimmy Payne*, būdams izcils ģitārists, papildī-

Mācītājs Aivars Pelds pateicās par skanīgo sniegumu, apmeklētājiem par ierašanos, ziedotājiem vērtīgo mantu izlozei, saldo maiziņu cepējam un frikadeļu zupas vārtītājiem, kā arī mūsu nogurstošai rupjmaizes klaipiņu cepējai Rasmai Kalniņai (draudzes dibinātājai) par viņas devumu.

Pēc koncerta mācītājs Aivars Pelds veikli iepilda bļodiņās frikadeļu viru

LASĪTĀJU BALSIS

Līgatnes papīrfabrikas „zaļais zelts”

Ar interesi izlasīju rakstu *Laika* š. g. 8. numurā (18.-24. febr.) par Līgatnes papīrfabrikas centieniem nākotnē ražot „zaļo papīru”.

Profesionāla pieredze mani mudināja izvērtēt Latvijas papīrrūpniecības attīstību. Papīra ražošanu Latvijā pirms 200 gadiem sāka vācu izcelsmes rūpnieki, ieviešot rietumu tehnoloģiju un uzņēmējdarbības kārtību. Pirms 200 gadiem pēc vāciešu parauga tika izveidots Līgatnes ciemats, kas vēl tagad ir paraugs ekonomikas attīstībai Latvijā. Daudzus gadus, lietojot pašmāju resursus, tika ražoti kvalitatīvi eksporta produkti un sagādāta pārticība ieguldītājiem un strādniekiem. Šos produktus tirgoja Eiropā. Okupācijas laikā rietumu tirgus zuda. „Valsts ekonomikas” saimniecības politika pieprasīja ražot austrumu kaimiņu gaudes produktus. Līgatnē ražoja krāsaino kreppapīru un iespietpapīru propagandas literatūras vajadzībām.

Pēc neatkarības atgūšanas iepazīnos ar Padomju Latvijas „mantojumu”. Līgatnes rūpnīca tika privatizēta, trīs no četrām mašīnām sagrieztas metallūžņos un pārdotas. Notika Latvijas papīrrūpniecības izpostīšana. Arī labi iekārtotās Slokas papīra un celulozes fabrikas astoņas mašīnas tika pārdotas, lai gan radās iespēja eksportēt Slokā ražoto lignosulfonātu uz Burkinafaso, Afrikā. Šo projektu fināncēja no Kanadas valsts līdzekļiem. Pēc vairākiem konteinersūtījumiem no Rīgas ostas darbība beidzās, jo Slokas fabriku slēdza un dārgās iekārtas tika izpārdotas vai sagrieztas lūžņos.

Šo pašu likteni piedzīvoja Līgatnes papīrfabrikas mašīnas, palika tikai viena, kas pārstrādāja Repša latus, piegādātus lielos maisos no valsts bankām. Tai laikā Līgatnē galvenais inženieris bija mans kādreizējais papīrrūpniecības kolēģa Segliņš. Diemžēl privatizācija un ugunsnelaime traucēja darbu.

Tomēr Līgatnes papīrfabrikā ar minimālu kapacitāti turpināja darboties.

Positīvais raksts *Laikā* pierāda, ka ir jaunas iespējas Līgatnē atjaunot ražošanu, kā iecerēja papīrfabrikas dibinātāji pirms 200 gadiem. Jaunā enerģiskā fabrikas direktora Normunda Dzēves un tirgzinību vadītājas Oļesjas Dreimanes vadībā tiek ražoti produkti Latvijas saimniecības nākotnei. Papīra ražošanas industrija joprojām ir Latvijas „zaļais zelts”. Papīrs bijis un joprojām būs vajadzīgs visiem uzņēmējiem pasaulē. Latvijas daba un intelektuālais mantojums ir garantija, lai ražotu Latvijā! Daudzko varam panākt pašu spēkiem, jo nevaram cerēt un vienmēr gaidīt naudu no Eiropas Savienības. Neprasisim, ko valsts mums dos, bet ko mēs varam dot Latvijas valstij.

Gvido Kaljo
Vestonā, Konektikutā
Gvidokaljo@att.net

2012. g. St. Pēterburgas Latviešu biedrības biedru pilnsapulce

Šā gada 18. februārī Biedrības telpās notika Biedrības biedru pilnsapulce, kurā tika izvērtēts aizvadītajā gadā paveiktais un nosprausti mērķi turpmākai darbībai.

Cienastu bija sagatavojušas čaklās saimnieces

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

FILADELFIJA (PA)

• 18. martā pēc dievkalpojuma Dr. Melisas Čakares referāts *Between a Rock and a Hard Place: The Lands Contested by Hitler and Stalin*.

• 30. martā plkst. 7.00 Brīvo latvju biedrības nama lejas zālē un bārā izstāde par operu dīvām (531 North 7th Street Philadelphia, PA 19123); būs iespēja noklausīties operu ārijas, Guntas Plostnieces komentārus un apskatīt Latvijas Nacionālās operas izrāžu kostīmus. Informācija: www.latviansociety.com

• 15. aprīlī plkst. 2.00 Sv. Jāņa baznīcā (301 N. Newtown Street Rd. Newtown Square) koncertuzvedums „Pasakas par ziediem”; piedalīsies Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra soliste, flautiste Dita Krenberga, komponists un pianists Valts Pūce, Jaunā Rīgas teātra aktieris Gundars Āboliņš. Pēc izrādes tikšanās ar māksliniekiem pie tases kafijas un uzkodām. Rīko Sv. Jāņa draudze un Filadelfijas brīvo latvju biedrība sadarbībā ar kultūras biedrību TILTS un „Latvijas Koncertiem”; dalības maksa \$20.00, bērniem ieeja brīva. Informācija pa tālr.: 610-383-5072.

KLĪVLANDE (OH)

• No 20. līdz 22. aprīlim DV ASV 62. delegātu sapulce un vanadžu 58. salidojums notiks Crowne Plaza Cleveland Airport viesnīcā (7230 Engle Rd., Middleburg Hts., OH 44130). Viesnīcas istabu cena \$99.00 plūs nodokļi. Istabu jārezervē līdz 6. aprīlim, zvanot pa tālr.: 440-243-4040 vai: 1-800-227-6963 un minot, ka ir no Latvian Welfare Association grupas. Delegātu dalības maksa kongresam ir \$190.00, viesiem \$140.00. Reģistrācijas maksā ieskaitītas visas maltītes, piedalīšanās sapulces atklāšanas aktā (būs koncerts un uzkodas), kā arī delegātu sapulces ballē (spēlēs Rainbow orķestris). Viesiem piedalīšanās sanāksmes sesijās brīva. Biļetes vakariņām/ballei (\$50.00) varēs iegādāties tikai iepriekšpārdošanā. Piedalīšanās tikai atklāšanā \$20.00. Vakariņām/ballei jāpiesakās un samaksa jānosūta līdz 10. aprīlim DV apvienības kasierim L. Krūmiņam (6758 Commonwealth Blvd. Parma Hts., OH 44130-4210), tālr.: 440-843-9084; e-pasts lamonis@sbcglobal.net

LOSANDŽELOS (CA)

• 18. martā plkst. 12.30 Dienvidkalifornijas latviešu biedrības biedru pilsapulce; būs kafijas galds (1955 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039).

• 20. martā no plkst. 6.00 līdz 8.00 mākslinieces Astrīdas Prestonas izstādes *Small Forest* atklāšana Santamonikas mākslas mūzejā *Bergamot Station G1* (2525 Michigan Ave, Santa Monica, CA 90404; tālr.: 310-586-6488).

Izstāde būs atvērta līdz 29. martam. Informācija: www.smmoa.org

DKLB informācijas tālr.: 323-663-6267. DK LB Informācijas biļetens tīmeklī: www.biletens.com

MILVOKI (WI)

• 25. martā plkst. 4.00 latviešu nama gada sapulce (8845 West Lynx Avenue Milwaukee, WI 53225-1894).

• 30. martā plkst. 5.00 zivju vakariņas, rīko DV apvienība.

MINEAPOLE (MN)

• 18. martā plkst. 1.00 draudzes nama telpās (3152 17th Avenue South Minneapolis, MN 55407) režisora Anša Ēpnera 1990. gada filma „Es esmu latvietis” – intervijas ar latviešiem visā pasaulē. Ieeja \$ 5.00, būs kafijas galds.

• 25. martā pēc dievkalpojuma DV apvienības biedru pilsapulce.

• No 12. līdz 14. aprīlim Trimdas latviešu archīvu un kultūras konference *Elmer L. Andersen Library* telpās, Minesotas universitātē (222 – 21st. Ave., South) sadarbībā ar Amerikas latviešu apvienību, muzeju „Latvieši pasaulē” un IHRC. Dalības maksa \$80.00 vai \$35.00 dienā. Pieteikšanās: www.alausa.org vai zvanot pa tālr.: 301-340-1914.

ŅUJORKA (NY)

• 18. martā Salas baznīcā (4 Riga Lane, Melville, NY) pēc dievkalpojuma Pavasa sarīko-

jumā „Es esmu latvietis” Salas skolas absolvente Madelena Miniata stāstīs par piedzīvojumiem Gaņezera vasaras vidusskolā un ALAs rīkotajā „Sveika, Latvija!” braucienā. Būs siltas pusdienas, kafija un izloze. Lai pieteikties, zvanīt Salas novada dāmu komitejai.

• 29. martā plkst. 2.00 mecosoprāna Birutas Grunvaldes, koncertpianistes Šarlotas Rosas Zandas, klarnetista Džerija Vabuļa un ģitarista Edmunda Nikodemi koncerts *Windsor Park* bibliotēkā (79-50 Bell Blvd., Queens). Programmā latviešu, amerikāņu, franču, izraēliešu, spāņu, vācu, itaļu un krievu tautasdziesmas oriģinālvalodā; paskaidrojumi par komponistiem un dziesmu tulkojums. Š. Rosa Zanda spēlēs tautasdziesmu melodijas, Dž. Vabulis atskaņos angļu tautasdziesmas, E. Nikodemi – itaļu. Izziņas pa tālr.: 718-468-8300.

• 14. aprīlī plkst. 2.00 Salas baznīcā (4 Riga Lane, Melville,

NY 11747-3406) Latvijas mākslinieku koncertuzvedums „Pasakas par ziediem”; piedalīsies: Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra soliste, flautiste Dita Krenberga, komponists un pianists Valts Pūce, Jaunā Rīgas teātra aktieris Gundars Āboliņš. Pēc izrādes tikšanās ar māksliniekiem pie glāzes vīna un uzkodām. Dalības maksa \$25 00. Rīko Ņujorkas latviešu organizāciju padome sadarbībā ar kultūras biedrību TILTS un „Latvijas koncertiem”. Informācija, zvanot: 917-270-4786 vai www.nylatvian.org

• 22. aprīlī plkst. 12.30 Losandželosas latviešu vīru koŗa „Uzdiedāsim, brāļi!” koncerts Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes baznīcā *Jonkeros* (254 Valentine Lane, Yonkers, NY 10705).

• 8. maijā komponista Pēterā Vaska darbus atskaņos *Park Avenue Christian Church* telpās; biļetes pasūtīnāmas: www.parkavenuechristian.com

PRIEDAINE (NJ)

• 21. aprīlī plkst. 3.00 Losandželosas latviešu vīru koŗa „Uzdiedāsim, brāļi!” koncerts Ņudzersijas latviešu biedrības namā *Priedainē* (1017 Highway 33 East Freehold, NJ 07728). Programmā gan jaunas, gan vecas dziesmas. Ieeja \$25.00

SIETLA (WA)

• 18. martā pēc dievkalpojuma, kas sāksies plkst. 10.30, Latviešu biedrības Vašingtonas štata (LBVŠ) gada sapulce (11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125).

SV. PĒTERSBURGA (FL)

• 17. martā plkst. 2.00 biedrības namā (1705 9th Ave North St. Petersburg, FL 33706, tālr.: 727-365-7856) DV Daugavas Vanagu rīkotā pulkveža Oskara Kalpaka, leģionāru un karavīru piemiņas pēcpusdiena, dziedās vīru ansamblis „Kanakani”, būs siltas pusdienas un iespēja kavēties kara laika atmiņās. Ieejas ziedojums – vismaz \$15.00.

• 18. martā plkst. 1.30 dokumentārfilmas „Taisnība par latviešu leģionu” izrādi. Rīko DV apvienība.

• 31. martā plkst. 4.00 biedrības namā Sv. Pētersburgas latviešu biedrības 46. gada svētki; dziedās biedrības koris. Būs aukstais galds un kafija, notiks izloze. Deju mūziku spēlēs Ilmārs Dzenis un Pēteris Ozols. Ieejas ziedojums – vismaz \$ 20.00.

VAŠINGTONA (DC)

• 18. martā plkst. 1.15 draudzes nama lielajā zālē (400 Hurley Avenue, Rockville MD 20850-3121) DV apvienība izrādīs Latvijas žurnālista A. Skalberga dokumentāro videofilmu „Taisnība par Latviešu leģionu”. Ieeja brīva.

(Turpināts 22. lpp.)

JAUNGADA DĀVANA KATRAM LATVIETIM UN ALAI!

Dāviniet ALAs biedra kartes sev, saviem ģimenes locekļiem un draugiem!

Šogad ir Amerikas latviešu apvienības 61. darbības gads! ALA ir lielākā latviešu apvienība ārzemēs, kas uztur un atbalsta latviešu izglītību, kultūru, sportu un palīdz daudz bērnu ģimenēm, bāreņiem Latvijā.

Lai šo vērtīgo darbu turpinātu ir nepieciešams jūsu atbalsts, piedalīšanās un pēc iespējas augstāks ALAs biedru skaits!

Ceŗam uz Jūsu atsaucību, lai ALAs 61. kongresā 2012. gada maijā, ALA būtu augoŗa un spēcīga organizācija!

AMĒRIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA

American Latvian Association in the United States, Inc.

2012. gada biedra veidlapa • Year 2012 Annual Membership

Biedra maksa \$30.00 Regular dues
Pensionāriem \$20.00 Retiree dues

Lūdzu rakstiet čeku ALAs vārdā un nosūtiet uz ALAs biroju ar šo kartīti.
Make check payable to ALA and mail it with this card to our offices.

NAME _____

ADDRESS _____

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121

Mūŗa biedrs Lifetime Member \$300 (1-year installment plan available)
Zelta Mūŗa biedrs Gold Lifetime Member \$800 (3-year installment plan available)
Dzintara biedrs Amber Lifetime Member \$2,000 (5-year installment plan available)
All membership payments are tax deductible

Check - Please make payable to ALA \$ _____

VISA MASTERCARD Card # _____

Exp. date _____ Signature _____

Yr. of Birth _____ Tel. _____ E-mail _____

Ja Jūs pagājuŗajā gadā bijāt ALAs biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad Jūsu organizācijas piederība nemainīsies, izņemot, ja Jūs ierakstīsiet citu organizāciju ŗeit:

Ja bijāt ALAs "atseviŗķais" biedrs, bet tagad vēlētos būt biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad, lūdzu, uzrādiēt ŗīs organizācijas nosaukumu.

2012
Please detach here

XIII LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI ASV

BIĻEŠU PASŪTINĀJUMS

VĀRDS, UZVĀRDS _____

TELEFONS _____

ADRESE _____

PROVINCE/ŠTATS _____

PILSĒTA _____

VALSTS _____

PASTA KODS _____

E-PASTS _____

LAIKS SARĪKOJUMS

PIEAUGUŠIE

JAUNIEŠI
LĪDZ
18 GADIEMKOPĀ
(\$)

CIK

CIK

TREŠDIEN, 4. JŪLIJS

17:00 ATKLĀŠANA & VĪRU KORA KONCERTS
21:00 ČIKAGAS PIECĪŠI
21:00 KUĢIŠU BRAUCIENS

*	\$35		\$25		\$
**	\$35		\$25		\$
	\$45		\$45		\$

CETURTDIEN, 5. JŪLIJS

10:30 LUGA "HOTEL PARADISO"
14:00 GARĪGAIS KONCERTS
17:00 JAUNDEJU SKATE
20:00 IEPAZĪŠANĀS BALLE
20:30 LUGA "HOTEL PARADISO"

*	\$35		\$25		\$
	\$35		\$25		\$
*	\$30		\$20		\$
	\$35		\$25		\$
*	\$35		\$25		\$

PIEKTDIEN, 6. JŪLIJS

10:00 RAKSTNIEKU RĪTS
14:00 LATVIJAS KOĶA "OGRE" KONCERTS
18:00 TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS
21:00 DEJU BALLE

	\$20		\$20		\$
*	\$35		\$25		\$
	\$35		\$25		\$
	\$25		\$20		\$

SESTDIEN, 7. JŪLIJS

11:00 TAUTAS TĒRPU SKATE
13:30 LATVIJAS DEJU KOPAS "MĀRUPIEŠI" IZRĀDE
16:30 KOPKOĶA KONCERTS
21:00 SVĒTKU BALLE

	\$20		\$15		\$
*	\$35		\$25		\$
	\$40		\$30		\$
	\$35		\$25		\$

Ticket prices include 5.6% Wisconsin State Sales Tax

KOPSUMMA (USD)

\$

PIEZĪMES:

10% ATLAIDE INDIVIDUĀLO BIĻEŠU PASŪTĪJUMAM \$250+ LĪDZ 1. APRĪLIM

10% VAI 0% ATLAIDES

\$

* Rezervētas sēdvietas

** Rezervētas vietas (8 pie galda)

ZIEDOJUMS

\$

Maksājot ar kredītkarti lūdz uzdodiet sekojošo informāciju:

Please circle:

CREDIT CARD NUMBER : _____

EXP. DATE _____ CVV: _____

NAME ON CARD _____

PAKALPOJUMA
MAKSA

\$5

GALĪGĀ KOPSUMMA (USD)

\$

PARAKSTS _____

Sūtiet biļešu pasūtījumu un čeku rakstāms: XIII Latvian Song & Dance Festival vārdā

P.O. Box 511249

Milwaukee, WI 53203-0211

USA

Tel: +1-414-502-8572

<http://www.latviansongfest2012.com>

Pārdotās biļetes nemainīs un neņems atpakaļ.

Biļetes, pasūtīnātas pēc 1. jūnija, netiks izsūtītas. Tās būs saņemamas Hyatt viesnīcā.

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
 matiss@sk-legal.com
 +371 28390346

PRIEDAINĒ

SESTDIEN, 31. MARTĀ
 PLKST. 1:00 PĒCPUSDIENĀ

**ŅUDŽERSIJAS LATVIEŠU FEDERĀLĀS
 KREDITSABIEDRĪBAS PILNSAPULCE**

PLKST. 3:00 PĒCPUSDIENĀ

ŅUDŽERSIJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS PILNSAPULCE

Juvelieru meistari jau trešajā paaudzē!

KRIKIS JEWELERS

Pārdod, uzpērk, labo, izgatavo

Pērkam zelta un sudraba izstrādājumus ar bojājumiem vai bez.
 Konsultējam pa e-pastu vai tālruni.

PO BOX 180230, DELAFIELD, WI 53018
 TALR. (262) 593-2503, (262) 366-2918
 WWW.KRIKISJEWELRY.COM
 E-PASTS: PARSLA@KRIKISJEWELRY.COM

PĒRKU:**LATVIEŠU MĀKSLINIEKU –**

Tones, Tīdemaņa, Liberta,
 Strunkes, Vidberga, Purviša,
 Bogdanova-Beļska,
 Vinogradova u.c. **gleznas**

LATVIEŠU PORCELĀNU –

sienas šķīvļus, vāzes,
 figūras u.c.

Tālr.: 727-822-1993 Jānis
 E-pasts: janisflorida@gmail.com

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
 UZ LATVIJU**

Likmes: līdz \$100 - \$20
 no \$101 līdz \$500 - \$25
 virs \$500 - \$25 plus 3% no sum-
 mas virs \$500. Summas nododam
 ASV dolāros. Piegāde Rīgā \$11,
 ārpus Rīgas \$0.40/km, min. \$19.
 Piegādājam summas līdz \$1000.

**Kārtojam nodokļu un citus
 maksājumus Latvijā!**

Lūdzu nosūtiet vēstuli ar sūtītāja
 un saņēmēja vārdu, adresi, tele-
 fona numuru un norādījumu par
 summu kopā ar čeku rakstītu uz:

Baltic Financial Services
 19 N. Mountain Ave.,
 Montclair, NJ 07042-1810

Lūdzu zvanīt Kristīne
 (973) 746-3075

Daiļās dāmas!

Gāzerē no 27. līdz 29. aprīlim notiks sestais „Daiļās dāmas” saiets.
 Tas paredzēts tikai dāmām, tikai izpriečām un tikai par labu Gāzeram!

Šogad mūsu programmā:

- * tikšanās ar dzejnieci Baibu Bičoli
- * zvaigžņu vērošana ar apmācību no Kalvja Cera
- * vietējie ēdieni ar Māru Kori
- * Vakariņas gatavos kulinārijas eksperts Dāvids Indriksons.

Šis, daiļās dāmas, ir tikai kumosīņš no interesantās programmas!

Pieteikšanās anketa sameklējama: www.gazers.org
 Atrodiet mūs uz facebook!

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
 paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
 arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

**AMERIKAS
 LATVIEŠU
 PALĪDZĪBAS
 FONDS**

**LATVIAN
 RELIEF
 FUND OF
 AMERICA**

APDROŠINĀJUMI

JUMS
 UN
 JŪSU
 ĢIMENEI
 KOPŠ
 1952. GADA

215.635.4137
 info@LRFA.org
 www.LRFA.org

**Losandželosas latviešu vīru koris
 UZDZIEDĀSIM, BRĀĻI!**

AICINA UZ KONCERTU

Sestdien, 21 aprīlī plkst. 15:00 (3PM) Svētdien, 22 aprīlī plkst. 12:30
 Priedainē Jonkers Latviešu Baznīcā
 1017 State Rt 33 Freehold NJ 07728 254 Valentine Lane Yonkers NY 10705

dzirdēsīt gan jaunas, gan vecas dziesmas, būs uzskodas,
 ieejas maksa \$ 25

PAPILDUS INFORMĀCIJAI ZVANĪT VALDIM KERIM: 310 347 1385 VAI PA EPASTU: VALKERIS2000@YAHOO.COM

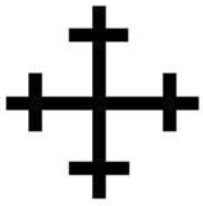
MĀRA VILMANIS, dzim. VORPS

Dzimusi 1942. gada 7. septembrī Latvijā,
mirusi 2012. gada 27. februārī Toronto

Aiziet – viss tu nevari,
Daļa no tevis paliek,
Kā draudzības un mīlestības
Mantojums mums.

Mīļā piemiņā viņu paturēs

VĪRS VALENTĪNS
MEITA KRISTINA AR VĪRU ANDREW
MAZBĒRNI IAN UN ZOE
MEITA ANITA AR VĪRU MICHAEL
MAZBĒRNI TRISTAN UN LUKE

Pie Veļu Mātes aizgājusi liksmā dvēsele,
gudrais padoms un prasmīgās rokas

PARIŅU SAŠA

Dzimis 1924. gada 28. februārī Tukumā, Latvijā,
miris 2012. gada 25. februārī Klintonā, MD, ASV

Dzīvoš' ilgi, ne tik ilgi
Saules mūžu nedzīvoš'.

Īdentīnis, akmentīnis
Tie dzīvoja saules mūž'.

Akmentis augstu kalniņā
Īdens zemū lejiņā.

Vieglu ceļu uz veļu valsti ejot novēl
LATVJU DIEVTURU SADRAUDZĒ

Uz viņsauli pārgājis mūsu mīļais draugs un skolotājs,
karavīrs, mākslinieks, un daudzu amatu meistars

ALEKSANDRS (Saša) PARIŅŠ

Dzimis 1924. gada 28. februārī Tukumā, Latvijā,
miris 2012. gada 25. februārī Clinton, MD, ASV

Lien pelīte pa zemiņi,
Apraug' manu mūža māju.

Vai rūšēja, vai pelēja,
Vai sudraba vizīnāja?

Ne rūšēja, ne pelēja,
Sudrabiņu vizīnāja.

Vieglas smiltis novēl
KATSKIĻU un GAREZERA 3X3 SAIMES

Dieva mierā aizgāja
mans mīļais draudzīnš

EDĪTE LIBERS, dzim. STIPRAIS

Dzimusi 1926. gada 5. jūlijā Liepājā, Latvijā,
mirusi 2012. gada 18. februārī Dickinson, Texas

Uz mūžu izskanēja
Viņas mīļā balsis...

Par viņu sēro

VĪRS ROLANDS LIBERS

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais
vīrs, brālis un onkulis

ALBERTS GRANOVSKIS

Dzimis 1921. gada 10. jūnijā Latvijā,
miris 2012. gada 9. februārī N.Y.

Būsi vienmēr
mūsu sirdīs un domās...

Par viņu sēro
SIEVA AUGUSTE

MĀSA OLGA UN MĀSAS DĒLS ZINTIS AR ĢIMENI
RADI LATVIJĀ

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 19. lpp.)

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving St., Brookline, Ma 02445): dievk. 18. martā un 25. martā plkst. 11.00. Māc. J. Mazura.

• **Bukskauntijas un apk. latv. ev. lut. dr. Kvēkertaunā** (424 Juniper St., Quakertown, PA 18951): 25. martā plkst. 2.00 dievk., pēc dievk. kafija. 6. apr. plkst. 2.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 8. apr. plkst. 2.00 Lieltienu dievk. **Lankasterā Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd. Lititz, PA 17601): 18. martā plkst. 3.00 dievk. 1. apr. plkst. 3.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. Māc. Dr. R. Ziedone un emer. māc. Dr. A. Ziedonis.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI): 18. martā dievk. 25. martā dievk. ar dievg. pēc dievk. draudzības stunda. Dievk. sākas plkst. 10.00. Draudzes māc. A. Greiema, tālr.: 517- 614-4853. Ērg. R. Ozoliņš, Dr. S. Lizlova, L. Upīte.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.** (Shepard of the Coast Lutheran Church 1909 E. Commercial Blvd, Ft. Lauderdale): 18. martā plkst. 2.00 dievk., pēc dievk. draudzes gada sapulce. Diakone Abija Venta, tālr.: 954-427-3558.

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.** (1927 Riverside Dr. Los Angeles, CA 90039-3704): 18. martā dievk. plkst. 11.00, 25. martā plkst. 11.00. ar dievg. 21. martā plkst. 11.00 kristīgas filmas skatīšanās un pārrunas. 28. martā plkst. 11.00 ekskursija uz Losandželosas ievērojamākām baznīcām. 1. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 11.00 Lielās piektdienas dievk. ar dievg. 8. apr. plkst. 9.00 Lieltienu dievk.; pēc dievk. brokastis un olu meklēšana bērniem. 15. apr. plkst. 11.00 dievk. ar dievg. 22. apr. plkst. 11.00 dievk. vadīs viesmācītājs. 29. apr. plkst. 11.00 dievk., pēc dievk. draudzes gada sapulce. Māc. D. Kaņeps.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130, tālr.: 617-524-4622): 1. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 2.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 8. apr. plkst. 10.00 Lieltienu dievk. ar dievg. Māc. J. Keggi.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227): 18. martā plkst. 11.00 dievk., pēc dievk. Dr. Melisas Čakares referāts *Between a Rock and a Hard Place: The Lands Contested by Hitler and Stalin*. 25. martā plkst. 11.00 dievk. (pirms dievk. plkst. 10.00 pankūku brokastis); plkst. 3.00 dievk. ar dievg. **Vilmingtonā Good Shepherd bazn.** (1530 Foulk Road, Wilmington). 1. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., valdes ievadišana amatā. Māc. I. Dzelzgalve. Informācija: www.latvianluthchurchphila.org

• **Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505; tālr.: 616-361-6003): 25. martā plkst. 10.00 dievk. 1. apr. plkst. 10.00 Pū-

polsvētd. dievk. 6. apr. plkst. 5.00 Lielās piektd. dievk. 8. apr. plkst. 8.00 Lieltienu dievk. 22. apr. plkst. 10.00 dievk.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut dr.** (122 Cherry Hill St., Kalamazoo, MI 49996): 18. martā plkst. 10.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. 25. martā plkst. 10.00 dievk., pēc dievk. kafija. 1. apr. plkst. 10.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., pēc dievk. kafija. 5. apr. plkst. 6.00 Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 6.00 Lielās piektd. dievk.

8. apr. plkst. 8.00 Lieltienu dievk. ar dievg., pēc dievk. Lieltienu brokastis. Māc. B. Puiķis.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.** (1385 Andrews Ave. Lakewood, OH 44107): 18. martā plkst. 11.00 dievk. ar dievg., pēc dievk. draudzes pilnsapulce. 20. martā plkst. 10.00 pārdomu rīts baptistu draudzes telpās. 21. martā plkst. 10.00 Bībeles stunda. 21. martā plkst. 7.00 pārdomu vakars Zaļajā zālē. 25. martā plkst. 11.00 dievk. ar dievg. 27. martā plkst. 10.00 pārdomu rīts baptistu draudzes telpās. 28. martā plkst. 7.00 pārdomu vakars Zaļajā zālē. 1. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. kopā ar baptistu draudzi. 5. apr. plkst. 7.00 Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg. kopā ar baptistu draudzi. 6. apr. plkst. 7.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. kopā ar baptistu draudzi. 8. apr. plkst. 9.00 Lieltienu dievk. kopā ar baptistu draudzi; pēc dievk. brokastis. Māc. Dr. S. Eglīte.

• **Lansingas latv. ev. lut. dr.:** *University Lutheran Church* (1020 S. Harrison Road, East Lansing, MI). Māc. A. Greiema.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.** (21 Garden St., Manchester, CT 06040): 18. martā plkst. 12.15 dievk., diak. I. Kaņeps.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213, tālr.: 414- 258-8070): 18. martā dievk. angļu val. ar dievg. un kristībām. 20. martā plkst. 7.00 meditāciju un lūgšanu vakars. 22. martā plkst. 10.00 Bībeles stunda. 25. martā dievk. ar dievg. 1. apr. Pūpolsvētd. dievk. angļu val. ar dievg., pēc dievk. draudzes saiets. 5. apr. Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg., piedalīsies jaunieši. 6. apr. plkst. 11.00 un plkst. 7.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. Māc. L. Zusēviča, tālr.: 414- 421-3934 e-pasts: pastor-lauma@gmail.com; draudzes priekšn. S. Kalve, tālr.: 414- 536-0358. Informācija: www.milwaukeechurch.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407, tālr.: 612-722-4622): 18. martā plkst. 11.00 dievk., pēc dievk. sadraudzība. 25. martā plkst. 11.00 dievk. ar dievg., būs īpaša mūzika; pēc dievk. sadraudzība. 29. martā plkst. 10.30 Bībeles stunda. 1. apr. plkst. 11.00 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg., būs īpaša mūzika, pēc dievk. sadraudzība. 5. apr. plkst. 2.00 Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg. 6. apr. plkst. 6.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 8. apr. Lieltienu dievk. ar dievg., dziedās (Turpināts 23. lpp.)

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu
mīlais vīrs, tēvs un vectēvs

GUNĀRS ZARINS

Dzimis 1932. gada 7. septembrī Rīgā,
miris 2011. gada 24. novembrī Appletonā, WI

Viņu mīļā piemiņā paturēs
SIEVA HELĒNE,

MEITA INGRĪDA (THOMAS) EBNER, MEITA NORA (ANTHONY) NERBST,
DĒLS ĒRIKS (PAULINE)

*Cik grūti ir šķirties no Tevis
Un mūžīgo klusumu just,
Un vienai zaļā zālē
Nedrošu soli spert.*

MAZBĒRNI ADAM, ALEXANDRA,
PAUL, JORDAN, ALEXANDER UN KAYLA

Uz Aizsaules Dārziem devies mūsu mīlais
Tēvs, Vectēvs un Vecvectēvs

ALVIS VITAUTS ŠĶIPSNA

Dzimis 1925. gada 20. janvārī Rīgā,
miris 2012. gada 6. martā Saratoga Springs, New York

Dziļās sērās

LELDE, KĀRLIS, ATIS, CLARE, LŪCIJA, STEFAN, EMĪLS UN FLORA

“Vēl zeme sevī glabās Tavas pēdas.” – Ilze Šķipsna

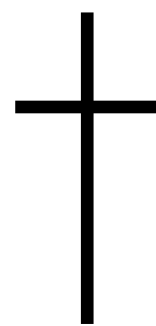
2011. gadā mūžībā aizsaukti mūsu biedri:

JĀNIS VEITMANIS
IRMA RUNGULE
VERA ĶIEĢELE
MIRDZA ROBEŽNIECE

DAGMĀRA KADEĢE
KAIRA LIEPIŅA
ALBERTS RAIDONIS

Viņus mīļā piemiņā paturēs
ILLINOJAS LATVIEŠU PĒNSIONĀRU BIEDRĪBA

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā radniece

MĀRA DOLE, dzimusi EFERTS

* 1921. gada 11. decembrī Rīgā,
+ 2012. gada 17. februārī Kembridžā, MA

Sērās un mīlestībā

ALMA UN ROBERTS MEDNIS

DACE DĀBOLS-REIMANIS AR ĢIMENI UN VALENTĪNS DĀBOLS

2011. gadā un 2012. gadā mūžībā aizgājuši
mūsu apvienības biedri

BALODIS RITA dz. 1915. g. 17. martā - mirusi 2011. g. 11. aprīlī

BENISLAVSKIS MILDA dz. 1922. g. 22. feb. - mirusi 2011. g. 27. augustā

LEMKINS LAIMONIS dz. 1921. g. 26. maijā - miris 2011. g. 21. septembrī

SVIĶIS BIRUTA – mūža biedre dz. 1927. g. 11. aug. - mirusi 2011. g. 24. oktobrī

RUGĀJS JĀNIS – mūža biedrs dz. 1919. g. 8. maijā - miris 2011. g. 6. novembrī

VECKAKTIŅŠ KĀRLIS dz. 1918. g. 31. martā - miris 2012. g. 29. janvārī

Ar mīlestību atcerēsies

DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA MINESOTĀ

Mūsu loceklis

Fil! ALBERTS RAIDONIS, Lac!

Dzimis 1914. gada 20. martā Nirzas pag., Latvijā,
miris 2011. gada 28. decembrī Čikāgā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
ČIKĀGAS KORPORĀCIJU KOPA

Dieva mierā aizgājis mūsu draudzes ilggadīgais loceklis

ARVĪDS BRENDE

Dzimis 1921. gada 8. martā Rīgā,
miris 2011. gada 7. augustā Boynton Beach, Florīdā

Viņu mīļā piemiņā paturēs
DIENVIDFLORIDAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZE

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 22. lpp.)

draudzes koris; Māras Pelēces un Korija Makloda (*Corey Mcleod*) dēla Mikus Jāņa kristības. Pēc dievk. pankūku brokastis. Māc. M. Cepure-Zemmele, tālr.: 763-546-8178, e-pasts: maiija.cz@gmail.com Informācija: www.mndraudze.org

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: 18. martā** plkst. 8.30 dievk. ar dievg. **Leikvudā** (*Igauņu bazn. 607 E. 7th St.*). **25. martā** plkst. 3.30 dievk. dr. dievn. **Īstbransvikā** (*12 Gates Ave, East Brunswick, NJ*). Māc. I. Pušmucāne-Kineiko, tālr.: 908-638-1101; e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: 18. martā** plkst. 10.00 dievk. **Jonkeru bazn.** (*254 Valentine Lane, Yonkers NY 11705*), māc. J. Saivars; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. L. Saliņš. **25. martā** plkst. 10.00 **Jonkeru bazn.** dievk., diak. I. Kaņeps; **Salas bazn.** plkst. 10.30 dievk., māc. J. Saivars. **31. martā** plkst. 10.00 skolas dievk. **Springfildā** (*Holy Cross Lutheran Church, 639 Mountain Ave, Springfield NJ 07081*), māc. J. Saivars. Mājaslapa: www.nydraudze.org

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.** (*128 N. Elm Street*): **18. martā** plkst. 1.00 dievk.; pēc dievk. kafija. Māc. R. Franklins. Dr. sekretāre Vija Āriņa: vijaarins@yahoo.com

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.** (*Grace Lutheran Church 3993 Park Boulevard, San Diego, CA 92116*): **31. martā** dievk. plkst. 12.00; pēc dievk. kafijas galds. Māc. D. Kaņeps. Izziņas: www.sandiegodraudze.com vai www.sandiegodraudze.us

• **Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.** (*425 Hoffman Ave.*): **25. martā** dievk. plkst. 10.00, pēc dievk. padomes sēde. Māc. K. Zols. Inf.: www.lvnc.org

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** katra mēneša trešā svētdienā plkst. 2.00 dievk. *Christ Lutheran bazn. (#1 Selma Avenue, Webster Groves, MO 63119)*, māc. A. Kalniņa. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Draudzes priekšn. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.** (*11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA*

98125): **18. martā** plkst. 10.30 dievk. ar dievk. ar dievg. **25. martā** plkst. 10.30 dievk. ar dievg.

1. apr. plkst. 10.30 Pūpolsvētd. dievk. ar dievg. **6. apr.** plkst. 7.00 vakarā Lielās piektdienas dievk. ar dievg. **8. apr.** plkst. 10.30 Lieldienu dievk.; pēc dievk. brokastis (\$20, bērniem \$10, lūgums pieteikties līdz 2. aprīlim, zvanot Selgai Pētersonei, tālr.: 206-365-7123). **15. apr.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg. **22. apr.** 10.30 dievk. **29. apr.** plkst. 10.30 dievk. ar dievg. angļu val. Māc. D. Cilne, tālr.: 206 -674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net Bazn. mājaslapa: www.seattletatvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** **18. martā** plkst. 2.00 dievk. Trīsvienības bazn. (*35 Furman Str.*) Skenektedijā. Prāv. O. Sniedze, ērg. Karola Materna (*Carol Matern*). Dz. grām. Pēc dievk. groziņu azaid.

• **Sv. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.** „Mūsu Pestītāja” (*Our Savior*) baznīcā (*301 - 58th Str. S., St. Petersburg, FL 33707*): **18. martā** plkst. 2.00 dievk., piedalīsies Andris Rītums. **25. martā** dievk. ar dievg., marta jubīlāru apsveikšana. **Bībeles stunda** biedrības namā **25. martā** un **1. apr.** plkst. 11.00 Bībeles stunda. 6. apr. plkst. 4.00 Lielās piektd. dievk., dziedās Andris Rītums un Ilmārs Vilmanis. 8. apr. plkst. 11.00 biedrības namā Lieldienu svētbrīdis ar groziņiem. Draudzes māc. A. Pelds, tālr.: 727-368-0935, dr. priekšn. A. Norberga, tālr.: 727-367-6001.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.** (*400 Hurlay Avenue, Rockville MD 20850-3121*, tālr. bazn.: 301-251-4151). Māc. A. Vārsberga Pāža, tālr.: 301-293-2052; e-pasts: macavp@yahoo.com Informācija: <http://www.dcdraudze.org>

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.** (*76 Windham Rd., Willimantic, CT*): **6. apr.** plkst. 2.00 Lielās piektd. dievk. ar dievg., diak. I. Kaņeps. **8. apr.** plkst. 8.30 Lieldienu dievk. vadīs Imants Gorbants; pēc dievk. lejas zālē Lieldienu brokastis. Dr. priekšn. V. Bachmute, tālr.: 860-644-3268.

SPORTS

Sporta nometne Gažezērā

Latviešu centrs Gažezers labi pazīstams ar daudzām programmām un aktivitātēm. Ik vasaru 3–18 gadu veci bērni ar lielu prieku piedalās izglītības programmās – Gažezera bērnu dārza, bērnu nometnē, sagatavošanās skolā un vasaras vidusskolā. Programmās piedalās bērni, kuŗi latviski runā un saprot, dažās arī tādi, kuŗiem latviešu valodas zināšanas ir vājas vai kuŗi latviski nerunā. Līdz šim latviešu izcelsmes bērniem vienlaikus, vienalga, kādas ir viņu latviešu valodas zināšanas, nav bijusi izdevība priecāties Gažezērā, piedaloties kopējās nodarbībās.

Gažezera sporta nometnē

Šovasar būs lielas pārmaiņas, jo Gažezērā notiks jauns pasākums: sporta nometne „Latviskā izglītībasvisiem” (LIV). Nometnē varēs piedalīties 8–14 gadu veci bērni. Tātad visiem latviešu izcelsmes bērniem būs iespēja nometnot un sportot kopā, vienalga, vai viņi latviski runā un saprot, vai viņu latviešu valodas zināšanas ir vājas, vai arī latviski nerunā, bet tomēr vēlas piedalīties Gažezera programmās latviskā vidē.

Gažezera padome un administrācija sākusī veidot jaunu izglītības programmu ar nosaukumu „Latviskā izglītība visiem” vai *Latvian Identity Venture*. LIV mērķis ir paplašināt vasaras programmas, lai iesaistītu visas ģimenes un bērnus, kuŗus interesē Gažezers un latvietība, vienalga, kāds ir viņu latviešu valodas līmenis. Sporta nometne ir pirmais LIV pasākums.

Sportā nometnē galveno uzmanību pievērsīs sportam. Taču, tā kā nometne notiek Gažezērā, latviskais būs visur. Kur vien iespējams, treniņos runās latviski, bet, tā kā nometnes un LIV programmas pamatprincips ir nešķirot bērnus pēc valodas spējām, treniņos paskaidrojumi būs arī angļiski. Lietojot abas valodas, visiem bērniem būs iespēja paplašināt latviešu valodas krājumu, jo arī tiem, kuŗi latviski runā labi, bieži vien sporta valoda, ko viņi dzird treniņos, ir angļu. Ikdienas nometnes dzīvē neviens necietīs latviešu valodas neprasmes dēļ. Treniņus vadīs pieredzējuši sportisti un treneri. Ir iecerēts spēlēt volejbolu, basketbolu, futbolu, tenisu, tautas bumbu, šaut ar loku un bultu, ezerā būs iespēja peldēt un braukt ar buru laivām, kā arī nodarboties ar citiem sporta veidiem.

Patlaban tiek apsvērta iespēja nometnes dalībniekus vest ekskursijā, lai viņi varētu piedalīties orientēšanās sportā. Tātad sportošanas iespēju netrūks.

Burātāji gatavojas startam

Neviēnā nometne nenotiek tikai intensīvi treniņi. Gažezērā būs arī iecienītais plūdmales vakars, karogu spēle, ugunskurs. Protams, varēs arī atvilkt elpu un atpūsties. Viss latviskā vidē, latviskā garā.

Līdz šim interese par sporta nometni bijusi liela. Jau saņemti īpaši ziedojumi nometnes vajadzībām. Gažezera vadība cer, ka visi sportisti, sporta labvēļi un vecāki ar bērniem, kuŗus interesē sports, nolems atbalstīt šo pasākumu.

LIV sporta nometne darbosies no 30. jūlija līdz 3. augustam, nedēļā starp gadskārtējām 4-2 volejbola sacīkstēm un Gažezera vasaras vidusskolas izlaidumu. Nometni vadīs Iveta Eilande.

Informācija atrodama Gažezera mājaslapā: www.gazezers.org sadaļā „vasaras programmas” vai saņemt, zvanot uz Gažezera biroju, tālr.: 269-244-5441. Interesantus lūdzam pieteikties laikus.

Iveta Eilande,
Gažezera sporta nometnes direktore

Ernesta Gulbja pārdomas par tenisu

Latvijas labākais tenisists Ernests Gulbis pēc Delrejbīčas turnīrā (ASV) sasniegtā ceturtdaļfināla žurnālistiem atzina, ka, ja neko lielu nesasnies, jau pēc nākamās sezonas varētu beigt savu profesionālo karjēru.

“Pagājušajā gadā visu laiku biju slims un mana imūnsistēma bija novājināta, lietoju antibiotikas. Pašlaik man ir 23 gadi. Šis un nākamais gads būs izšķirīgais. Ja neko lielu nesasnies, mana karjēra būs galā. Neesmu no tiem, kas mocīs savu ķermeni 27-28 gados. Nevēlos būt kā Andrē Agasi, kuŗš labi sāka spēlēt tikai 30 gadu vecumā. Tomēr pagaidām darišu visu, ko varu, lai sasniegtu labāko,” stāstīja Gulbis.

Delrejbīčas turnīrā pusfinālā Gulbis trīs setos ar 6:3, 1:6 un 1:6 zaudēja Austrālijas pārstāvim Marinko Matoševičam, kas ATP rangā atrodas gandrīz 100 vietas zemāk nekā Gulbis.

Nākamajās sacensībās – Indianvelsas *Masters* turnīra pirmajā kārtā Ernests Gulbis trīs setos zaudēja francūzim Mikaelam Lodram (pasaules rangā 41. vieta) – 3:6, 7:5, 6:7 (3:7).

Šobrīd Gulbis ATP rangā (vērtējumā) ir 75. vietā. Rekords Ernestam bija 21. pozīcija pasaulē.

Pārbauda Soču olimpisko trasi

Kopš marta sākuma olimpiskajā Soču ledus trasē Krievijā darbojas bobslejisti, kamanīņu braucēji un skeletonisti, palīdzot trases pilnveidošanā un drošības uzlabošanā. Starp viņiem arī mūsu valsts sportisti. Latvijas bobsleja izlases galvenais treneris Sandis Prūsis laikrakstam *Diena* stāsta, ka trase ir viegli izbraucama, bet ar saviem *knifiem*: „Līdz lejai var tikt gandrīz jebkuŗš iesācējs, toties, lai uzrādītu labu rezultātu, vajadzēs „atšifrēt” sarežģītākās trases vietas, kuŗu ir pietiekami daudz.”

Februāra beigās jaunuzceltajā Soču trasē pirmo reizi uzlēja ledu. Tagad notiek izmēģinājuma braucieni, lai noskaidrotu, kas vēl būtu uzlabojams. Tajos piedalās arī Latvijas pilots Edgars Maskalāns, nīderlandietis Ivo de Bruins un vācietis Dāvids Ludvigs. Pilotu atlase notika pēc iepriekš izstrādātiem atlases kritērijiem, ievērojot sportistu vietas Eiropas kausa izcīņas kopvērtējumā. Trases pilnveidošanā ar padomu piedalās arī Prūsis, kuŗš kopā ar četriem Latvijas bobslejistiem – Maskalānu, Damanu Dreiškeni, Intaru Dambi un Raivi Broku no pasaules meistarsacīkšu mājvietas Leikplesidas ASV lidoja uz Krievijas dienvidiem Sočiem.

Prūsis ir pārliecināts, ka trase

tiks nodota lietošanā ekspluatācijā bez aizķeršanās un to atzīs par starptautiskām sacensībām derīgu. „Trases ledus ir ļoti labi sagatavots. To atzīst visi sportisti, jo tik maigas braukšanas neesot neviēnā pasaules trasē. Ledus sagatavošanā bija pieaicināti arī speciālisti no Vācijas. Es esmu iekļauts triju cilvēku grupā, kuŗā darbojas arī Leikplesidas trases direktors un inženieris no Krievijas. Mūsu pienākums ir norādīt, kuŗās vietās, domājot par sportistu drošību, vajadzētu uzlikt papildu apmales, kur būtu jāpielabo ledus profils, palīdzam ar padomu arī tehnisku jautājumu risināšanā. Mēs jau nesam vienīgi. Savus ieteikumus dod arī kamanīņnieki un skeletonisti, kuŗi arī izmēģina jauno trasi,” atzīst Prūsis. Treneris arī piebilst, ka Edgaram Maskalānam te braukt esot gandrīz vai gaŗlaicīgi: „Trase tiešām nav pārāk sarežģīta. Tik viegla kā Iglša Austrijā gan nav, toties kritieni te būs reta parādība.”

Divkārtējais pasaules čempions skeletonā Martins Dukurs nav starp tiem skeletonistiem, kuŗi palīdz trases sagatavošanā, tomēr par dažām niansēm jau ir informēts: „Mums nākamajā sezonā tur paredzēts Psaules kausa izcīņas posms, tad varēšu pateikt ko vairāk. Cik zināms, trase ir ātra, kamanas tajā sasniedz pat 140 km/h lielu ātrumu.

Mūsu basketbola leģendai Uļjanai Semjonovai – jubileja

Šajās dienās nozīmīgu dzīves jubileju svin izcilā Latvijas basketboliste Uļjana Semjonova (arī Iuliana Semjonova). Semjonova ir pirmā basketboliste, kura tika iekļauta basketbola izgudrotāja Džeimsa Neismita vārdā nosauktajā ASV basketbola slavas zālē un nebija no ASV.

Uļjana Semjonova ir dzimusi 1952. gada 9. martā Medumos, Daugavpils rajonā (pēc citiem datiem Zarasos Lietuvā, Augštaitijā). Agro bērniņu pavadījusi Daugavpils rajona Medumu pagastā.

Uļjana Semjonova pret Itālijas basketbolisti 1980. gada turnīrā

Interesants ir Uļjanas pārsteidzošās karjēras sākums. Viņa „atrada” pēc tam, kad pag. gs. 60. gadu sākumā laikraksts *Sports* bija izsludinājis gaŗa auguma jauniešu meklēšanas konkursu. Tika dzirdēts, ka Daugavpils rajonā dzīvo īpaši slaida meitene. Basketbola treneri devās meklējumos uz Medumu pagasta Paberžu mājām. Tur dzīvoja Semjonovu ģimenē, kuŗā bija seši bērni. Pie-runāt vecākus iekārtot meiteni sportā skolā izdevās tikai pēc trešās vizītes, jo sākumā Uļja no vervētājiem bēga mežā. Nododot meitu sporta treneru rokās. māte Uļjai deva „ceļmaizi”: „Iemācies kārtīgi latviešu valodu!” Novēlējums tika izpildīts godam.

Latvijas basketbola treneriem Uļjana Semjonova bija kā loterijas pilnā loze. Labi, ka viņi pasteidzās pirmie, jo runas par gaŗo Uļju bija aizsniegušas vairāku vienību vadītāju ausis. 1965. gadā viņu uzaicināja mācīties sporta skolā Rīgā viņas neparasti gaŗā auguma dēļ. Par basketbolistes pirmo treneri kļuva Augusts Raubēns. Tālākajās gaitās Semjonova trenējās pie Dzidras Karamiševas un Raimonda Karniša. 1967. gadā trenera Strupoviča vadībā viņa kopā ar Latvijas jauniešu izlasi izcīnīja savu pirmo zelta medaļu PSRS skolēnu spartakiadā. Kopš 15 gadu vecuma 2,10 m gaŗā basketboliste sāka spēlēt TTT vie-

nībā. No 1975. līdz 1987. gadam bija vienības kapteine. No 1967. līdz 1989. gadam viņa TTT vienības sastāvā kļuva par desmitkārtēju Eiropas čempionvienību kausa ieguvēju un piecpadsmitkārtēju valsts čempioni. Pēc kāda sporta norišu apskatnieka vārdiem, pagājušā gadsimta 60. – 80. gados trīs maģiskie burti TTT Latvijas iedzīvotāju pašapziņu cēla tikpat vareni kā trīs zvaigznes tolaik aizliegtajā Latvijas ģerbonī. TTT ierakstīta Ginesa rekordu grāmatā kā vienība, kas 18 reizes kļuvusi par Eiropas čempionvienību. Kopā ar valsts izlasi Semjonova uzvarēja divās Olimpiskajās spēlēs, trīs reizes Pasaules meistarsacīkstēs. Laikposmā no 1970. līdz 1985. gadam U. Semjonova 12 reizes tika atzīta par Latvijas populārāko sportisti. Karjēras pēdējos gadus Uļjana Semjonova pavadīja *Tintoretto* vienībā (Spānija) un *Orchsi* (Francija)

Laikā no 1988. līdz 1992. gadam Semjonova bija Latvijas Olimpiskās komitejas viceprezidente. 1993. gada 10. maijā Uļjana Semjonova kā pirmā eiropiete tika izvirzīta uzņemšanai basketbola slavas zālē Springfildā, ASV, kur tajā pašā gadā tika uzņemta. Viņa uzņemta arī Sieviešu basketbola slavas zālē (1999) un FIBA slavas zālē (2007). 1995. gadā viņa saņēma Latvijas augstāko apbalvojumu – trešās pakāpes Triju Zvaigžņu ordeni par īpašiem nopelniem Latvijas labā.

Basketbola bumba sen nolikta malā, taču Semjonova no sporta nav pilnīgi aizgājusi. Kopš 1991. gada viņa ir Latvijas Olimpiskās komitejas sociālā fonda prezidente. Sporta draugi to miļi dēvē par *Uļas fondu*. Viņa rūpējas par vecajiem sportistiem, kuŗi kādreiz guva panākumus sporta arēnās, bet tagad tikuši aizmirsti. Tiek vākti līdzekļi veco olimpisku at-

Uļjana Semjonova jubilejas reizē šogad kopā ar TTT jaunajām basketbolistēm

balstam. 1991. gada drāmatiskajās janvāra dienās Semjonova palīdzēja barikāžu dalībniekiem.

Tālā Latgales ciema meitene Uļjana Semjonova tālu nesusi Latvijas vārdu pasaulē un turpina to darīt arī tagad. Viņa nekad nav nožēlojusi savu izvēli palikt TTT rindās, kaut arī bijuši citi piedāvājumi (pat no Afrikas un Dienvidamerikas). Daudzajās intervijās Uļjana vienmēr apgalvojusi un saka arī tagad: Es biju, esmu un būs savas valsts patriote. Latvijā esmu dzimusi, te man ļoti patīk, un priecājos, ka biju gudra un nekur prom neaizbraucu.”

P. Karlsons